

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«Освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії за спеціальністю 221 – Стоматологія третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Рівень вищої освіти: доктор філософії.

Спеціальність: 221 – Стоматологія

***Інформація
за результатами внутрішнього аудиту
програми за 2019-2024 рр.***

ВІДОМОСТІ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ

ОНП «Освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії в Українській медичній стоматологічній академії за спеціальністю за спеціальністю 221 – Стоматологія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Рівень вищої освіти: **доктор філософії.**

Спеціальність: **221 – Стоматологія**

ОНП **розроблено** проектною групою Полтавського державного медичного університету, внесено зміни та доповнення авторською групою Полтавського державного медичного університету.

ОНП **ухвалено** Вченою радою Полтавського державного медичного університету (протокол № 9 від 26 травня 2016 р. зі змінами та доповненнями, внесеними Вченою радою Полтавського державного медичного університету (26 грудня 2018 р., протокол № 4, 14 квітня 2021 р., протокол № 8, 09 лютого 2022 р., протокол № 6; 15 червня 2022 р., протокол № 10; 30 серпня 2023 р., протокол № 1, 26 червня 2024 р., протокол № 9).

Експертна група з проведення внутрішнього аудиту:

Голова групи: д.мед.н., професор, завідувачка кафедри пропедевтики терапевтичної стоматології І. М. Ткаченко – гарант ОНП;

Члени експертної групи:

д.мед.н., професор Кайдашев І.П. – проректор ЗВО з наукової роботи ПДМУ;

д.мед.н., професор Петрушанко Т.О., зав.кафедрою терапевтичної стоматології;

д.мед.н., професор Новіков В.М., зав.кафедрою пропедевтики хірургічної стоматології;

доцент Мороховець Г.Ю. – завідувачка аспірантури ЗВО;

доктор філософії Дорохова Н.Г. – начальник навчально-методичного відділу забезпечення якості освіти;

доктор філософії Васько М.Ю. – випускник ОНП;

Шкурупій І.В. – начальник відділу з міжнародних зв'язків;

Мосієнко А.С. – асистент кафедри дитячої стоматології;

Курило В.О. – аспірант кафедри пропедевтики ортопедичної стоматології;

Запороженко В.М. – аспірант кафедри пропедевтики терапевтичної стоматології.

Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

ОНП «Освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії в Українській медичній стоматологічній академії за спеціальністю за спеціальністю 221 – Стоматологія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (далі – ОНП) розроблена у відповідності до законодавства України і локальних нормативних документів ПДМУ та спрямована на підготовку фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, що, водночас, є першим науковим ступенем.

ОНП розроблена і вперше введена 2016 року. Відповідно до наказу МОН України 2016 року на основі пункту 1 частини другої статті 6 ЗУ «Про ліцензування видів господарської діяльності», на підставі рішення Ліцензійної комісії МОН в Українській медичній стоматологічній академії (УМСА) коли було розширено провадження освітньої діяльності галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 221 Стоматологія.

ОНП визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть почати навчання за ОНП, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен володіти здобувач наукового ступеня доктора філософії.

Унікальність ОНП полягає у безпосередньому формуванні практичних та професійних компетентностей майбутніх докторів філософії з урахуванням міжнародного, загальнодержавного та регіонального контексту, динамічних тенденцій розвитку науки, безпосередньо стоматології, та потреб ринку праці. **Цілі і завдання ОНП** сформульовано на основі сучасних поглядів і міжнародного досвіду застосування принципів доказовості у біологічних дослідженнях з усвідомленою підготовкою фахівця, здатного розв'язувати складні завдання та проблеми в галузі стоматології.

Удосконалення програмних результатів навчання проводиться на основі ефективного використання сучасних професійних стратегій і здобутків у стоматологічній галузі. Випускники ОНП мають право професійно здійснювати наукову, науково-педагогічну діяльність у галузевих та класичних університетах, науково-дослідницьких установах згідно чинного законодавства.

ОНП постійно оновлюється і модернізується відповідно до нових викликів на ринку праці, сучасних галузевих і міжнародних наукових доробок, введення нових стандартів і протоколів надання стоматологічної допомоги розвитку освітніх трендів. Оновлення відбуваються кожного року з урахуванням потреб здобувачів освіти, згідно до їх запитів і тем дисертаційних робіт. (2018 рік введено освітній компонент «Основи академічної доброчесності», 2022 рік введено освітній компонент «Трансляційна медицина», 2023 рік уведено освітній компонент «Цифровізація вищої освіти і досліджень у галузі охорони здоров'я»). Оновлення ухвалюються Вченою радою Вищого державного навчального закладу України «Української медичної стоматологічної академії» (протокол № 9 від 26 травня 2016 р. зі змінами та доповненнями, внесеними Вченою радою Української медичної стоматологічної академії (26 грудня 2018 р., протокол № 4, 14 квітня 2021 р., протокол № 8), Вченою радою Полтавського державного медичного університету (09 лютого 2022 р., протокол № 6; 15 червня 2022 р., протокол № 10; 30 серпня 2023 р., протокол № 1. Останнє оновлення ОНП відбулось у червні 2024 року при якому враховані рекомендації зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів, випускників ОНП, здобувачів освіти, рекомендації експертних груп, як попередньої експертизи ОНП, так і експертизи суміжних ОП, які реалізуються в ПДМУ.

У 2021 році ОНП вперше акредитована експертною групою НАЗЯВО, про що свідчить Сертифікат про акредитацію освітньої програми № 1784 від

11.06.2021 року. Строк дії сертифіката про акредитацію ОНП до 23.12.2024 року. Національним агентством продовжено термін акредитації програми до 01.07.2025, протоколом № 2 (74) від 28.01.2025 Національне агентство продовжило термін акредитації програми до 01.07.2026

Розробниками ОНП є провідні, високопрофесійні та досвідчені науково-педагогічні працівники ПДМУ.

Гарантом ОНП є д.мед.н., професор, завідувач кафедрою пропедевтики терапевтичної стоматології Полтавського державного медичного університету Ірина Ткаченко. Голова спеціалізованої вченої ради Д 44.601.01 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук за спеціальністю 14.01.22– Стоматологія (наказ Міністерства освіти і науки України за N 894 від 10 жовтня 2022 з терміном повноважень до 10.10.2025 р. Голова 12 разових спеціалізованих вчених рад (протягом 2020-2024 рр.). Голова 3 ініціативних НДР та 2 НДР, що фінансуються МОЗ України з державного бюджету. Членкиня редакційної ради наукового видання Вісник проблем біології та медицини (Bulletin of problems in biology and medicine. Український науково-практичний журнал засновано у листопаді 1993 року. Засновники: Українська академія наук (м. Київ) Полтавський державний медичний університет (м.Полтава)). Заступник головного редактора наукового видання «Український стоматологічний альманах»: ISSN 2409-0255; eISSN 2410-1427 Видається з 2000 року. Засновник та видавець: Полтавський державний медичний університет.

Рецензент наукового видання «Wiadomości Lekarskie» - офіційний журнал Польської медичної асоціації, що видається з 1928 року. Wiadomości Lekarskie цитується наукометричних базах PUBMED/MEDLINE, SCOPUS, INDEX COPERNICUS, EBSCO, POLISH MEDICAL BIBLIOGRAPHY. ISSN 0043-5147. e-ISSN 2719-342X.

Рецензент наукового видання «Acta Balneologica» - офіційний журнал Польської медичної асоціації.

Членкиня галузевої конкурсної комісії II етапу Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузі «Стоматологія» у 2019-2020н.р. наказ № 11 від 11.01.2020р.; Членкиня галузевої конкурсної комісії II етапу Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузі «Стоматологія» (англійською мовою) в НМУ імені О.О. Богомольця у 2019-2020н.р. наказ № 202 від 6.04.2020р.; Членкиня галузевої конкурсної комісії II етапу Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузі «Стоматологія» у 2020-2021н.р. наказ № 73 від 9.03.2021р.; Членкиня галузевої конкурсної комісії II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузі «Стоматологія» у 2021-2022н.р. наказ № 33 від 31.01.2022р.; Членкиня журі I етапу Всеукраїнської студентської олімпіади за спеціальністю «Стоматологія» у 2019 – 2020 н.р. наказ № 41 від 29.01.2020р.

Голова апеляційної комісії II етапу студентської олімпіади за спеціальністю «Стоматологія» у 2019 – 2020 н.р. наказ № 100 від 02.03.2020р.

Членкиня журі I етапу Всеукраїнської студентської олімпіади за спеціальністю «Стоматологія» у 2020 – 2021 н.р. наказ № 61 від 24.02.2021р.

Членкиня організаційного комітету I етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальної дисципліни «Пропедевтика терапевтичної стоматології» (наказ ректора від 03.02.2023 №45). Членкиня організаційного комітету I етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальної дисципліни «Пропедевтика терапевтичної стоматології», (наказ ректора від 27 лютого 2024 р. № 95).

Членкиня робочої групи з розробки галузевих стандартів (Лікування карієсу постійних зубів). Наказ № 590, від 30.03.2023р.

Внутрішній аудит результатів реалізації рекомендацій попередньої акредитаційної експертизи ОНП Стоматологія у 2019 році

Недоліки та рекомендації експертної групи з акредитації освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальності 221 – Стоматологія

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1:

Програмні результати навчання, що наявні у ОНП, робочих навчальних програмах дисциплін, звіті про самооцінювання, рекомендується чітко прописати у самій ОНП. Недоліки, що виявлені під час експертизи ОНП є несуттєвими, зауваження до ОНП мають суто рекомендаційний характер. Академія використовує форми навчання та викладання відповідно до заявлених цілей ОНП, має достатні ресурси для досягнення цих цілей.

щодо Критерію 1 – програмні результати навчання конкретизовані та чітко структуровані, та прописані у самій ОНП що дозволяє реалізувати мету ОНП (<https://surl.li/gwvums>).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2:

Відомості про програмні результати навчання можливо доцільно винести із додатку окремим розділом ОНП. Положення академії «Про порядок та умови вибору здобувачами освіти УМСА вибіркового дисциплін», є складовою «Положення про порядок формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачами освіти ВДНЗУ «УМСА», яке можливо доцільно винести окремим положенням. Опитування 12 здобувачів вищої освіти на III- освітньо-науковому рівні» ОНП Стоматологія на 4-му році навчання показало, що 75% здобувачів вважають, що не повністю реалізують своє право на вибір навчальних дисциплін або не розуміють сутті запитання, тому 100% здобувачів обрали вибірково дисципліну «Психологія спілкування», а в дослідницькому блоці – 100% «Клінічна імунологія», то можливо слід переглянути питання анкети опитування відкритого типу та дещо їх конкретизувати.

Зміст ОНП має чітку структуру, освітні компоненти, включені до ОНП, є взаємопов'язаною системою. Освітні компоненти підпорядковуються логіці та послідовності викладу. Структурованість ОНП не висвітлює час навчання, семестри та роки навчання, лише цикли дисциплін. Не розкрито питання щодо відповідності змісту ОНП предметній області заявленої для неї спеціальності. Є суттєві недоліки відповідності по критерію 2.4. Здобувачі вищої освіти на III

освітньо-науковому рівні не реалізують своє право на вибір навчальних дисциплін, що знижує можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії.

Зміст програми структуровано, досягнення ПРН за даною ОНП забезпечують і нормативні, і вибіркові ОК у кожному циклі підготовки. До нормативної частини циклу професійної і практичної підготовки включено ОК «Трансляційна медицина», «Практика викладання фахових дисциплін», «Сучасні методи лабораторних та інструментальних досліджень», «Інтегративна стоматологія». Зміст програми структуровано, досягнення ПРН за даною ОНП забезпечують і нормативні, і вибіркові ОК у кожному циклі підготовки.

До циклу мовної підготовки включено НК «Українська мова професійного спрямування».

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7:

Доступ здобувачів вищої освіти до матеріально-технічної бази не є повністю безоплатним.

У контексті покращення освітнього середовища рекомендується проводити опитування здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії на кожному курсі навчання щороку.

Згідно рекомендацій проводиться опитування здобувачів освіти ступеня доктора філософії на кожному курсі навчання щороку. Опитування усіх категорій здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії проводяться не рідше одного разу на рік, результати яких публікуються у відкритому доступі на офіційному сайті Полтавського державного медичного університету. Доступ до матеріально-технічної бази є повністю безоплатним. Крім того більшість здобувачів освіти III рівня навчаються на безоплатній основі, отримуючи стипендію від держави.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8: З метою оптимізації процесу моніторингу якості в ході реалізації ОНП рекомендуємо конкретизувати повноваження та обов'язки всіх структурних підрозділів залучених до процесу внутрішнього моніторингу якості освіти та узгодити із концепцією зовнішнього аудиту.

Результати перегляду та вдосконалення ОНП, проведені у вигляді засідань, розширених засідань, протоколюються. Повноваження та обов'язки всіх структурних підрозділів, залучених до процедур забезпечення якості вищої освіти, визначено в Положенні про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в ПДМУ (<https://surl.li/htcvbd>). Результати моніторингу якості освіти повідомляють керівникам підрозділів та відповідальним особам, обговорюють на засіданнях авторських і проектних груп, дорадчих, робочих, консультативних і консультативно-дорадчих органів ПДМУ.

Критерій 9. Прозорість та публічність Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9:

На сайті не викладено профіль освітньо-наукової програми, викладена на сайті освітньо-наукова програма 2016 року, хоча відбувся перегляд 2018 року із додаванням до ОНП предмету «Основи академічної доброчесності». Рекомендовано завантажити профіль ОНП, останню версію ОНП.

Профіль ОНП є окремим її розділом і вміщує інформацію про рівень вищої освіти та назву кваліфікації; мову навчання та оцінювання; обсяг ОНП у годинах на кредитах ЄКТС; тип програми; форми навчання; термін дії ОНП; історію внесення змін; вимоги до вступу; особливості навчання іноземних здобувачів вищої освіти; систему оцінювання за освітніми компонентами; умови перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті; інформацію про національну та міжнародну кредитні мобільності; інформацію про додаткове регулювання; відомості про акредитацію ОНП; характеристику програми: галузь знань, теоретичний зміст предметної області, методи, методики та технології, особливості ОНП, академічні права, професійні права, перелік компетентностей випускника; дані про кадрове, матеріально-технічне, інформаційне та навчально-методичне забезпечення; вимоги щодо оформлення дисертації на здобуття ступеня доктора філософії тощо.

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Чи освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти? Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

ОНП відповідає вимогам Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про ліцензування видів господарської діяльності», Постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187 «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (у редакції від 04.05.2020 року), листів Міністерства освіти і науки України від 05.06.2018 № 9-377 «Щодо надання роз'яснень стосовно освітніх програм», від 09.07.2018 р. № 9-434 «Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення», рекомендаціям Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти щодо її форми, норм за показниками валідності, а також **Стандарту вищої освіти третього** (освітньо-наукового) рівня (далі – Стандарт) галузі знань 22 Охорона здоров'я спеціальності 221 Стоматологія, який затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 15 листопада 2022 р. № 1023. Стандарт розроблено членами підкомісії зі спеціальності 221 Стоматологія Науково-методичної комісії № 11 з охорони здоров'я та соціального забезпечення сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, фаховий експерт д.мед.н., проф. ПДМУ Смаглюк Л.В. і розглянуто на засіданні сектору вищої освіти Науково-

методичної ради Міністерства освіти і науки України, протокол від 25 січня 2022 р. № 17 членом якої є д.б.н., проф. ПДМУ Білаш С.М.

Перелік нормативних документів із посиланнями:

ОНП спроектована відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (зі змінами) (<https://cutt.ly/mrqfXKPa>).

Також при створенні ОНП розробниками були враховані нормативні документи, які окремо, для прозорості і публічності висвітлені на сайті Університету (<https://surl.li/wpxwpk>, <https://surl.li/bpvflf>):

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (<https://surl.li/uryxnr>);

2. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (<https://surl.li/papngh>);

3. Указ Президента України «Питання європейської та євроатлантичної інтеграції» від 20.04.2019 № 155/2019 (<https://surl.li/cxkgfx>);

4. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (зі змінами) (<https://surl.li/bfsard>);

5. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) (зі змінами) (<https://surl.li/fgajoa>);

6. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Вимог до міждисциплінарних освітніх (наукових) програм» від 01.02.2021 № 128 (<https://surl.li/czxmce>);

7. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (<https://surl.li/duwtze>);

8. Наказ Міністерства освіти і науки України від 15 листопада 2022 р. № 1023 Про затвердження стандарту вищої освіти зі спеціальності 221 Стоматологія для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (<https://surl.li/xybij>);

11. Закони України (ЗУ) «Про ліцензування видів господарської діяльності», «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу»;

12. Постанова Кабінету Міністрів України (КМУ) від 30 грудня 2015 року № 1187 «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (у редакції від 04.05.2020 року);

13. Листи Міністерства освіти і науки України від 05.06.2018 № 9-377 «Щодо надання роз'яснень стосовно освітніх програм», від 09.07.2018 р. № 9-434 «Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення»;

Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом МОН України від 01.06.2016 року, рекомендації Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти щодо її форми, норм за показниками валідності.

Також при удосконаленні ОНП використовувались інформаційні матеріали НАЗЯВО, зокрема Методичні рекомендації для експертів Національного агентства щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми затвердженого рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти протокол від 29 серпня 2019 р. № 9. (<https://surl.li/bamalr>).

Освітньо-наукова програма (ОНП) підготовки фахівців третього рівня вищої освіти за спеціальністю 221 — Стоматологія визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть почати навчання за ОНП, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен володіти здобувач наукового ступеня доктора філософії:

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти відповідає 8 рівню Національної рамки кваліфікацій, Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя та третьому циклу Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти і передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення з дотриманням належної академічної доброчесності, критичний аналізу, оцінки і синтезу нових та комплексних ідей у зміст ОНП включено цикли освітніх компонентів (ОК) набуття універсальних навичок дослідника та професійної і практичної підготовки.

У свою чергу, ці ОК забезпечують оволодіння таких ПРН (<https://surl.li/xtybij>, <https://surl.li/savsbv>):

ОК циклу набуття універсальних навичок дослідника

РН01. Мати концептуальні та методологічні знання зі стоматології та на межі предметних областей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

РН02. Глибоко розуміти загальні принципи та методи наук про здоров'я людини, основні тенденції їх розвитку, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних наукових розвідках у сфері стоматології та у викладацькій практиці.

РН04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати

теоретичного аналізу, експериментальних досліджень, статистичного аналізу даних, наявні літературні дані.

PH05. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу медико-біологічної інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

PH06. Застосовувати загальні принципи та методи досліджень у сфері охорони здоров'я, а також сучасні методи та інструменти, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для провадження досліджень у сфері стоматології.

PH07. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти медичної направленості, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі проблеми у сфері медицини.

PH08. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері стоматології, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і застосовувати інноваційні технології навчання, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти

PH09. Планувати і виконувати дослідження зі стоматології та з дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, біоетики, належної клінічної практики (GMP), критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань.

PH10. Розробляти та досліджувати моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері стоматології та у дотичних міждисциплінарних напрямах.

ОК циклу мовних освітніх компонент (здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів наукової роботи українською та іноземною мовами)

PH03. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень та прикладні проблеми стоматології державною та іноземними мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

PH05. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу медико-біологічної інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи. Аналізувати біологічні явища та процеси на молекулярному, клітинному, організменному, популяційно-видовому та біосферному рівнях з точки зору фундаментальних загальнонаукових знань, а також за використання спеціальних сучасних методів досліджень. Моделювати об'єкти і процеси у живих організмах та їхніх компонентах із використанням математичних методів й

інформаційних технологій. Досліджувати біологічні процеси, що відбуваються в порожнині рота, на клітинному та тканинному рівнях. Використовувати сучасні методи мікроскопії, молекулярної біології та біохімії для вивчення морфологічних та функціональних особливостей тканин порожнини рота в нормі та патології. Моделювати процеси регенерації тканин та дії біологічно активних речовин за допомогою комп'ютерного моделювання.

РН06. Застосовувати загальні принципи та методи досліджень у сфері охорони здоров'я, а також сучасні методи та інструменти, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для провадження досліджень у сфері стоматології. Використовувати результати наукових досліджень в практичній діяльності, освітньому процесі та суспільстві. Інтерпретувати можливості та обмеження наукового дослідження, його роль в розвитку системи наукових знань і суспільства в цілому.

РН09 Планувати і виконувати дослідження зі стоматології та з дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, біоетики, належної клінічної практики (GMP), критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань. Управляти роботою колективу здобувачів вищої освіти, колег, міждисциплінарної команди. Організувати навчання учасників освітнього процесу при виконанні наукової та освітньої діяльності та впливати на їх соціальний розвиток. Застосовувати сучасні технології навчання для викладання медико-біологічних дисциплін. Оцінювати ефективність освітнього процесу, рекомендувати шляхи його удосконалення.

РН10. Розробляти та досліджувати моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері стоматології та у дотичних міждисциплінарних напрямках. Приймати ефективні рішення з проблем стоматології, оцінювати потрібні ресурси, враховувати соціальні, економічні, правові та етичні наслідки, враховуючи вміння реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ОК циклу професійної та практичної підготовки

РН01. Мати концептуальні та методологічні знання зі стоматології та на межі предметних областей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нессти відповідальність за професійний розвиток,

здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

PH02. Глибоко розуміти загальні принципи та методи наук про здоров'я людини, основні тенденції їх розвитку, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних наукових розвідках у сфері стоматології та у викладацькій практиці. Інтерпретувати та аналізувати інформацію, коректно оцінювати нові й складні явища та проблеми з науковою точністю критично, самостійно і творчо. Виявляти невирішені проблеми у предметній області стоматології та визначати шляхи їх вирішення.

PH03. Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження. Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.

PH04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень, статистичного аналізу даних, наявні літературні дані. Самостійно і критично проводити аналіз і синтез наукових даних. Розробляти дизайн та план наукового дослідження, використовуючи відповідні методи дослідження в галузі біомедицини. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач стоматології.

PH05. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу медико-біологічної інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи. Аналізувати біологічні явища та процеси на молекулярному, клітинному, організменному, популяційно-видовому та біосферному рівнях з точки зору фундаментальних загальнонаукових знань, а також за використання спеціальних сучасних методів досліджень. Моделювати об'єкти і процеси у живих організмах та їхніх компонентах із використанням математичних методів й інформаційних технологій.

Досліджувати біологічні процеси, що відбуваються в порожнині рота, на клітинному та тканинному рівнях. Використовувати сучасні методи мікроскопії, молекулярної біології та біохімії для вивчення морфологічних та функціональних особливостей тканин порожнини рота в нормі та патології. Моделювати процеси регенерації тканин та дії біологічно активних речовин за допомогою комп'ютерного моделювання.

PH06. Застосовувати загальні принципи та методи досліджень у сфері охорони здоров'я, а також сучасні методи та інструменти, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для провадження досліджень у сфері стоматології. Використовувати результати наукових досліджень в практичній діяльності, освітньому процесі та суспільстві.

Інтерпретувати можливості та обмеження наукового дослідження, його роль в розвитку системи наукових знань і суспільства в цілому.

РН07. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти медичної направленості, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі проблеми у сфері медицини. Представляти результати наукових досліджень в усній і письмовій формах у науковому співтоваристві і суспільстві в цілому, відповідно до національних та міжнародних стандартів. Демонструвати академічну добросовісність та діяти відповідально щодо достовірності отриманих наукових результатів.

РН08. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері стоматології, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і застосовувати інноваційні технології навчання, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти

РН09. Планувати і виконувати дослідження зі стоматології та з дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, біоетики, належної клінічної практики (GMP), критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань.

РН10. Розробляти та досліджувати моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері стоматології та у дотичних міждисциплінарних напрямках. Приймати ефективні рішення з проблем стоматології, оцінювати потрібні ресурси, враховувати соціальні, економічні, правові та етичні наслідки, враховуючи вміння реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Уміння та навички критичного аналізу, оцінки і синтезу нових та комплексних ідей у програмі забезпечуються циклом загальнонаукових (філософських) компетентностей:

РН01. Мати концептуальні та методологічні знання зі стоматології та на межі предметних областей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

РН02. Глибоко розуміти загальні принципи та методи наук про здоров'я людини, основні тенденції їх розвитку, а також методологію

наукових досліджень, застосувати їх у власних наукових розвідках у сфері стоматології та у викладацькій практиці. Інтерпретувати та аналізувати інформацію, коректно оцінювати нові й складні явища та проблеми з науковою точністю критично, самостійно і творчо. Виявляти невирішені проблеми у предметній області стоматології та визначати шляхи їх вирішення.

PH03. Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження. Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.

PH04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень, статистичного аналізу даних, наявні літературні дані. Самостійно і критично проводити аналіз і синтез наукових даних. Розробляти дизайн та план наукового дослідження, використовуючи відповідні методи дослідження в галузі біомедицини. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач стоматології.

PH06. Застосовувати загальні принципи та методи досліджень у сфері охорони здоров'я, а також сучасні методи та інструменти, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для провадження досліджень у сфері стоматології. Використовувати результати наукових досліджень в практичній діяльності, освітньому процесі та суспільстві. Інтерпретувати можливості та обмеження наукового дослідження, його роль в розвитку системи наукових знань і суспільства в цілому.

PH07. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти медичної направленості, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі проблеми у сфері медицини. Представляти результати наукових досліджень в усній і письмовій формах у науковому співтоваристві і суспільстві в цілому, відповідно до національних та міжнародних стандартів. Демонструвати академічну добросовісність та діяти відповідально щодо достовірності отриманих наукових результатів.

PH08. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері стоматології, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і застосовувати інноваційні технології навчання, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти

PH10. Розробляти та досліджувати моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері стоматології та у дотичних міждисциплінарних напрямках. Приймати ефективні рішення з проблем стоматології, оцінювати потрібні ресурси, враховувати соціальні, економічні, правові та етичні наслідки, враховуючи вміння реалізувати свої

права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Щодо вільного спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях програма реалізується через цикл мовних компонент, зокрема окремі її ПРН:

РН01. Мати концептуальні та методологічні знання зі стоматології та на межі предметних областей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

РН03. Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження. Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.

РН04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень, статистичного аналізу даних, наявні літературні дані. Самостійно і критично проводити аналіз і синтез наукових даних. Розробляти дизайн та план наукового дослідження, використовуючи відповідні методи дослідження в галузі біомедицини. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач стоматології.

РН06. Застосовувати загальні принципи та методи досліджень у сфері охорони здоров'я, а також сучасні методи та інструменти, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для провадження досліджень у сфері стоматології. Використовувати результати наукових досліджень в практичній діяльності, освітньому процесі та суспільстві. Інтерпретувати можливості та обмеження наукового дослідження, його роль в розвитку системи наукових знань і суспільства в цілому.

Чи зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності)?

ОНП використовується в Полтавському державному медичному університеті при підготовці фахівців третього рівня вищої освіти доктора філософії за спеціальністю 221 – Стоматологія з узагальненим об'єктом діяльності – фізіології, патології, профілактики і лікування захворювань порожнини рота, щелепо-лицевої ділянки і суміжних ділянок:

- вивчення етіології, патогенезу та поширення основних стоматологічних захворювань у взаємозв'язку із загальним станом організму;
- дослідження і розробка інтегративних рішень щодо лікування і супроводу пацієнтів із ушкодженнями і травмами набутими під час війни;
- впровадження методології досліджень стосовно психологічного стану пацієнтів і їх впливу на стан стоматологічного здоров'я під час війни в умовах хронічного стресу;
- розроблення й удосконалення методів діагностики основних стоматологічних захворювань з урахуванням новітніх технологій і методів дослідження;
- експериментальне та клінічне розроблення методів лікування основних стоматологічних захворювань і впровадження їх у клінічну практику;
- розроблення методів профілактики основних стоматологічних захворювань із комунікацією з лікарями загального профілю;
- дослідження, пов'язані з науковим обґрунтуванням індиферентності стоматологічних матеріалів.

За спеціальністю 221 – Стоматологія третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти професійні стандарти активно розробляються і на сьогоднішній день введено від 14 березня 2024 № 435 Стандарт медичної допомоги «Карієс тимчасових зубів», МОЗ наказом від 23.05.2024 № 869 затвердило Стандарт медичної допомоги щодо діагностики та лікування карієсу постійних зубів.

Карієс зубів (<https://surl.li/imhjfb>).

Карієс тимчасових зубів (<https://surl.li/whclah>).

Рак ротової порожнини, ротоглотки, рак гортані та занедбаний рак голови та шиї (<https://surl.li/ryentr>).

Рак ротової порожнини (<https://surl.li/tqstyj>).

Стандарт Хвороби твердих тканин зуба. Ортопедичне лікування штучними коронками (<https://surl.li/hypmrl>).

Дистальна оклюзія (<https://surl.li/kydoug>).

Медикаментозна алергія, включаючи анафілаксію (<https://surl.li/agxerg>).

Переломи середньої зони обличчя (верхньої щелепи, вилицевого та назо-етмоїдального комплексу, орбіти) (<https://surl.li/dogmwp>).

Доктор філософії за спеціальністю 221 – **Стоматологія** підготовлений до роботи в галузі економіки Доктор філософії за спеціальністю 221 – **Стоматологія** підготовлений до роботи в галузі економіки за Класифікатором професій ДК 003:2010, затвердженого Наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 за № 327 (зі змінами, внесеними 18.08.2020; 29.12.2022):

22 Професіонали в галузі наук про життя та медичних наук

- 2222 Професіонали в галузі стоматології
- 2222.1 Наукові співробітники (стоматологія)

- 2222.2 Стоматологи

23 Викладачі

- 231 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів
- 2310 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів
- 2310.1 Професори та доценти
- 2310.2 Інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів

а також для роботи за професіями:

23 Викладачі

231 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів

2310 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів

2310 Професори та доценти

.1

2310 Інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів

.2

Зміст програми відповідає вимогам до викладачів ЗВО (<https://surl.li/lgzezp>).

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб зацікавлених сторін (стейкхолдерів):

- здобувачі вищої освіти та випускники програми *коротке поле*
- роботодавці *коротке поле*
- академічна спільнота *коротке поле*
- інші стейкхолдери *коротке поле*

Наукові, науково-педагогічні працівники Університету, здобувачі, внутрішні та зовнішні роботодавці залучені до розробки самої ОНП її удосконалення та періодичного оновлення через низку процедур.

Здобувачі вищої освіти даної ОНП (через Товариство молодих вчених (<https://surl.li/ryffxi>), Вчену раду університету, членами якої безпосередньо є здобувачі ОНП (<https://surl.li/dvqzov>), студентське наукове товариство (<https://www.snt.pdmu.edu.ua/>) та інші структурні підрозділи, до роботи яких залучені здобувачі ОНП, безпосередньо впливають на формулювання мети, ПРН через активну участь у складі проектної та авторської груп ОНП (Васько М.Ю.), здобувачі є членами Вченої ради університету (Пархоменко А.П., Тернопол А. В.), учених рад структурних підрозділів, Товариства молодих вчених (ТМВ) – Скрипник М.І. (голова секції Стоматологія ТМВ).

Навчально-методичний відділ забезпечення якості освіти проводить онлайн-опитування здобувачів вищої освіти щодо оцінки якості ОНП (<https://surl.li/datcen>). Результати опитувань надаються гаранту, завідувачу аспірантури, проректору закладу вищої освіти з наукової роботи та іншими зацікавленим сторонам з метою подальшого опрацювання, обговорення на

засіданнях, зокрема, проектної та авторської груп, прийняття відповідних рішень і затвердження змін до ОНП Вченою радою ПДМУ. Університет ініціює проведення для добувачів вищої освіти тренінгів за участю представників НАЗЯВО, які націлені на залучення їх до модернізації змісту ОНП (<https://cutt.ly/arqfQLej>).

Випускники програми і програм-попередниць спеціальності Стоматологія мають можливість подавати пропозиції щодо вдосконалення ОНП через Раду випускників (<https://cutt.ly/DrqfWyK9>), надавати відгуки та пропозиції безпосередньо гаранту ОНП та працівникам наукового відділу. Випускники беруть участь у моніторингу якості ОНП шляхом участі в онлайн-опитуваннях (<https://cutt.ly/PrqfWQ4p>).

Внутрішні роботодавці програми – завідувачка кафедри пропедевтики терапевтичної стоматології Ткаченко І. М., завідувачка кафедри терапевтичної стоматології Т.О. Петрушанко, завідувач кафедри пропедевтики хірургічної стоматології В. М. Новіков є членами проектної і авторської груп. Так, при оновленні програми у 2024 році проф. Ткаченко І. А. стала ініціатором оптимізації обсягу навчального навантаження з вибіркових компонентів циклу професійної та практичної підготовки – Інтегративна стоматологія. Після розширеного засідання проектних груп ураховано пропозиції проф. Скрипникова П.М., а також зовнішніх роботодавців через Раду роботодавців (<https://www.pdmu.edu.ua/rada-robotodavciv-pdmu>) – проф. Радлінського С. В.

Наукові, науково-педагогічні працівники Університету запрошуються до участі в засіданнях проектних та авторських груп і беруть участь в обговоренні змін до програми (<https://poltava.to/project/8426/>).

Проект ОНП обговорюється на засіданні Вченої ради (<https://cutt.ly/LrqfEwyd>), далі працівники ПДМУ можуть звернутися до гаранта, адміністрації та розробників із зауваженнями та/або пропозиціями через електронну пошту (i.tkachenko@pdmu.edu.ua; naukoviy@pdmu.edu.ua; t.petrushanko@pdmu.edu.ua; v.novikov@pdmu.edu.ua).

Стандарт ОНП Стоматологія розглянуто Федерацією роботодавців України та Міністерством охорони здоров'я України. Крім того Смаглюк Любов Вікентіївна, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри ортодонції Полтавського державного медичного університету проводила фахову експертизу щодо Стандарту.

Стандарт розглянуто після надходження всіх зауважень та пропозицій та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 221 Стоматологія Науково-методичної комісії № 11 з охорони здоров'я та соціального забезпечення сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, протокол від 05 липня 2022 р. № 15.

Стандарт погоджено Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, протокол від 30 серпня 2022 р. № 13.

Гарант І. Ткаченко за звітний період 2 рази звітувалася на ректораті з приводу ОНП Стоматологія, особливостей її виконання, контингенту здобувачів, перспектив розвитку і удосконалення ОНП в умовах сьогодення.

Проведено семінар «Школа гаранта» (<https://cutt.ly/qrgfEGCJ>), за підсумками якого було рекомендовано створення консолідованої ради випускників Полтавського державного медичного університету. Така ініціатива жваво обговорювалася учасниками, які, у свою чергу, запропонували комплексний підхід до її вирішення – розглянути можливість подальшого впровадження інституту менторства в освітніх програмах, а в перспективі створювати ендавмент-фонди з метою фінансової підтримки освітньо-наукової діяльності Університету.

Проректором з наукової роботи, гарантом ОНП за спеціальністю 222 – Медицина І. П. Кайдашевим було анонсовано проведення наступної сесії «Школи наукового керівника» восени 2024 року. Група забезпечення освітнього процесу виступає із пропозиціями з організації освітнього процесу, кожен викладач вільний у виборі форм і методів викладання, зокрема, викладачами активно застосовуються інтерактивні технології навчання, новітні методи навчання.

До щорічного перегляду ОНП гарантом програми залучаються провідні вчені, фахівці стоматологічного профілю: заслужений лікар України, почесний професор Української медичної стоматологічної академії, директор стоматологічної клініки-студії «Аполлонія» Радлінський С.В., д.мед.н, професор, завідувач кафедри ортопедичної стоматології ХНМУ Янішен І.В., д.мед.н, професор, завідувач кафедри стоматології СумДУ Лахтін Ю.В., д.мед.н, професор, завідувачка кафедри терапевтичної стоматології КНМУ Коленко Ю.Г., д.мед.н, професор, завідувач кафедри ортопедичної стоматології ТДМУ Гасюк П.А.

Чи мета освітньої програми відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти?

Метою ОНП є підготовка фахівця, здатного розв'язувати комплексні проблеми в професійній та дослідницько-інноваційній діяльності в галузі стоматології з метою поліпшення здоров'я суспільства, здатного використовувати передовий досвід при здійсненні науково-педагогічної, лікувально-діагностичної, інноваційної діяльності, що відповідає місії та стратегії ПДМУ (<https://cutt.ly/ErqfRRog>).

Зокрема, ураховано, що Університет працює для поліпшення здоров'я суспільства шляхом використання передового досвіду при наданні вищої освіти, проведенні наукових досліджень та клінічної діяльності. Таким чином мета ОНП повністю корелює з місією та Стратегічним планом розвитку Полтавського державного медичного університету (<https://cutt.ly/trqfTqkk>).

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки і спеціальності?

При розробці та реалізації ОНП її мета та ПРН чітко корелюють із ЗУ «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» (зі змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3421-IV від 09.02.2006](#), ВВР, 2006, № 22, ст.199, в редакції Закону [№ 2519-VI від 09.09.2010](#), ВВР, 2011, № 4, ст.23, із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5460-VI від 16.10.2012](#), ВВР, 2014, № 2-3,

ст.41 № 848-VIII від 26.11.2015, ВВР, 2016, № 3, ст.25 № 1162-IX від 29.01.2021, № 2031-IX від 01.02.2022, № 2859-IX від 12.01.2023, № 3534-IX від 21.12.2023. Мета і ПРН ОНП відповідають п.п 5, 6, 7 ст. 3 цього ЗУ, а саме, щодо визначення пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки на період до припинення або скасування воєнного стану в Україні: раціональне природокористування; науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань; нові речовини і матеріали, адже саме випускники ОНП, яка реалізується в ПДМУ, здатні розвивати вищеозначені напрямки.

Мета ОНП, зміст її наукової складової узгоджені з Переліком пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок, затверджених Постановою КМУ від 7 вересня 2011 р. № 942., відповідає середньостроковому пріоритетному напрямку інноваційної діяльності галузевого рівня «Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики» відповідно до постанови КМУ від 18.10.2017 № 980, у редакції постанови КМУ від 17.11.2023 №1321.ОНП забезпечує набуття здобувачами навичок і компетентностей, направлених на досягнення Глобальних цілей сталого розвитку, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722. Програма націлена на підготовку професіоналів в галузі стоматологія, які є професіоналами в напрямку клінічної та експериментальної стоматології, біологічної хімії і хімії органічних сполук, імунології, фізіології, мікробіології, молекулярної біології та ін.

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку ринку праці, галузевого та регіонального контексту?

Мета ОНП та ПРН визначені як такі, що в подальшому забезпечать випускників працевлаштуванням на викладацькі посади кафедр стоматологічного профілю галузевих і класичних університетів, патологоанатомічних, криміналістичних, санітарно-епідеміологічних та інших лабораторних центрів, як на загальнодержавному так і на регіональному рівнях.

ОНП враховує потреби фахівців у галузі охорони здоров'я, відповідає галузі знань 22 – Охорона здоров'я, має особливі й унікальні змістові характеристики, не містить повторів у змісті. Ефективне провадження освітньої діяльності за ОНП гарантоване відповідністю кадрового та матеріально-технічного, методичного забезпечення, має логічно-послідовні зв'язки з освітньо-науковими програмами підготовки докторів філософії за спеціальностями 222 – Медицина та 229 – Громадське здоров'я, 228 – Педіатрія, 091 – Біологія і біохімія, що затверджено на засіданні Вченої ради ПДМУ.

Програмні результати навчання за ОНП сформульовані відповідно до мети програми, провідних наукових напрямів університету, зокрема:

- вивчення етіології, патогенезу та поширення основних стоматологічних захворювань у взаємозв'язку із загальним станом організму;
- розроблення й удосконалення методів діагностики основних стоматологічних захворювань;
- експериментальне та клінічне розроблення методів лікування основних стоматологічних захворювань і впровадження їх у клінічну практику;
- розроблення методів профілактики основних стоматологічних захворювань;
- дослідження, пов'язані з науковим обґрунтуванням індиферентності стоматологічних матеріалів

ПДМУ – єдиний заклад вищої освіти Полтавщини, який готує докторів філософії з унікальним набором компетентностей, застосованих власне в галузі стоматології. Зокрема, програмою передбачено вивчення НК: Інтегративна стоматологія, Практика викладання фахових дисциплін, Сучасні методи лабораторних та інструментальних досліджень, Цифровізація вищої освіти і досліджень у галузі охорони здоров'я, Медична статистика та біоінформатика, Методологія наукового і патентного пошуку та біоетика, Українська мова професійного спрямування, Курс англійської мови наукового спілкування, Педагогіка та психологія вищої освіти та психологія спілкування, Основи академічної доброчесності та антикорупція, Історія та філософія науки. Випускники програми – сформовані фахівці для роботи в стоматологічних наукових підрозділах, класичних ЗВО, медичних галузевих університетів.

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням досвіду аналогічних вітчизняних освітніх програм?

ОНП забезпечує логічно-послідовні зв'язки з ОПП з відповідної спеціальності та з ОНП підготовки докторів філософії за спеціальностями 222, 229, 228, 091 про що заслухано на засіданні Вченої ради Полтавського державного медичного університету (протокол № 2 від 23 червня 2021р.). Автори проекту ОНП під час роботи над програмою послуговувалися відповідним досвідом провідних університетів України медичного і стоматологічного профілю та закладів партнерів – Тернопільського національного медичного університету ім. І. Я. Горбачевського, Київського національного медичного університету ім. О.О. Богомольця, Вінницького національного медичного університету, в частині використання освітніх платформ і формулювання ПРН, але слід зазначити, що ОНП Стоматологія, яка реалізується в ПДМУ, є унікальною, за рахунок кількості ПРН отриманих

здобувачами які вступають на навчання після проходження підготовки в інтернатурі і мають більш поглиблені практичні та теоретичні знання..

Програма перебуває в нерозривному взаємозв'язку із суміжними програмами ПДМУ у галузі знань 22 – Охорона здоров'я, зокрема, за спеціальностями 222 – Медицина та 221 – Стоматологія, що і є однією з унікальних особливостей ОНП «Стоматологія». При формулюванні мети та програмних результатів навчання здійснюється комунікація гарантів програм і проектних груп, а також груп забезпечення освітнього процесу ПДМУ.

Члени проектних груп, гаранти, наукові керівники при роботі з проектами програм ураховують власний досвід атестації кадрів у постійно діючих і разових спеціалізованих вчених радах.

Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням досвіду аналогічних іноземних освітніх програм?

З моменту створення у 2016 році розробники освітньо-наукової програми, наукові керівники, викладачі активно впроваджують досвід іноземних закладів-партнерів, здобутий у ході наукової співпраці, наукових стажувань, участі в наукових та науково-практичних форумах тощо. Так, учасниками освітнього процесу враховано досвід співпраці і організації наукової роботи здобувачів ступеня доктора філософії Університету Аристотеля (м. Солоніки, Греція), Університету Поля Сабатьє (м.Тулуза, Франція). Гарант програми професор Ткаченко І.М. взяла участь Стажування у Дунайському приватному університеті м. Кремс, Австрія (08.06 – 13.06 2018 р.) року. Член авторської групи програми ОНП аспірант М. Ю. Васько проходила стажування в рамках програми Еразмус + в університеті Поля Сабатьє (м.Тулуза, Франція) 16.01.22 – 16. 01.23. Ткаченко І.М., Водоріз Я.Ю.: Міжнародний ендодонтичний конгрес (Медичні технології ОНІ-S), м. Відень (Австрія), 12-13 грудня 2022 р., сертифікат № 989140. 2. Дворник А.В.: Навчання студентки ЕРАЗМУС+ в Університеті Сантьяго де Компостела (Іспанія), навчальний рік 2021-2022 Факультет: 0911 Стоматологія / Факультет медицини та одонтології з 29.03.22 р. (період мобільності 4 місяці та 2 дні); навчальний рік 2022-2023 на Факультет: 0911 Одонтологія/ Факультет медицини та одонтології з 08.01.22 р. по 31.01.23 р. (період мобільності 6 місяців) 3. Дворник А.В.: Стажування викладача у Варшавському медичному університеті, м. Варшава (Польща), 18-23 березня 2024 р., сертифікат мобільності ЕРАЗМУС+.

Розробник і викладач аспірантських курсів «Англійська мова наукового спілкування», «Англійська мова (прогресивний рівень)», «Корективний курс англійської мови» доцент кафедри іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією Лисанець Юлія Валеріївна проходила стажування в рамках програми Еразмус + (10.09 - 29.09 2017 р.) в університеті Поля Сабатьє (м.Тулуза, Франція), Університеті Аристотеля (м. Солоніки, Греція) у рамках міжнародної програми академічного обміну «Еразмус+» (13.10 – 20.10 2019 р.), в університеті Сантьяго-де-Компостела

(Іспанія) в рамках міжнародної програми академічного обміну «Erasmus+» (3.11 – 9.11 2019 р.); в університеті Джонса Гопкінса (м. Балтимор, США) за програмою академічних обмінів імені Фулбрайта з 01 вересня 2024 по 28 лютого 2025 року. У ході стажування доцент Лисанець Ю. В. вивчає досвід організації освітнього процесу медичної школи та працює над удосконаленням навчально-методичного забезпечення викладання вказаних курсів в результаті, чого до ОНП введена нова ВК5 «Англійська мова: прогресивний рівень» на що отримано авторське право.

Критерій 2

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

51 кредит ЄКТС.

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

37 кредитів ЄКТС.

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

14 кредитів ЄКТС.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

ОНП та її навчальний план практичноцентровані, що дозволяє здобути здобувачам компетентності для подальшої практичної діяльності. Навчальний план ОНП побудований та удосконалений таким чином, що кожен блок (цикл) дисциплін та її НК і ВК мають практичне значення.

Цикл професійної та практичної підготовки направлений на здобуття аспірантом вмінь розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти медичної направленості, планувати і виконувати дослідження зі стоматології та з дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, біоетики, належної клінічної практики (GMP), критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань; розробляти та досліджувати моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері стоматології та у дотичних міждисциплінарних напрямках.

Здобувачі, навчаючись за програмою, виконують клінічні, лабораторно-інструментальні дослідження, проводять набір та обстеження стоматологічних пацієнтів.

Випускники ОНП офіційно працевлаштовуються в Університеті, дані про професійні траєкторії збираються та аналізуються адміністрацією, випускники залучаються до обговорення програми та внесення змін до неї.

Випускники і здобувачі ОНП, які беруть участь у вдосконаленні програми, мають фахові роботи науково-методичного спрямування

(<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=prPWuZQAAAAJ>;

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=NWiHUFoAAAAJ&hl=ru>;
<https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user=dD0jWy8AAAAJ>;
<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=wIDsPaUAAAAJ>;
<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=s9kvGowAAAAJ>).

Продемонструйте, що зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Продемонструйте, що зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ОНП має чітку структуру – 4 цикли освітньої підготовки та цикл науковий. Кожен освітній цикл рівномірно забезпечений нормативними і вибірковими ОК. Вибіркові компоненти у циклах забезпечують набуття конкретних комплексів програмних результатів навчання, становлять логічну взаємопов'язану систему. Вивчення ОК за роками і семестрами навчання розподілено у залежності від етапів виконання клінічних досліджень – наприклад, «Методологія наукового і патентного пошуку та біоетика» викладається на 1 і 3 роках навчання, коли планується дослідження та опубліковуються його результати відповідно. Практика викладання фахових дисциплін викладається на 2 році після вивчення вибіркових ОК циклу професійної і практичної підготовки на першому році і передуює вивченню окремих їх тем на 3 році навчання та НК «Інтегративна стоматологія».

У циклі оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями аспірантам забезпечено можливість для набуття вмінь проводити викладацьку діяльність, управляти навчально-пізнавальною діяльністю здобувачів вищої освіти, аргументувати, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування і висновки з питань педагогіки вищої школи та медичної освіти до педагогічної і лікарської спільнот, оформляти документи, що засвідчують авторство наукової продукції, використовувати технічні засоби для перевірки наукових текстів на наявність неправомірних запозичень, розпізнавати прояви корупції та не доброчесності у робочому середовищі.

У мовних освітніх компонентів аспіранти вчаться ідентифікувати фахове мовлення, застосовувати лексико-граматичні категорії сучасної української та англійської мов, виробляють зразкову мовну поведінку у професійній науковій сфері.

Цикл набуття універсальних навичок дослідника формує в здобувачів систему науково-теоретичних знань з інтелектуальної власності, знання щодо моральної сторони діяльності в медицині та біології, практично орієнтуватись у сучасних концепціях біоінформатики, реально і якісно на

сучасному рівні здійснювати наукові дослідження та вміння планувати дослідження та відповідно реалізовувати його, практично інтерпретувати молекулярно-біологічні механізми розвитку патологічних процесів в організмі людини та вищих тварин та адекватно реагувати при дії суцільних стресових факторів на ментальне здоров'я людини.

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Авторська і проєктна групи при розробці ОНП «Стоматологія» в повному обсязі врахували і дотримались вимог, які стосуються відповідності предметній області програми. ОНП чітко структурована та складається з циклів загальнонаукової, мовної, набуття універсальних навичок дослідника, професійної та практичної підготовки, що забезпечує необхідний освітньо-науковий рівень. Визначено, що об'єктами навчання є теоретичні та методологічні основи розв'язання комплексних проблем професійної та дослідницькоінноваційної діяльності в області стоматології і причетних до неї дисциплін. Предметна область ОНП відображена в змісті освітніх компонентів: НК 7 «Медична статистика та біоінформатика», спрямованої на оволодіння здобувачами навичок орієнтуватися в сучасних концепціях біоінформатики; НК 8 «Цифровізація вищої освіти і досліджень у галузі охорони здоров'я», яка розвиває здатність застосовувати в професійній діяльності цифрові технології, релевантні бази даних та електронні ресурси, сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у галузі охорони здоров'я; НК 9 «Інтегративна стоматологія», яка спрямовує на формування наукового мислення на основі теоретичних знань та практичної підготовки, оновлення, поглиблення ключових спеціальних компетентностей, а також отримання нових знань з сучасних проблем та досягнень стоматологічної науки; НК 11 «Сучасні методи лабораторних та інструментальних досліджень», яка формує стійкі компетентності з проведення експериментальних досліджень на лабораторних тваринах, інтерпретація отриманих результатів на організм людини та актуалізація, поглиблення і закріплення знань про будову організму людини та лабораторних тварин, а також удосконалення набутих умінь і навичок проведення морфологічних, біохімічних досліджень біоматеріалу. Також до вибору пропонуються вибіркові дисципліни, що внесені до вибіркового компоненту, які безпосередньо стосуються предметної та унікальної медичної області знань: ВК 1 «Теорія пізнання у біомедицині»; ВК 2 «Інтегративна біологія»; ВК 7 «Молекулярна біологія»; ВК 8 «Клінічна імунологія та алергологія»; ВК 9 «Основи профілактики і терапії впливу гострого та хронічного стресу на ментальне здоров'я»; ВК 10 «Клінічна епідеміологія»; усі ВК циклу професійної та практичної підготовки. Також слід відмітити, що освітні компоненти ОНП практично орієнтовані на реалізацію конкретних

наукових завдань за напрямками наукових кваліфікаційних праць здобувачів ОНП. Відповідність змісту ОПП предметній області повністю підтверджується методами, методиками й технологіями, якими оволодіває здобувач при вивченні ОК циклів професійної і практичної підготовки

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

ОНП та її навчальний план практичноцентровані, що дозволяє здобути здобувачам компетентності для подальшої практичної діяльності. На здобуття практичних навичок спрямовані освітні компоненти всі циклів програми. Так, у циклі оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями здобувачі оволодівають навичками аналізувати основні проблеми центральних напрямків методології науки; використовувати технічні засоби і програмне забезпечення для перевірки текстових документів на наявність неправомірних запозичень, оформляти документи, що засвідчують авторство наукової публікації (експертні заключення, авторські довідки, авторські договори, інформовані згоди); розпізнавати прояви корупції та недоброчесності у робочому середовищі; управляти навчально-пізнавальною діяльністю здобувачів освіти; розробляти навчальні курси, зокрема інтерактивні. У циклі мовної підготовки здобувачі вчаться застосовувати лексико-граматичні категорії сучасної української літературної мови для вироблення зразкової мовної поведінки у професійній сфері; вільно володіти багатими виражальними засобами мови на лексичному, правописному і морфологічному рівнях; володіти культурою усного і писемного професійного мовлення; застосовувати прийоми оглядового, ознайомчого і вивчаючого читання на матеріалах оригінальної наукової інформації з фаху; вести наукові дискусії та спілкуватися на рівні професійної тематики та ситуацій, пов'язаних із перебуванням у закордонному відрядженні; складати англійською мовою анотації та реферати до статей; готувати доповіді, повідомлення, мотиваційні листи, CV, грантові заявки, аплікаційні форми для участі у проектах та програмах академічної мобільності. У циклі набуття універсальних навичок дослідника здобувачі вчаться виявляти об'єкти і суб'єкти права інтелектуальної власності; володіти методикою пошуку патентної інформації та опубліковувати результати патентної та інноваційної діяльності (нововведення, технології, свідоцтва про реєстрацію авторських прав, патенти), володіти методикою проведення наукового дослідження у галузі медицини тощо. У циклі професійної і практичної підготовки здобувачі поєднують вивчення освітніх компонентів та проведення власного клінічного дослідження на клінічних базах університету.

Аспірант Запорожченко Владислав взяв участь у 6-денному тренінгу з оволодінням практичних навичок Модульна програма "Керамічні реставрації". Отримав 50 балів за критеріями нарахування балів безперерного професійно розвитку згідно з наказу МОЗ України від 22.09.2019

“№446. Даний вид навчання зарахований у спеціалізацію з терапевтичної стоматології. Також аспірант отримав двадцять балів БПР у майстер-класі “Хірургічні техніки закриття рецесій на зубах та імплантах”.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Формування індивідуальної освітньої траєкторії (ІОТ) реалізується здобувачами відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» та забезпечується згідно з локальними нормативними документами ПДМУ: Положенням про організацію освітнього процесу в ПДМУ (<https://u.to/db4fHA>), Положенням про порядок формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачами освіти ПДМУ (<https://u.to/q23-HQ>), Положенням щодо врегулювання питань академічної мобільності учасників освітнього процесу ПДМУ (<https://u.to/s23-HQ>), Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в ПДМУ (<https://u.to/u23-HQ>), Положенням про організацію та проведення практики здобувачів освіти (<https://u.to/77kgHA>). Гарант ОНП, проректор з наукової роботи, зав. аспірантурою, завідувачі кафедр, НПП консультують здобувачів щодо права вільного вибору навчальних дисциплін (не менше 25% загальної кількості кредитів ЄКТС за ОПП); академічної мобільності з можливістю зарахування кредитів, отриманих у неформальній та інформальній освіті. Кожного року науковим відділом університету проводиться настановчі та виробничі збори для здобувачів освіти з представленням можливих ВК до вивчення, що дозволяє здобувачам освіти визначитись із власними потребами щодо вибору тієї чи іншої ВК.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання

ОНП повною мірою забезпечує набуття здобувачами соціальних навичок. Це відбувається через безпосередню участь у волонтерському русі закладу. Сприяють набуттю соціальних навичок і діяльність Навчально-наукового центру ментального здоров'я (<https://cutt.ly/OrqfYrXx>) та службу практичного психолога. На базі центру проводяться бесіди, лекції і для здобувачів, і для викладачів та адміністративних працівників про способи збереження ментального здоров'я та доступні психологічні практики для цього.

У ОНП набуттю соціальних навичок сприяють освітні компоненти: Педагогіка та психологія вищої школи та психологія спілкування, Основи профілактик і терапії гострого та хронічного стресу на ментальне здоров'я, Практика викладання фахових дисциплін, Теорія пізнання у біомедицині.

На заняттях з ОК циклів набуття універсальних навичок дослідника, мовних компонентів та під керівництвом керівників аспіранти вчаться комунікувати в науковій та професійній медичній сферах, і в результаті – представляють свої доповіді на науково-практичних заходах в Україні і світі,

публікують свої роботи в українських фахових журналах та закордонних, проходять стажування на базах закладів-партнерів.

Також здобувачі набувають соціальних навичок через участь у раді товариства молодих вчених закладу, через комунікацію зі студентами та науково-педагогічними працівниками у вчених радах структурних підрозділів університету.

Продемонструйте, що зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання.

ОНП структурована за чотирма циклами навчання, у кожному циклі спів розмірно представлені нормативні та вибіркові компоненти:

-цикл оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями 360 годин (12 кредитів ЄКТС, вибіркові – 3 кредити);

-цикл мовних освітніх компонент (здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів наукової роботи українською та іноземною мовами) (12 кредитів ЄКТС, вибіркові – 3 кредити);

-цикл набуття універсальних навичок дослідника (13 кредитів ЄКТС, вибіркові – 3 кредити);

-цикл професійної та практичної підготовки (14 кредитів ЄКТС, вибіркові – 5 кредити).

У кожному з циклів освітні компоненти вивчаються послідовно, що пов'язано з етапом виконання дисертаційної роботи, вимогами до здобувачі на кожному курсі тощо.

Із першого циклу освітніх компонентів на першому курсі вивчають Історію та філософію науки, Теорію пізнання у біомедицині, Основи академічної доброчесності та анти корупцію, далі – на другому курсі, перед Практикою викладання фахових дисциплін, вивчають Педагогіку та психологію вищої освіти та психологію спілкування. У мовному циклі аспіранти відразу обирають Корективний або Прогресивний курси англійської мови, що відповідає рівню їх володіння мовою, далі – на другому курсі вивчають Курс англійської мови наукового спілкування. У третьому циклі НК Сучасні методи лабораторних та інструментальних досліджень вивчають на третьому році, коли опрацьовуються отримані в дослідженні результати. У професійному циклі вивчення вибірових компонентів, вивчення яких поєднано з дисертацією, чергується із практикою викладання, що спрямовує здобувачів і на викладацьку діяльність.

Структурована програма і за необхідним обсягом аудиторного навантаження: аспіранти денної форми мають відвідувати у 100% обсязі, вечірньої – 50%, заочної та поза аспірантурою – 45%.

ОНП спрямована на навчання випускника, який зможе поєднувати наукову, науково-педагогічну та лікарську діяльності, всі освітні компоненти при цьому направлені на оволодіння вказаних компетентностей.

Продемонструйте, що зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, що відображено у меті наступних освітніх компонентів: Історія української державності, Педагогіка та психологія вищої освіти та психологія спілкування, Теорія пізнання у біомедицині. У ході вивчення цих компонентів здобувачі вчаться управляти роботою колективів студентів, молодшого медичного персоналу, колег; прищеплювати ключові людські цінності студентам; вміють використовувати історичні знання для розуміння сучасних суспільних проблем; розуміють своє місце в історії, плекають почуття національної гідності та патріотизму; беруть участь у громадському житті свого закладу; вивчають українську культуру, мову, право, традиції та цінності.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Вимоги щодо співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП з фактичним навантаженням здобувачів освіти регламентовано Положенням про організацію освітнього процесу в ПДМУ (<https://u.to/db4fHA>) та Положенням про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти в ПДМУ (<https://u.to/6JfoIA>). Аудиторне навантаження збалансоване по роках та семестрах навчання, а також за циклами програми. Співвідношення аудиторного навантаження та самостійної роботи збалансовано відповідно до потреб здобувача та календарних планів виконання дисертаційної роботи.

Збалансована програма і за необхідним обсягом аудиторного навантаження: аспіранти денної форми мають відвідувати у 100% обсязі, вечірньої – 50%, заочної та поза аспірантурою – 45%.

Самостійна робота здобувача (підготовка до практичних занять, виконання індивідуальних робіт, опанування методів клінічного чи експериментального дослідження) проводиться та контролюється викладачами в середовищі Освітньої платформи Полтавського державного медичного університету. Розподіл аудиторних занять і самостійної роботи не перевантажує здобувачів, дає можливість формувати ІОТ та використовувати інші переваги навчання в Університеті, про що свідчать результати опитування, більшість здобувачів освіти відзначають відсутність перевантаження (100 % – 2023-2024 н.р.) і достатню кількість годин, передбачених на самостійну роботу (2023-2024 н.р. – 78,9%).

Яким чином структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми? Якщо за ОП

здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, опишіть модель та форми її реалізації

Практикоорієнтованість ОНП передбачено в самій її структурі: в переліку ОК виділено цикл практичної підготовки, який містить три ОК різної практичної направленості. За дуальною формою освіти за ОНП підготовка не здійснюється, та здобувачі заочної, очної (вечірньої) форм навчання та поза аспірантурою можуть поєднувати навчання з клінічною практикою та викладацькою діяльністю. Цикл професійної і практичної підготовки представлений нормативними освітніми компонентами – Інтегративна стоматологія (3 кредити), Практика викладання фахових дисциплін (3 кредити), Сучасні методи лабораторних та інструментальних досліджень (3кредити) та вибірковими – Терапевтична стоматологія (5 кредитів), Хірургічна стоматологія, у тому числі дитяча (5 кредитів), Ортопедична (5 кредитів), Ортодонція (5 кредитів), Дитяча стоматологія (5 кредитів). Нормативні компоненти направлені на оволодіння фаховими навичками, методами загальноклінічного стоматологічного обстеження, спеціальними методами діагностики та лікування, вибіркові ж направлені на виконання наукового дослідження. ПДМУ залучає аспірантів до практичної науково-педагогічної діяльності.

Яким чином ОП забезпечує набуття здобувачами навичок і компетентностей направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Адміністрацією університету проводиться комплекс заходів, націлених на досягнення Глобальних цілей сталого розвитку:

- на досягнення цілей сталого розвитку спрямований, з-поміж іншого, спрямований «Стратегічний план Полтавського державного медичного університету щодо покращення показників оцінювання діяльності на період 2024-2026 роки з урахуванням вимог воєнного стану» (<https://cutt.ly/IrqfUatr>);

- гендерної рівності у закладі притримуються відповідно до вимог плану Гендерної рівності (<https://cutt.ly/ErqfIpUy>);

- на рівні структурних підрозділів ПДМУ питання досягнень цілей сталого розвитку регулярно обговорюється, вживаються заходи щодо ефективної реалізації; університет щороку звітується перед МОЗ України про свій внесок у розвиток Глобальних цілей сталого розвитку;

- тематика наукових досліджень співробітників університету також направлена на досягнення цілей сталого розвитку, що відображено групою обробки та аналізу даних Elsevier (<https://cutt.ly/jrqfI7XK>), де знайшли своє відображення 12 внесків і цілей SDG.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

Правила прийому до аспірантури є конкретними, зрозумілими та оприлюднені на сайті Полтавського державного медичного університету у вигляді Додатку до Правил прийому до ПДМУ в 2024 році (<https://cutt.ly/nrqfOh16>). Вони є чинними до 31.12.2024 року та щорічно удосконалюються у відповідності до вимог Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. № 502).

Проводиться за необхідністю оновлення Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Полтавському державному медичному університеті, яке ухвалюється вченою радою ПДМУ та затверджується наказом ректора у травні заздалегідь до оголошення вступу та прийому документів до аспірантури (<https://cutt.ly/UrqfOLut>), що дає можливість претендентам до вступу на ОНП ознайомитись із порядком, умовами, процедурою вступу до аспірантури, особливістю навчання та здобуття наукового ступеня доктора філософії (https://science.pdmu.edu.ua/storage/postgraduate_studies_admission_regulations/files/dJ5mhvBnf5WHsbd94agcdSYhcwjoNpvtZ99j4Mh9.pdf), що дає можливість претендентам до вступу на ОНП ознайомитись із порядком, умовами, процедурою вступу до аспірантури, особливістю навчання та здобуття наукового ступеня доктора філософії. Усі зразки форм документів, необхідні для вступу в аспірантуру представлені також на сайті університету (<https://cutt.ly/frqfO8mN>), як і вартість для громадян України надання освітніх послуг в аспірантурі за один рік навчання (<https://cutt.ly/IrqfPsN8>).

Важливим моментом вступу до аспірантури є своєчасне оприлюднення до початку вступних іспитів обсягу держзамовлення (плану прийому аспірантів до закладів вищої освіти МОЗ України) (<https://cutt.ly/frqfPAJN>) та графіку вступних іспитів на сайті (<https://cutt.ly/ZrqfP2WO>).

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

У відповідності до оновлень ОП щорічно допрацьовуються програми вступних іспитів, які містять інформацію щодо структури іспиту, критеріїв оцінювання, регламенту відповіді, питання іспиту, рекомендовані літературні та інтернет джерела, що затверджуються головою приймальною комісією ректором ПДМУ і обов'язково оприлюднюються перед початком вступної кампанії (<https://cutt.ly/irqfA79w>).

Заслуговує на увагу вступне випробування «Презентація дослідницьких пропозицій і досягнень», яке оцінюється по 200-бальній шкалі та дозволяє продемонструвати вступнику володіння науковим стилем презентації, наявні власні наукові доробки, уміння підтримувати наукову дискусію за 10 критеріями (<https://cutt.ly/crqfSS7S>).

При вступі до аспірантури ПДМУ окрім випробування «Презентація дослідницьких пропозицій і досягнень» обов'язковими є іспити з філософії, зі спеціальності (вибіркової дисципліни), а також з іноземної мови в обсязі, який відповідає рівню B2 згідно із Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти. При наявності у вступника дійсного сертифікату тестів TOEFL, IELTS, Cambridge English Language Assessment, що підтверджує володіння англійською мовою не нижче рівня B2 (у випадку іспиту з німецької мови - дійсним сертифікатом TestDaF не нижче рівня B2, французької мови – дійсним сертифікатом тесту DELF або DALF (не нижче рівня B2 чи аналогічного рівня) він звільняється від іспиту та результат оцінюється найвищим балом.

Важливим моментом якісного підбору претендентів на вступ до аспірантури є практика для випускників здобувачів освіти другого (магістерського) рівня, які плідно поєднували відмінне навчання та наукову роботу і мають вагомий доробок у вигляді наукових праць та дипломів переможців на студентських наукових форумах, надання вченою радою університету рекомендації для продовження наукових досліджень на третьому освітньо-професійному рівні (<https://t.me/sspsmu/1794>, <https://t.me/sspsmu/2031>).

Результати складання вступних іспитів усіх претендентів на вступ до аспірантури конкретизуються по кожному із випробувань із підрахуванням загального конкурсного балу та оприлюднюються у вигляді рейтингового списку вступників в аспірантуру (<https://cutt.ly/LrqfDazk>) і з подальшим представленням на сайті ПДМУ наказу ректора про зарахування до аспірантури (<https://cutt.ly/FrqfDSfu>).

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання та кваліфікацій, отриманих на інших освітніх програмах? Яким чином забезпечується доступність цієї процедури для учасників освітнього процесу?

Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті регламентується п.10 Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти (<https://cutt.ly/OrqfKCVR>).

Якщо навчання здобувачів відбувалось за системою академічної мобільності у вітчизняних ЗВО чи наукових установах визнання результатів навчання, отриманих, відповідно до Положення про порядок видачі академічних довідок здобувачам вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті (<https://cutt.ly/XrqfF3jT>), відбувається за процедурою видання академічної довідки про виконання ОНП. Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється «Положенням про порядок

перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці в ПДМУ» (<https://u.to/IMEgHA>), «Положенням про внутрішню академічну мобільність учасників освітнього процесу в ПДМУ» (<https://u.to/gOYHHg>), «Положенням щодо врегулювання питань академічної мобільності учасників освітнього процесу ПДМУ» (<https://u.to/s23-HQ>). Перезарахування навчальних дисциплін здійснюється за заявою здобувача освіти, погодженої з гарантом ОНП, на підставі порівняльного аналізу наданих ним документів про отриману освіти в інших ЗВО. Дисципліни, які на час переведення здобувача не вивчались ним повністю або їх загальний обсяг у попередньому ЗВО менший 70% за передбачений навчальним планом Університету, становлять академічну різницю, яка ліквідується.

Наведіть конкретні приклади та прийняті рішення щодо визнання результатів навчання та кваліфікацій, отриманих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності)

Реалізація права здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії на ОНП «Стоматологія» на формування індивідуальної освітньої траєкторії та визнання результатів навчання, отриманих в іноземних закладах, відбувається згідно з Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Полтавському державному медичному університеті (<https://cutt.ly/CrqlGhEm>). На основі довідки та сертифіката про академічну мобільність були перезараховані комісією ПДМУ навчання здобувача за ОНП 221 – Стоматологія Георгія Аветікова, здобуті шляхом проходження практичного стажування у Варшавському медичному університеті з 01.05.2024 по 30.06.2024 рр., як результати навчання за дисципліною «Хірургічна стоматологія, у тому числі дитяча» у обсязі 84 години (2,8 кредити ЄКТС) за модулем 2 за темами змістового модуля 1 «Зубна та щелепно-лицева імплантація. Біологічні основи стоматологічної імплантації». Перезараховані результати на основі довідки про академічну мобільність Максима Скрипника з 01.07.2022 по 17.10.2023, виданої Університетом Джунтено, результати навчання за дисциплінами «Responsible Conduct of Research» (10 годин), «Data Handling» (10 годин) «Rules for Collaborative Research» (10 годин) та «Research methodology» (86 годин), як результати навчання за дисципліною «Методологія наукового і патентного пошуку» (1,5 кредити); за дисципліною «Medical and research statistic» (72 години) як результати навчання за дисципліною «Медична статистика»; за дисципліною «Medical and research statistic» як результати навчання за дисципліною «Медична статистика» (1 кредит) на третьому році навчання; за дисципліною «Dentistry» (575 годин) як результати навчання за дисциплінами «Терапевтична стоматологія» (10,3 кредита) на другому-третьому роках та «Інтегративна стоматологія» (1 кредит) на третьому році навчання. Інформування про можливості академічної мобільності на вебсторінці відділу з міжнародних зв'язків (<https://www.pdmu.edu.ua/sections/mz>) і в новинах Університету (<https://www.pdmu.edu.ua/news>).

В університеті традиційним є постійне інформування здобувачів вищої освіти про можливості академічної мобільності в рамках співпраці з університетами-партнерами, програмою “Erasmus+” та іншими програмами співробітниками відділу з міжнародних зв’язків та координатором із академічної мобільності доцентом Лисанець Ю.В.. Оновлена актуальна інформація є доступною на вебсторінці відділу з міжнародних зв’язків (<https://www.pdmu.edu.ua/sections/mz>) і в новинах Університету (<https://www.pdmu.edu.ua/news>) про актуальні можливості академічної мобільності на ОНП.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в неформальній та/або інформальній освіті? Яким чином забезпечується доступність цієї процедури для учасників освітнього процесу?

Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті регламентується п.10 Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти (<https://cutt.ly/OrqfKCVR>). Результати навчання, здобуті в рамках неформальної освіти здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії, визнаються в межах виконання наукової складової індивідуального плану здобувача у відповідності до вказаної процедури.

Наведіть конкретні приклади та прийняті рішення щодо визнання результатів навчання отриманих у неформальній та/або інформальній освіті

Згідно з процедурою визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті комісія із визнання і перезарахування результатів навчання на своєму засіданні перезарахувала результати навчання здобувача наукового ступеня доктора філософії Ганни Силенко, здобуті під час виконання ОНП «Освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії в Українській медичній стоматологічній академії зі спеціальності 221 – Стоматологія» протягом 01.09.2019-12.08.2021 рр. до надання їй академічної відпустки по догляду за дитиною, «Історія та філософія науки» (3 кредити ЄКТС), «Основи академічної доброчесності та біоетика» (44 години) за модулем 1 «Основи академічної доброчесності», «Педагогіка та психологія вищої освіти та психологія спілкування» (3 кредити ЄКТС), «Курс англійської мови наукового спілкування» (6 кредитів ЄКТС), «Методологія наукового і патентного пошуку та біоетика» (2 кредити ЄКТС), «Медична статистика та біоінформатика» (2 кредити ЄКТС), «Практика викладання фахових дисциплін» (3 кредити ЄКТС), «Терапевтична стоматологія» (5 кредитів ЄКТС), «Інтегративна стоматологія» (3 кредити ЄКТС), «Цифровізація вищої освіти і досліджень у галузі охорони здоров’я» (3 кредити ЄКТС) освітньо-наукової програми у редакції 2024 року.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, що освітній процес на освітній програмі відповідає вимогам законодавства (наведіть посилання на відповідні документи). Яким чином методи, засоби та технології навчання і викладання на ОП сприяють досягненню мети та програмних результатів навчання?

ОНП підготовки докторів філософії в Українській медичній стоматологічній академії за спеціальністю 221 Стоматологія розроблена у відповідності до законодавства України і локальних нормативних документів ПДМУ та спрямована на підготовку фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, що, водночас, є першим науковим ступенем.

ОНП відповідає вимогам Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про ліцензування видів господарської діяльності», Постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187 «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (у редакції від 04.05.2020 року), **Стандарту вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня галузі знань 22 Охорона здоров'я спеціальності 221 Стоматологія**, затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 15 листопада 2022 р. № 1023, листів Міністерства освіти і науки України від 05.06.2018 № 9-377 «Щодо надання роз'яснень стосовно освітніх програм», від 09.07.2018 р. № 9-434 «Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення», рекомендаціям Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти щодо її форми, норм за показниками валідності.

ОНП спроектована відповідно до вимог НРК.

Також при створенні ОНП розробниками були враховані такі законодавчі документи:

Нормативні документи, що регламентують здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти:

1. Закон України «Про вищу освіту» (<https://surl.li/uryxnr>).
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (<https://cutt.ly/mrqfXKPa>).
3. Закон України «Про освіту» (<https://surl.li/papngh>).
4. Наказ МОН України № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» від 12.01.2017 (<https://cutt.ly/IrqfCEwX>).
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (<https://surl.li/bfsard>).
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (<https://cutt.ly/OrqfVxwn>).

7. Закон України «Про наукову і науково-технічну експертизу» (<https://cutt.ly/grqfVCv2>).
8. Постанова Кабінету Міністрів України 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (<https://surl.li/fgajoa>).
9. Закон України «Про відпустки» (<https://cutt.ly/0rqfBYyP>).
10. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (<https://cutt.ly/orqf30ka>).

Локальні нормативні документи Полтавського державного медичного університету, що регламентують здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти:

1. Статут Полтавського державного медичного університету (<https://cutt.ly/prqf8d0P>).
2. Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Полтавському державному медичному університеті (<https://cutt.ly/UrqfOLut>).
3. Положення про освітньо-наукові програми підготовки докторів філософії в Полтавському державному медичному університеті (<https://cutt.ly/9rqgeFYv>).
4. Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету (<https://cutt.ly/urqgrAZj>).
5. Кодекс академічної доброчесності Полтавського державного медичного університету (<https://cutt.ly/7rqgtYTD>).
6. Положення про порядок видачі академічних довідок здобувачам вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті (<https://cutt.ly/XrqfF3jT>).
7. Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти (<https://cutt.ly/OrqfKCVR>).
8. Положення про комісію з питань біоетики Полтавського державного медичного університету (<https://cutt.ly/Wrqf4Dut>).
9. Положення про порядок перевірки у Полтавському державному медичному університеті текстових документів – дисертаційних робіт, звітів за науково-дослідними роботами, наукових публікацій, навчальної літератури, навчально-методичних видань, засобів навчання, кваліфікаційних робіт, письмових робіт здобувачів освіти всіх рівнів на наявність плагиату (<https://cutt.ly/Mrqf402U>).
10. Положення про порядок зберігання первинної документації наукових досліджень у Полтавському державному медичному університеті (<https://cutt.ly/9rqf7UDC>).
11. Положення про проблемні комісії Полтавського державного медичного університету (<https://cutt.ly/drqf7KX1>).

12. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у Полтавському державному медичному університеті (<https://cutt.ly/Erqf6SgA>).

13. План гендерної рівності Полтавського державного медичного університету (<https://cutt.ly/ErqfIpUy>).

14. Порядок присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії Полтавського державного медичного університету (<https://cutt.ly/prqgwYTK>).

15. Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://cutt.ly/0rqgwLtQ>).

16. Положення про неформальну та інформальну освіту учасників освітнього процесу Полтавського державного медичного університету (<https://cutt.ly/PrqgyIfI>).

17. Положення про порядок формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачами освіти Полтавського державного медичного університету (<https://cutt.ly/Grqgy5fz>).

18. Положення про комісію Полтавського державного медичного університету як компетентного органу з визнання іноземних документів про освіту, здобутих в іноземних закладах вищої освіти ступенів вищої освіти (<https://cutt.ly/MrqguW5P>).

Додаткові локальні нормативні документи Полтавського державного медичного університету, що регламентують здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти:

1. Положення про товариство молодих вчених Полтавського державного медичного університету (<https://cutt.ly/LrqguCsx>);

2. Положення про Вчену раду Полтавського державного медичного університету (<https://www.pdmu.edu.ua/vchena-rada>);

3. Положення про розгляд звернень та скарг осіб, які навчаються в Полтавському державному медичному університеті (<https://cutt.ly/Yrqgi5b4>).

ЗУ «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про ліцензування видів господарської діяльності»;

Постанова КМУ від 30 грудня 2015 року № 1187 «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (у редакції від 04.05.2020 року);

листи МОН України від 05.06.2018 № 9-377 «Щодо надання роз'яснень стосовно освітніх програм», від 09.07.2018 р. № 9-434 «Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення»;

Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом МОН України від 01.06.2016 року, рекомендації НАЗЯВО щодо її форми, норм за показниками валідності.

Локальні нормативні документи ПДМУ розміщені за посиланнями (<https://cutt.ly/GrqgoFtU>) та (<https://cutt.ly/0rqgpttJ>).

Досягненню мети та ПРН сприяють запроваджені в Університеті інноваційні, інтерактивні методи, які сприяють формуванню навичок та вмінь, як предметних, так і загально навчальних; виробленню життєвих

цінностей; створенню атмосфери співробітництва та взаємодії; розвитку комунікативних якостей методи, засоби та технології навчання і викладання на ОНП: персоналізоване навчання, проєктне навчання, мікронавчання, гейміфікація і ділове ігрове навчання, соціальне та спільне навчання, імерсійна освіта, STEM-освіта (<https://cutt.ly/arqgpk33>)

Питання запровадження в університеті інноваційних методів навчання постійно перебуває на контролі адміністрації та Наглядової ради університету (<https://cutt.ly/hrqgp197>, <https://www.pdmu.edu.ua/naglyadovara-da>).

Здобувачі освіти мають змогу використовувати спільне навчання, що стосується співпраці між людьми в різних режимах, таких як форуми, неформальні бесіди та обмін досвідом. Соціальне навчання є ефективним і дієвим завдяки безлічі платформ та онлайн-інструментів. Безпосередньо ознайомитись із методами, засобами та технологіями навчання здобувачі освіти мають можливість в силабусах відповідних НК (<https://cutt.ly/9rqxpAnm>) та ВК (<https://bit.ly/4hIbpjF>).

Отже, досягнення мети та ПРН ОНП забезпечуються виключно активними методами навчання, а також новітніми засобами і технологіями навчання.

Для розвитку викладацької майстерності, обміну досвідом у використанні сучасних методів, засобів і технологій навчання та викладання щороку проводяться науково-практичні конференції з міжнародною участю з питань підвищення якості підготовки у медичних закладах вищої освіти (<https://bit.ly/4gH8Hte>). Також у програмах наукових конференцій завжди виокремлюється окрема секція, яка стосується методів, засобів та технологій навчання і викладання (<https://bit.ly/3EDbKpe>, <https://bit.ly/3EB6oeh>). Вищезначені питання розглядаються і вирішуються під час періодичних сесій «Школи гаранта», на які запрошуюються і активно беруть участь окрім гарантів ОНП та членів проєктних груп і здобувачі освітньо-наукового рівня вищої освіти (<https://bit.ly/4hXAY9J>, <https://bit.ly/4hBEFbT>).

Продемонструйте, яким чином методи, засоби та технології навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу. Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Принципи і цінності ПДМУ, зокрема, принципи студентоцентрованого підходу (с.3) чітко задекларовані в «Стратегії Полтавського державного медичного університету» (<https://cutt.ly/ErqfRRog>).

Науковий відділ, наукові керівники здобувачів освіти ОНП неухильно дотримуються принципів студентоцентризму, які проявляються у взаємоповазі в ділових стосунках. Конфліктних ситуацій при реалізації ОНП не виявлено, а з метою їх запобігання розроблено «План заходів, спрямований на налагодження морально безпечного освітнього простору, формування позитивного мікроклімату та толерантної міжособистісної

взаємодії в ПДМУ», якій успішно реалізується в пояснювальному, дослідницькому або проблемному викладі (<https://bit.ly/3EAJP9n>).

Рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання аналізується на основі проведених опитувань (<https://bit.ly/42WR4mi>). У 2023-2024 н.р. респонденти оцінили методи навчання на 10 балів за 10-бальною школою, що свідчить про високий рівень їх задоволеності (<https://bit.ly/4jVNQ8x>). Відбувається активне залучення здобувачів освіти до дотримання принципів академічної доброчесності, які задекларовані в «Кодексі академічної доброчесності» (<https://cutt.ly/7rqgtYTD>) і Положенні про академічну доброчесність здобувачів освіти та співробітників ПДМУ (<https://cutt.ly/urqgrAZj>) та успішно реалізуються, а також науковості та інноваційності, про що свідчать наукові статті здобувачів і випускників ОНП у наукометричних базах Scopus, WoS, відгуки офіційних опонентів та рецензентів на наукові кваліфікаційні праці (<https://cutt.ly/SrqxWkoG>).

Також здобувачі і випускники ОНП є учасниками освітнього процесу, і як науково-педагогічні працівники активно впроваджують принципи студентоцентрованого підходу на бакалаврських і магістерських програмах. Реалізація принципів студентоцентрованого підходу відбувається через формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів (<https://cutt.ly/Grqgy5fz>), а також шляхом проведення занять в асинхронному режимі навчання на освітній платформі Moodle (<https://moodle.pdmu.edu.ua/login/index.php>).

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів, засобів та технологій навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

В Університеті сформована чітка та зрозуміла політика щодо академічної свободи викладачів і здобувачів усіх ОНП, які реалізуються в ПДМУ. Принципи академічних свобод задекларовані в Положенні про організацію освітнього процесу в ПДМУ (<https://cutt.ly/QrqxOe1z>) та в «Кодексі академічної доброчесності» (<https://cutt.ly/7rqgtYTD>). Академічна свобода викладачів ОНП реалізується шляхом самостійного обирання форм, методів та засобів навчання, напрямів наукової роботи та отримання гарантій щодо невтручання адміністрації Університету в науково-педагогічну та наукову діяльність, підтриманні творчого та інноваційних підходів у викладанні, виборів методів навчання, заохоченні використання передових закордонних та вітчизняних практик, що підтверджується оприлюдненням навчально-методичних публікацій (<https://cutt.ly/QrqxPg8Y>). Принципи академічної свободи також реалізуються через освітню платформу, авторський курс з академічної доброчесності підготовлений аспірантами, авторські навчальні програми. Так, доц. Ю.В. Лисанець створила авторські навчальні курс та отримала відповідні авторські свідоцтва. Здобувачі ОНП реалізують своє право на академічну свободу через можливість формування своєї індивідуальної освітньої траєкторії (<https://cutt.ly/Grqgy5fz>), академічної мобільності (<https://cutt.ly/CrqfGhEm>), вільного вибору наукового керівника

та тематики наукового дослідження, пов'язаного з ініціативною або державною темою кафедри, публікації результатів, зарахування результатів отриманих у неформальній освіті, робота у ТМВ (<https://surl.li/ryffxi>), представництво у професійних організаціях (<https://cutt.ly/ArqxJR3H>).

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів

Інформування здобувачів вищої освіти ОНП щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання ОК ОНП відбувається прозоро і публічно протягом першого тижня навчання у вигляді виробничих зборів, на яких гаранті ОНП, проректор з наукової роботи, викладачі ОНП та співробітники наукового відділу пояснюють вищезазначені питання, інформують здобувачів щодо змін ОНП, навігації сайту та навчальної освітньої платформи Moodle (<https://cutt.ly/vrqxLRFw>). Детальна інформація, про освітньо-науковий процес міститься у пояснювальній записці до індивідуального плану підготовки докторів філософії, розповсюджується через доменну електронну пошту, групи в месенджерах та через старост курсів. Також відбуваються проміжні виробничі збори (<https://cutt.ly/FrqxZajB>), на яких здобувачам розтлумачуються питання, що надходять від них у вигляді зворотного зв'язку через освітню платформу Moodle (<https://moodle.pdmu.edu.ua/login/index.php>), скриньку довіри та іншими засобами соціальної комунікації (<https://www.facebook.com/groups/354925556574092>). Інформування здобувачів освіти щодо окремих ОК відбувається на першому контактному занятті, під час яких досвідчені науково-педагогічні працівники надають презентацію курсу та ознайомлюють із цілями, змістом та очікуваними результатами навчання, порядком і критеріями оцінювання, доступною літературою та корисними посиланнями. Паралельно із цим ця інформація висвітлена в самій ОНП, в окремих робочих програмах НК (<https://cutt.ly/NrqxXhRz>) та обраних здобувачами ВК (<https://cutt.ly/PrqxXC6N>) і силабусах НК (<https://cutt.ly/GrqxCWvS>) та обраних відповідно до алгоритму вибору ВК (<https://cutt.ly/JrqxVPQb>, <https://cutt.ly/frqxNLSJ>). Також інформування здобувачів щодо вищезначеного питання відбувається через освітню платформу Moodle та соціальні мережі зокрема через фейсбук-групу «Науковий відділ ПДМУ» (<https://www.facebook.com/share/g/mLmgwgLRm6V6797f>), доступ до яких надається здобувачу освіти з моменту зарахування його до аспірантури. Після вступу на навчання здобувачі III рівня освіти отримують корпоративні адреси електронної пошти, що дозволяє долучитися їм до академічної спільноти. Слід зазначити, що гарант і викладачі ОНП надають інформаційно-консультативну підтримку здобувачам ОНП протягом усього періоду навчання як з питань освітньої складової ОНП, так і її наукової частини.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Поєднання навчання і досліджень під час навчання за ОПП відбувається шляхом залучення здобувачів освіти до активної наукової діяльності не лише в рамках НДР кафедр, що реалізують ОПП, але й за іншими науковими тематиками, які здобувачі освіти можуть вільно обирати, а також проявляти ініціативу щодо тематики своєї наукової діяльності. Навчання і викладання на ОПП відбувається виключно на основі сучасних науково-технічних досягнень галузей знань 221 Стоматологія (<https://cutt.ly/YrqxM493>). Під час викладання НК6 (<https://cutt.ly/Drqx0gJO>) і НК11, ВК11-ВК15 (<https://cutt.ly/irqcqZY9>) здобувачі набувають компетентностей користуватись сучасними достовірними джерелами інформації (Університет надає безкоштовний доступ до наукометричних баз Scopus, WoS та інших), здійснювати науковий пошук, аналізувати та реферувати інформаційні джерела. Здобувачі безпосередньо залучаються до написання статей (<https://cutt.ly/krqcwXjv>) оприлюднення матеріалів дисертаційного дослідження на різного рівня міжнародних, всеукраїнських наукових форумах, проводити наукові дослідження відповідно до своїх тематик. Тематика наукових досліджень здобувачів чітко корелює з тематикою наукових досліджень Університету та їх наукових керівників. Ініціативні теми, що виконуються на кафедрах можуть бути розширеними і адаптованими згідно до вимог здобувачів. Щорічно здобувачі ОПП стають активними учасниками наукових заходів, які проводяться в Університеті, наприклад Конкурс робіт молодих вчених, що проводиться в університеті кожного року. Участь молодих науковців до 40 років і здобувачів III освітнього рівня обов'язкова yss@pdmu.edu.ua, (<https://forms.gle/642QdGBxSCVbYkxJ8>).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Наприклад, викладачі кафедри ортодонції неодноразово приймали участь у стажуваннях та міжнародних конгресах (Смаглюк Любов Вікентіївна – завідувач кафедри ортодонції, професор – участь в міжнародній весняній конференції з дитячої ортодонції “Ortho Around Children” (SIDO – 2023) з представленням постерної доповіді, 15 – 22 березня 2023 року, м. Рим, Італія. Ляховська Анастасія Віталіївна – доцент закладу вищої освіти кафедри ортодонції, к.мед.н. – участь в міжнародній весняній конференції з дитячої ортодонції “Ortho Around Children” (SIDO – 2023) з представленням постерної доповіді, 15 – 22 березня 2023 року, м. Рим, Італія. Карасюнок Анна Євгеніївна – доцент закладу вищої освіти кафедри ортодонції, кандидат медичних наук, доцент – міжнародне стажування «Інформаційні та комунікативні аспекти економічної безпеки» на базі Варненського вільного університету імені Чорноризця Храбра, 10 – 19 червня 2023 року, м. Варна, Болгарія. Смаглюк Любов Вікентіївна – завідувач кафедри ортодонції доктор медичних наук, професор – участь у 98-му Конгресі Європейської Асоціації

Ортодонтів (EOSLO 2023), 10 – 19 червня 2023 року, м. Осло, Норвегія. Смаглюк Любов Вікентіївна – завідувач кафедри ортодонції, професор – участь у міжнародному Конгресі з питань щелепно-лицевої хірургії «Les Essentiels de la CMF Sharing Experiences», 23 січня – 01 лютого 2024 року, м. Париж, Франція. Ляховська Анастасія Віталіївна – доцент закладу вищої освіти кафедри ортодонції, к.мед.н. – участь у міжнародному Конгресі з питань щелепно-лицевої хірургії «Les Essentiels de la CMF Sharing Experiences», 23 січня – 01 лютого 2024 року, м. Париж, Франція.)

Результатом чого стало вдосконалення ВК 14 Ортодонція, стосовно лікування дистального прикусу в пацієнтів, створення стандарту з приводу лікування дистального прикусу (<https://cutt.ly/Yrqcdy7>). Стандарт Переломи середньої зони обличчя (верхньої щелепи, вилицевого та назо-єтмоїдального комплексу, орбіти) (<https://cutt.ly/Yrqcdy7>) було створено за участі викладачв кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії, які є активними учасниками конгресів і стажування в різних закладах Європи та США. (Локес Катерина Петрівна – завідувач кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії, кандидат медичних наук, доцент – участь у програмі «BridgeUSA: Програма обмінів для українських викладачів», яка здійснюється за підтримки уряду США та приймаючої інституції – Університету Нью-Хейвена, м. Нью-Хейвен, США з 18 жовтня по 04 грудня 2024 р., Локес Катерина Петрівна – завідувач кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії, кандидат медичних наук, доцент –викладацьке стажування на базі Університету Арістотеля у Салоніках (27 –31 травня 2024 р.) в рамках програми міжнародної академічної мобільності Еразмус+, м. Салоніки, Греція. Локес Катерина Петрівна – завідувач кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії, кандидат медичних наук, доцент –викладацьке стажування на базі Варшавського медичного університету (20 –24 травня 2024 р.) в рамках програми міжнародної академічної мобільності Еразмус+, м. Варшава, Польща.)

Стандарт Хвороби твердих тканин зуба. Ортопедичне лікування штучними коронками (<https://surl.li/hypmrl>) і відповідні зміни до ВК 13 були зроблені викладачами, які відвідували відповідні курси і програми з вдосконалення викладання і системі вищої освіти (Дворник В.М. – д.мед.н., професор кафедри ортопедичної стоматології з імплантологією – участь у програмі вдосконалення викладання у вищій освіті України «Ukraine higher education teaching excellence programme», British Council, UK. Марченко Костянтин Валентинович – асистент кафедри ортопедичної стоматології з імплантологією, к.мед.н. участь у стажуванні DDI Group м. Дортмунд, Німеччина 18 березня 2019 року. Добровольський Олександр Володимирович – доцент кафедри ортопедичної стоматології з імплантологією, к.мед.н., доцент участь у стажуванні DDI Group м. Дортмунд, Німеччина 18 березня 2019 року. Добровольська Оксана Володимирівна – доцент кафедри ортопедичної стоматології з імплантологією, к.мед.н., доцент участь у стажуванні DDI Group м. Дортмунд, Німеччина 18 березня 2019 року.) (<https://cutt.ly/arqcdfdt>).

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Стратегічний план розвитку ПДМУ на 2022-2027 рр. (<https://u.to/EY4pHA>) передбачає міжнародну співпрацю як невід'ємну складову діяльності Університету. ПДМУ на підставі договорів про співпрацю реалізує програми академічної мобільності з міжнародними установами (<https://u.to/570fHA>). Інтернаціоналізація діяльності Університету (<https://cutt.ly/trqcgk9r>) у процесі реалізації ОНП відбувається шляхом постійного впровадження передового міжнародного досвіду як викладачами, так і здобувачами ОНП (<https://cutt.ly/vrqcgSFI>), а міжнародна співпраця постійно розширює горизонти (<https://cutt.ly/3rqchjPe>), (<https://cutt.ly/drqchX3N>), (<https://cutt.ly/4rqcjQR0>), (<https://cutt.ly/9rqckewu>). Викладачі ОНП: доц. Лисанець Ю. В. – 5 міжнародна конференція, онлайн-лекція на тему «Успішне академічне письмо англійською мовою» для студентів і викладачів Бухарестського університету ім. Димитрія, Кантеміра (Румунія) у рамках Міжнародного заходу “Decatlon Cultural”, 25 листопада 2020 року; доц. Беляєва О. М. – міжнародне онлайн стажування за програмою підвищення кваліфікації «Фандрейзинг та організація проектної діяльності в закладах освіти: європейський досвід» в обсязі 180 годин (6 кредитів ECTS). Програма стажування була розроблена представниками Ягеллонського університету, 12 грудня 2021 р. (м. Краків, Польща), доц. Лисанець Ю. В. – викладацьке стажування в межах програми Еразмус+на базі Університета Ла-Ріохи, Іспанія з 1 квітня 2022 року по 1 червня 2022 року та брала участь із доповіддю на Міжнародному конгресі «Child in the World Today and Tomorrow!», Політехнічний інститут Візеу, Португалія, 01 червня 2022 року; доц. Беляєва О.М., доц. Лисанець Ю.В. взяли участь у VIII Міжнародній науковій конференції у сфері глобальної освіти «Дитина і дитинство в кризовій ситуації – контекст війни», м. Варшава, Польща, 30 травня 2023 р.; доц. Лисанець Ю.В. взяла участь у міжнародному заході “International Partnership Conference” на базі Університету Ковентрі (Велика Британія). Онлайн доповідь, 31 березня 2023 року та у роботі 15-ої Міжнародної конференції ECLSS-2023, що відбулася на базі факультету педагогіки Вільнюського університету прикладних наук, м. Вільнюс, Литва, а також взяла участь у семінарі “Warwick Translation and Transcultural Studies Seminar Series”. Захід проводився у змішаному форматі на базі кафедри перекладу та міжкультурної комунікації Університету Ворика; доц. Беляєва О.М., доц. Лисанець Ю.В. брали участь у 15-ій Євразійській конференції з мови та соціальних наук, Вільнюський університет прикладних наук, Вільнюс, Литва, 25 – 26 лютого 2023 р. та інші; 17 – 26 червня 2023 року, м. Варшава, Польща; проф. Кайдашев І. П. – участь у Конференції наглядової ради Великої хартії університетів, м. Лодзь, Польща, 17 – 30 жовтня 2023 року; проф. Кайдашев І. П. – участь у семінарі-зустрічі керівників, відповідальних за міжнародну співпрацю закладів вищої освіти Австрії та України в межах Програми ЄС Erasmus+, 12 – 13 червня 2024 р., м. Відень, Австрія, участь в

Конгресі Європейської Академії Алергології та Клінічної Імунології, 31 травня – 03 червня 2024 р., м. Валенсія, Іспанія, участь у Конференції «Партнерства у сфері охорони здоров'я між Україною та Німеччиною: стійкість, відновлення, вступ до ЄС», за сприяння Німецького товариства міжнародного співробітництва (GIZ), 26 – 27 лютого 2024 р., м. Берлін, Німеччина та інші; доц. Лисанець Ю.В. – триває наукове стажування в Університеті Джонса Гопкінса, м. Балтимор, США за програмою академічних обмінів імені Фулбрайта, 01 вересня по 28 лютого 2025 року (<https://cutt.ly/5rqclzLn>), (<https://cutt.ly/arqcxjrB>) та інше, що підтверджується відповідними сертифікатами та посвідченнями. Здобувачі ОНП публікуються у високорейтингових міжнародних журналах (<https://cutt.ly/Jrqcx23U>), беруть участь у міжнародних форумах, що підтверджується відповідними сертифікатами. Здобувачі освіти та науково-педагогічні працівники мають доступ до міжнародних інформаційних ресурсів і баз даних (<https://lib.pdmu.edu.ua/resource/elektronni-resursi>). Діяльність за ОНП узгоджена з напрямками інтернаціоналізації ПДМУ, зокрема, також і через посилення іншомовної підготовки НПП

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Для об'єктивної оцінки досягнень здобувачами ПРН на освітній програмі у розрізі кожного освітнього компонента використовуються набір видів, форм та методів контролю. Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти (<https://cutt.ly/OrqfKCVR>) у межах освітніх компонентів проводяться контролі змістових модулів, підсумкові модульні контролі, заліки та іспити у відповідності із навчальним планом до ОНП на відповідний календарний рік.

Викладачами на ОНП використовується широкий набір форм поточного контролю, найчастіше – опитування думок здобувачів; вікторини; бліц-опитування; усного контролю; експрес опитування; вирішення ситуаційних задач; дискусії; методу інтерв'ювання; моделювання; виступів тощо; письмовий та комбінований контроль – письмове тестування, комплексні завдання, реферати, есе, проекти тощо; комп'ютерний контроль – виконання практичних завдань, комп'ютерне тестування та інші. Більшість комп'ютерних контролів відбуваються з використанням освітньої платформи університету (<https://moodle.pdmu.edu.ua/login/index.php>).

Інформація про види контрольних заходів, критерії та шкали оцінювання, методики підрахунку балів залежно від видів діяльності наводиться у робочих навчальних програмах освітніх компонентів (<https://cutt.ly/Krqcvhu7>, <https://cutt.ly/Jrqcv8d2>) та силабусах до них (<https://cutt.ly/9rqxpAnm>, <https://bit.ly/4hIbpjF>).

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Про форми контрольних заходів та критерії оцінювання за кожним освітнім компонентом та науковою складовою здобувачам повідомляється регулярно та систематично:

- проводяться виробничі збори за участю гарантів, проректора з наукової роботи, завідувача аспірантурою, фахівцями наукового відділу зі здобувачами та їх керівниками, на яких повідомляється інформація про освітні компоненти і проведення контролів за ними, а також презентуються вибірккові компоненти (<https://www.facebook.com/share/p/JYkEPCpyJtXGgzBC/>);

- на сторінці наукового відділу на сайті університету оприлюднюється інформація для здобувачів і викладачів, публікуються робочі програми і силабуси, програми вступних випробувань тощо (<https://surl.li/edgjfc>, <https://surl.li/ffudes>);

- проректором з наукової роботи проводяться зустрічі зі здобувачами, їх керівниками, викладачами щонайменше 1-2 рази на семестр стосовно проведення контрольних заходів;

- інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання за кожним освітнім компонентом та науковою складовою висвітлена в індивідуальному плані підготовки доктора філософії, з яким здобувачі ознайомлюються і починають працювати після зарахування на навчання чи виконання програми поза аспірантурою;

- про необхідність атестації здобувачів за виконанням наукової складової заздалегідь повідомляється науковим відділом через університетську пошту; після – звіти здобувачів заслуховуються на засіданнях кафедр/структурних підрозділів, ухвалюється рішення про атестацію, вносяться дані про атестацію до індивідуального плану, дані про виконання індивідуального плану за рік навчання затверджуються проректором з наукової роботи.

За результатами анкетування 2023-2024 н.р., здобувачі оцінили чіткість і зрозумілість критеріїв оцінювання за навчальними дисциплінами на 10 балів з 10 (<https://surl.li/aihqpq>).

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Про форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів повідомляють у декілька етапів та в різних формах і з допомогою різних каналів зв'язку:

- очно у ході проведення виробничих зборів із зарахованими на навчання здобувачами та їхніми керівниками; такі збори проводяться проректором з наукової роботи за участю гаранта, представників групи забезпечення освітнього процесу, на них обираються дисципліни вибіркового блоку тощо (<https://www.facebook.com/share/p/JYkEPCpyJtXGgzBC/>);

- очно з абітурієнтами; такі збори проводяться проректором з наукової роботи за участі членів предметних комісій зі вступу до аспірантури, на них повідомляється про етапи вступної кампанії, критерії оцінювання, вимоги до вступу тощо;

- очно чи дистанційно на першому контактному занятті зі здобувачами освіти; викладач виділяє окремий час на ознайомлення із силабусом, робочою програмою дисципліни та видами контролю, що передбачені ним;

- заздалегідь на сторінці наукового відділу на сайті університету оприлюднюється інформація для здобувачів і викладачів, публікуються робочі програми і силабуси, програми вступних випробувань тощо (<https://surl.li/nqzbzpi> та <https://surl.li/eswtpm>);

- до початку проведення підсумкових контрольних заходів і на передостанньому контактному занятті викладач додатково інформує про передбачені контрольні заходи;

- здобувачів освіти заочної форми навчання за місяць до початку заліково-екзаменаційної сесії надсилається довідка-виклик встановленої форми;

- працює система зв'язку зі старостами курсів через месенджери Viber і Telegram.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)? Продемонструйте, що результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають Стандарту вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня (далі – Стандарт) галузі знань 22 Охорона здоров'я спеціальності 221 Стоматологія затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 15 листопада 2022 р. № 1023 (<https://surl.li/dcqzii>).

Стандартом передбачено, що форми атестація здобувачів здійснюється у формі публічного захисту дисертації. У ОНП зазначається, що утворення разової спеціалізованої вченої ради закладу та присудження нею здобувачеві ступеня доктора філософії здійснюється відповідно до законодавства, що регулює присудження ступеня доктора філософії. Програмою також передбачена щорічна атестація здобувачів за виконанням і освітньої, і наукової складових.

Стандартом передбачені наступні вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії: дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері стоматології або на її межі з іншими спеціальностями, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Дисертація не має містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти (наукової установи).

У ОНП передбачені всі вимоги Стандарту та надається наступна інформація:

Вимоги до оформлення дисертацій ґрунтуються на положеннях ДСТУ 3008-95. Дисертація на здобуття наукового доктора філософії готується державною мовою у вигляді спеціально підготовленої наукової праці на правах рукопису в твердій або м'якій палітурці та в електронній формі. За бажанням здобувача дисертація може бути перекладена англійською мовою або іншою мовою, пов'язаною з предметом дослідження, з поданням перекладу до спеціалізованої вченої ради.

Дисертація повинна мати такі основні структурні елементи: титульний аркуш; анотацію; зміст; перелік умовних позначень (за необхідності); основну частину; список використаних джерел;

додатки.

Кожен з цих елементів, а також розділи основної частини та додатки мають починатися з нової сторінки.

Для ознайомлення зі змістом та результатами дисертації подається державною та англійською мовами анотація - узагальнений короткий виклад її основного змісту. В анотації дисертації мають бути стисло представлені основні результати дослідження із зазначенням наукової новизни та наявності практичного значення.

В анотації також вказуються: прізвище та ініціали здобувача; назва дисертації;

вид дисертації та науковий ступінь, на який претендує здобувач; спеціальність (шифр і назва);

найменування вищого навчального закладу або найменування наукової установи, у якому (якій) здійснювалася підготовка; найменування наукової установи або найменування вищого навчального закладу, у спеціалізованій вченій раді якої (якого) відбудеться захист; місто, рік.

Обсяг анотації становить 0,2 - 0,3 авторських аркуша.

Наприкінці анотації наводяться ключові слова відповідною мовою. Сукупність ключових слів повинна відповідати основному змісту наукової праці, відображати тематику дослідження і забезпечувати тематичний пошук роботи. Кількість ключових слів становить від п'яти до п'ятнадцяти. Ключові слова подають у називному відмінку, друкують в рядок через кому.

Після ключових слів наводиться список публікацій здобувача за темою дисертації. Вказуються наукові праці:

в яких опубліковані основні наукові результати дисертації;

які засвідчують апробацію матеріалів дисертації;

які додатково відображають наукові результати дисертації.

Зміст повинен містити назви всіх структурних елементів, заголовки та підзаголовки (за їх наявності) із зазначенням нумерації та номери їх початкових сторінок.

Перелік умовних позначень, символів, одиниць вимірювання, скорочень подається за необхідності у вигляді окремого списку. Додатково їхнє пояснення наводиться у тексті при першому згадуванні. Скорочення, символи, позначення, які повторюються не більше двох разів, до переліку не вносяться.

Основна частина дисертації має містити:

вступ;

розділи дисертації;

висновки.

У вступі подається загальна характеристика дисертації, а саме:

обґрунтування вибору теми дослідження (висвітлюється зв'язок теми дисертації із сучасними дослідженнями у відповідній галузі знань шляхом критичного аналізу з визначенням сутності наукової проблеми або завдання);

мета і завдання дослідження відповідно до предмета та об'єкта дослідження;

методи дослідження (перераховуються використані наукові методи дослідження та змістовно відзначається, що саме досліджувалось кожним методом; обґрунтовується вибір методів, що забезпечують достовірність отриманих результатів та висновків); наукова новизна отриманих результатів (аргументовано, коротко та чітко представляються основні наукові положення, які виносяться на захист, із зазначенням відмінності одержаних результатів від відомих раніше);

особистий внесок здобувача (якщо у дисертації використано ідеї або розробки, що належать співавторам, разом з якими здобувачем опубліковано наукові праці, обов'язково зазначається конкретний особистий внесок здобувача в такі праці або розробки; здобувач має також додати посилання на дисертації співавторів, у яких було використано результати спільних робіт);

апробація матеріалів дисертації (зазначаються назви конференції, конгресу, симпозіуму, семінару, школи, місце та дата проведення);

структура та обсяг дисертації (анонсується структура дисертації, зазначається її загальний обсяг).

За наявності у вступі можуть також вказуватися:

зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами - вказується, в рамках яких програм, тематичних планів, наукових тематик і грантів, зокрема галузевих, державних та/або міжнародних, виконувалося дисертаційне дослідження, із зазначенням номерів державної реєстрації науково-дослідних робіт і найменуванням організації, де виконувалася робота;

практичне значення отриманих результатів - надаються відомості про використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх практичного використання.

У розділах дисертації має бути вичерпно і повно викладено зміст власних досліджень здобувача наукового ступеня, зроблено посилання на всі наукові праці здобувача, наведені в анотації. Список цих праць має також міститися у списку використаних джерел.

У разі використання наукових результатів, ідей, публікацій та інших матеріалів інших авторів у тексті дисертації обов'язково повинні бути посилання на публікації цих авторів. Фрагменти оприлюднених (опублікованих) текстів інших авторів (цитати) можуть включатися до дисертації виключно із посиланням на джерело (крім фрагментів, які не несуть самостійного змістовного навантаження).

Розділи дисертації можуть поділятися на підрозділи (нумерація складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою), пункти (нумерація - з номера розділу, порядкового номера підрозділу і порядкового номера пункту, відокремлених крапкою), підпункти (нумерація - з номера розділу, порядкового номера підрозділу, порядкового номера пункту і порядкового номера підпункту, відокремлених крапкою). Розділи, підрозділи, пункти і підпункти нумеруються арабськими цифрами.

При нумерації формул і рисунків за наявності посилань на них у тексті дисертації проставляються через крапку номер розділу та номер формули (рисунка). Формула, що нумерується, наводиться посередині нового рядка (нумерація - з правого боку в дужках). Номер та назва рисунка наводяться знизу/з правого боку рисунка.

У висновках викладаються найбільш важливі наукові та практичні результати дисертації, вказуються наукові проблеми, для розв'язання яких можуть бути застосовані результати дослідження, а також можливі напрями продовження досліджень за тематикою дисертації.

За наявності практичного значення отриманих результатів надаються відомості про використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання. У разі якщо результати досліджень впроваджено, відомості подаються із зазначенням найменувань організацій, в яких здійснено впровадження. У цьому випадку додатки можуть містити копії відповідних документів.

Список використаних джерел формується здобувачем наукового ступеня за його вибором (опціонально – в кінці кожного розділу основної частини дисертації) одним із таких способів:

- у порядку появи посилань у тексті;
- в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків;
- у хронологічному порядку.

Бібліографічний опис списку використаних джерел у дисертації може оформлятися здобувачем наукового ступеня за його вибором з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» або одним зі стилів, віднесених до рекомендованого переліку стилів оформлення списку наукових публікацій, наведеного у додатку 3 до цих Вимог.

Бібліографічний опис використаного джерела може обмежуватися обов'язковою інформацією, необхідною для однозначної ідентифікації цього джерела.

До додатків може включатися допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття дисертації:

- проміжні формули і розрахунки;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- протоколи та акти випробувань, впровадження, розрахунки економічного ефекту, листи підтримки результатів дисертаційної роботи;
- інструкції та методики, опис алгоритмів, які не є основними результатами дисертації, описи і тексти комп'ютерних програм вирішення задач за допомогою електронно-обчислювальних засобів, які розроблені у процесі виконання дисертації;
- ілюстрації допоміжного характеру;
- інші дані та матеріали.

Обов'язковим додатком до дисертації є список публікацій здобувача за темою дисертації та відомості про апробацію результатів дисертації

(зазначаються назви конференції, конгресу, симпозиуму, семінару, школи, місце та дата проведення, форма участі).

Додатки можуть бути надані у вигляді окремої частини (том, книга).

Також здобувачам повідомляється у ОНП про максимальний та/або мінімальний обсяг основного тексту дисертації:

обсяг основного тексту дисертації вираховується авторськими аркушами;

дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії повинна мати обсяг основного тексту 4,5-7 авторських аркушів, оформлених відповідно до вимог даної ОНП;

враховуючи специфіку і особливості дослідження, відповідальний підрозділ за підготовку докторів філософії та/або спеціалізована вчена рада можуть прийняти рішення про підготовку дисертації із обсягом, що відрізняється від вищевказаного.

Дисертації осіб, які здобувають науковий ступінь доктора філософії, а також наукові доповіді у випадку захисту наукових досягнень, представлених у формі монографій або сукупності статей, опублікованих у вітчизняних та/або міжнародних рецензованих фахових виданнях, разом із відгуками опонентів публікуються на офіційному вебсайті ПДМУ відповідно до чинного законодавства (<https://www.pdmu.edu.ua/spetsrada/dysertacii/rsvr>).

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Алгоритм і конкретні процедури проведення контрольних заходів висвітлені і реалізуються наступним чином:

- робочі програми та силабуси освітніх компонентів містять достатню інформацію про оцінювання за формами контролю та контролю знань і розподілу балів, які отримують здобувачі (<https://surl.li/osfnmj>, <https://surl.li/iaqlwk>, <https://surl.li/eqqomy>, <https://surl.li/fxbnhi>);

- процедури регулюються рядом внутрішніх нормативних документів університету – Положенням про організацію освітнього процесу в ПДМУ (<https://cutt.ly/OrqxOe1z>), Положенням про апеляцію результатів навчання (<https://cutt.ly/0rqgwLtQ>), Положенням про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти (<https://cutt.ly/OrqfKCVR>), Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Полтавському державному медичному університеті (<https://cutt.ly/UrqfOLut>); Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеню доктора філософії Полтавського державного медичного університету (<https://cutt.ly/prqgwYTK>).

Система оцінювання результатів навчання є прозорою та зрозумілою, що підтверджується результатами опитувань здобувачів щодо прозорості і зрозумілості критеріїв оцінювання контрольних заходів (<https://surl.li/hozvvh>).

Яким чином процедури проведення контрольних заходів забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Для забезпечення якості освітнього процесу на третьому (освітньо-науковому) рівні створено необхідне освітнє середовище, зокрема віртуальне – з допомогою освітньої платформи Полтавського державного медичного університету (що працює на базі системи Moodle) (<https://moodle.pdmu.edu.ua/>).

Для усунення можливості необ'єктивності екзаменаторів та конфлікту інтересів в університеті розроблена та діє «Антикорупційна програма Полтавського державного медичного університету на 2024-2025 рік» (<https://surl.li/ofpdtk>).

Уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції в Полтавському державному медичному університеті розроблене Положення про запобігання та виявлення корупції (<https://www.pdmu.edu.ua/antikorupciyni-zahodi>).

Для здобувачів існує можливість оскарження результатів відповідно до Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://cutt.ly/OrqgwLtQ>).

Процедури виявлення конфлікту інтересів, проявів корупції повідомляються на виробничих зборах, на заняттях, особисто науковими керівниками.

Застосування відповідної процедури під час реалізації ОНП не було.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок повторного проходження контрольних заходів регламентується нормативними документами Полтавського державного медичного університету:

- Положення про організацію освітнього процесу в ПДМУ на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти (<https://cutt.ly/OrqfKCVR>), яке містить вичерпну інформацію про порядок переведення, відрахування, поновлення здобувачів ступеня доктора філософії;

- Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://cutt.ly/OrqgwLtQ>).

У ході реалізації ОНП повторного проходження контрольних заходів не зафіксовано.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок процедури оскарження контрольних заходів та їхніх результатів регламентується нормативними документами Полтавського державного медичного університету:

- Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://cutt.ly/0rqgwLtQ>), у якому порядок створення апеляційної комісії, принципи її роботи, процедуру апеляції.

- Положенням про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти (<https://cutt.ly/OrqfKCVR>).

У разі виникнення конфліктної ситуації на підставі мотивованої заяви здобувача вищої освіти або екзаменатора створюється апеляційна комісія.

Порядок подання та розгляду апеляцій публікується та доводиться до відома здобувачів вищої освіти та викладачів до початку підсумкового семестрового контролю та інших заходів.

У ході реалізації ОНП випадків застосування цієї процедури не було зафіксовано.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Система дотримання академічної доброчесності науковими, науково-педагогічними, педагогічними працівниками, здобувачами освіти всіх рівнів базується на системі нормативних документів Полтавського державного медичного університету, що базується на чинному законодавстві України:

- Кодексі академічної доброчесності (<https://cutt.ly/7rqgtYTD>);

- Положенні про академічну доброчесність здобувачів освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету (<https://cutt.ly/urqgrAZj>);

- Положенні про порядок перевірки у Полтавському державному медичному університеті текстових документів – дисертаційних робіт, звітів за науково-дослідними роботами, наукових публікацій, навчальної літератури, навчально-методичних видань, засобів навчання, кваліфікаційних робіт, письмових робіт здобувачів освіти всіх рівнів на наявність плагіату (<https://cutt.ly/Mrqf402U>);

- Положенні про порядок ведення первинної документації щодо наукових медико-біологічних досліджень в Полтавському державному медичному університеті (<https://surl.li/kjsxem>);

- Положенні про порядок зберігання первинної документації наукових досліджень в Полтавському державному медичному університеті (<https://cutt.ly/9rqf7UDC>) та діяльності комісії з академічної доброчесності (<https://surl.li/oinxcs>), яка розглядає звернення учасників освітнього процесу та надає рекомендації щодо вжиття необхідних заходів (<https://surl.li/xonles>).

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Вкажіть посилання на репозиторій ЗВО, що містить кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти ОП

Для протидії порушенням академічної доброчесності університет вживає ряд заходів:

- технічній перевірці піддаються всі види друкованої продукції, усі кваліфікаційні роботи здобувачів освіти, роботи проміжних та підсумкових контролів здобувачів ступеня доктор філософії за необхідності;
- здобувачам ступеня доктора філософії відкрито окремий профіль програми Strikeplagiarism у середовищі освітньої платформи для самостійної перевірки рукописів на наявність неправомірних запозичень;
- рукописи статей перевіряються експертними фаховими комісіями (<https://surl.li/zfatky>);
- первинні матеріали дисертаційних робіт перевіряються індивідуально створеними фаховими комісіями (<https://surl.li/ygkwwg>, <https://surl.li/lknwyz>, <https://surl.li/dgeynu>);
- для проведення контрольних заходів використовуються аудиторії, обладнані відеокамерами;
- Положення про порядок перевірки у Полтавському державному медичному університеті текстових документів – дисертаційних робіт, звітів за науково-дослідними роботами, наукових публікацій, навчальної літератури, навчально-методичних видань, засобів навчання, кваліфікаційних робіт, письмових робіт здобувачів освіти всіх рівнів на наявність плагіату (<https://cutt.ly/Mrqf402U>);
- використовуються технологічні інструменти для боротьби з порушеннями академічної доброчесності – сервіси Strikeplagiarism, Unichek (<https://surl.li/lghznz>), Turnitin
- кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти у формі дисертацій публікуються на сайті наукового відділу ПДМУ в розділі «Разові спеціалізовані вчені ради» (<https://surl.li/fewbbd>), в «Архіві захищених дисертацій разових спеціалізованих вчених рад» (<https://surl.li/yxbffj>), в репозитарії Університету (<https://surl.li/flsnwn>).

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Популяризація принципів академічної доброчесності відбувається через комплекс заходів і процедур університету:

- університет брав участь у проєкті «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ), що реалізується Американськими Радами з міжнародної освіти;
- питання академічної доброчесності розглядаються на засіданнях комісії з академічної доброчесності (<https://surl.li/mxxnna>);
- питання академічної доброчесності розглядаються на засіданнях кафедр та інших структурних підрозділів, Вченої ради ПДМУ, Ради із забезпечення якості вищої освіти й освітньої діяльності ПДМУ та інших дорадчих, робочих, консультативних і консультативно-дорадчих органів ПДМУ;

-здобувачі вищої освіти ступеня доктор філософії вивчають дисципліну «Основи академічної доброчесності» з 2018 року на виконання рекомендацій МОН України, у редакції ОНП 2024 року дисципліна доповнена модулем «Антикорупція» та викладається як інтегрований нормативний освітній компонент «Основи академічної доброчесності та антикорупція»;

-друкована продукція, створена співробітниками і здобувачами університету, проходить обов'язкові технічну та експертні перевірки;

-укладено договір з компанією «Антиплагіат» на використання спеціалізованого програмного забезпечення Strikeplagiarism для виявлення текстових та інших запозичень у наукових текстах;

-проводяться заходи, як «Школа молодого науковця» (<https://surl.li/frhlfe>, <https://surl.li/iuxnyj>), науково-практичні конференції, круглі столи, на яких розглядають питання доброчесності (<https://surl.li/sdjntp>);

- здобувачі освіти залучаються до наукових, науково-практичних заходів – конференцій, конкурсів тощо; здобувачі взяли участь у заході, що відбувся за ініціативи наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених Київського столичного університету імені Бориса Грінченка - Всеукраїнській науково-практичній онлайн-конференції «Дослідження молодих вчених: від ідеї до реалізації», в якій взяли участь аспіранти першого року навчання ПДМУ та конкурсі наукових проєктів. Колектив аспірантів першого року навчання у складі В. Білько, А. Шкодіної, О. Мамає, Д. Климко та В. Курила. Під час вивчення дисциплін «Цифровізація вищої освіти і досліджень у галузі охорони здоров'я» та «Академічна доброчесність» під керівництвом керівника аспірантури Г. Ю. Мороховець аспіранти працювали над проєктом «Електронний освітній курс «Відповідальне використання штучного інтелекту». Аспіранти представили проєкт, що має на меті формування в науково-педагогічних працівників навичок відповідального використання штучного інтелекту в освітньо-науковій діяльності.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

У разі встановлення фактів порушення науково-педагогічними, науковими, педагогічними працівниками та здобувачами університету норм академічної доброчесності адміністрацією вживаються заходи застосування дисциплінарної відповідальності відповідно до Статуту Полтавського державного медичного університету. Перелік основних порушень академічної доброчесності та відповідні заходи реагування на такі порушення висвітлені Кодексом академічної доброчесності (<https://cutt.ly/7rqgtYTD>), Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти та співробітників ПДМУ (<https://cutt.ly/urqgrAZj>).

За час реалізації ОНП зі спеціальності 221 – Стоматологія випадків порушення академічної доброчесності виявлено не було.

Критерій 6. Людські ресурси

Продемонструйте, що викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Адміністрація Університету, залучаючи до реалізації ОНП науково-педагогічних працівників, чітко дотримується вимог Постанови КМУ «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» у редакції № 365 від 24.03.2021. Відповідно до п. 38. Досягнення у професійній діяльності всі викладачі ОНП мають достатню кількість активностей: проф. Ткаченко І.М. (п.п. 1,2,3,4,6,7,8,12,14,19,20), проф. Петрушанко Т.О. (п.п. 1, 2,3,4,6,7,8,12,14,15,19), проф. Смаглюк Л.В. (п.п. 1,2,3,4,6,7,8,9,12,14,19,20), проф. Скрипников П.М. (1,2,3,4,8,9,12,14,19,20), доц. Локес К.П. (1,2,3,4,12,13,14,19), проф. Король Д.М. (п.п.1,2,3,4,6,7,8,12,14,19,20), проф. Шешукова О.В. (п.п. 1,2,3,4,6,7,8,9,12,19), проф. Дворник В.М. (п.п. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 12, 14, 19), доц. Попович І.Ю. (п.п. 1, 2, 3, 5, 7, 13, 19, 20), доц. Марченко А.В. (п.п. 1, 2, 3, 4, 5, 7, 12, 14, 19), доц. Беляєва О. М. (п.п 1, 2, 3, 4, 8, 10, 12, 14, 19), проф. Голованова І. А.(п.п 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15), проф. Коваль Т. І. (п.п 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 19, 20), доц. Лисанець Ю. В. (п.п 1, 2, 3, 4, 8, 12, 14, 19). Дані щодо реалізації викладачами п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності обговорюються на кафедральних засіданнях і направляються до відділу ліцензування ПДМУ для внесення здобутків викладачів у визначені законодавством інформаційні системи.

З метою реалізації наукової складової ОП підбір наукового керівника здійснюється з урахуванням вимог постанови КМУ «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти наукових установах» № 507 від 03.05.2024, та постанови КМУ «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» із змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ № 341 від 21.03.2022, № 502 від 19.05.2023, № 507 від 03.05.2024.

При доборі науково-педагогічних працівників, які залучаються до викладацької діяльності на ОНП Адміністрація Університету неухильно дотримувалась професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти», затвердженого Наказом Міністерства за № 610 від 23.03.2021 року та натеper керується Наказом МОН України від 16.10.2024 №1466 «Про затвердження професійного стандарту “Викладач закладу вищої освіти”» (<https://surl.li/agnapl>).

Продемонструйте, що процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Конкурсний відбір викладачів ОНП регламентований (<http://e.surl.li/ktmzbr>). Кандидатури для викладання на ОНП обговорюються на засіданнях відповідних кафедр з урахуванням відповідності викладача профілю ОК, показників щорічного рейтингового оцінювання НПП (<http://e.surl.li/iyfwng>), публікаційної активності, включаючи статті у наукометричних базах Scopus та WoS, активності щодо міжнародних стажувань та підвищення кваліфікації, активності щодо реалізації освітніх і наукових проектів та результатів опитування здобувачів щодо професійної компетентності викладача. Затвердження наукових керівників унормовується (<http://e.surl.li/iwxnbnu>). При затвердженні наукового керівника враховується досвід наукового керівництва, участь планованого наукового керівника в атестації наукових кадрів, а також відповідність наукового профілю керівника майбутній темі наукової кваліфікаційної праці здобувача (<https://surl.li/grjclw>).

Кандидатури викладачів, які залучені до реалізації освітньої складової ОНП, публічно обговорюються на кафедральних засіданнях. Реалізація наукової складової ОНП в частині затвердження наукового керівника, теми майбутньої дисертації обговорюються на засіданні кафедри, за якою закріплений здобувач, після цього – на засіданнях Проблемних комісій за напрямом дисертаційної роботи. Після позитивного рішення Проблемної комісії індивідуальний план і тема дисертаційного дослідження затверджується рішенням вченої ради, а науковий керівник затверджується наказом ректора.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Університет за діючими договорами співпрацює із рядом закладів охорони здоров'я м. Полтави, а саме: приватним підприємством «Професорська стоматологія»; приватним підприємством «МІКС-Лаб»; приватними стоматологічними кабінетами «Кіндер», «Nika Dent»; приватним підприємством «Ортодонт»; товариствами з обмеженою відповідальністю «Ортекс СТ» та «Медичний лікувально-діагностичний центр «МЕДІОН»; стоматологічним кабінетом ФОП «Аветіков Д.С.»; комунальними підприємствами «Міська дитяча клінічна стоматологічна поліклініка Полтавської міської ради», «Полтавський обласний центр стоматології - стоматологічна клінічна поліклініка» Полтавської обласної ради; «Полтавська обласна клінічна лікарня ім. М.В. Скліфосовського Полтавської обласної ради». На їх базі також відбувається реалізація освітнього процесу і

здобувачі отримують можливість набувати практичного досвіду у професіоналів-практиків.

**Яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП?
Наведіть конкретні приклади такого сприяння**

Процедура, види, обсяг, періодичність і умови підвищення кваліфікації НПП регламентуються Положенням про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників ПДМУ (<https://surl.li/gsyzsp>). Планування підвищення кваліфікації НПП відбувається через вивчення їх індивідуальних професійних потреб.

Університет активно сприяє професійному розвитку науково-педагогічних працівників відповідно до щорічних планів підвищення кваліфікації та стажування (<https://surl.li/hzjabb>).

ПДМУ реалізує власні програми курсів підвищення кваліфікації, стажування, цикли спеціалізації, цикли тематичного удосконалення, тренінги тощо.

З метою оцінки якості організації і проведення курсів підвищення кваліфікації за навчальними програмами на базі ПДМУ, науково-педагогічні працівники проходять онлайн-опитування (<https://surl.li/sjmlty>).

Професійному розвитку НПП сприяє проходження курсів підвищення кваліфікації, циклів спеціалізації, стажування і тематичного вдосконалення у вітчизняних і закордонних закладах освіти та охорони здоров'я, з якими співпрацює ПДМУ (<https://surl.li/twqvpl>).

Проведено «Школу гаранта», «Школу наукового керівника», члени груп забезпечення освітнього процесу активно залучені до програм академічної мобільності (<https://surl.li/lfgmee>).

Наведіть конкретні приклади заохочення розвитку викладацької майстерності

Заохочення науково-педагогічних працівників до розвитку педагогічної та професійної майстерності є сталою практикою в Університеті (<https://surl.li/fbgbqx>). За період реалізації ОНП щорічно були відзначені викладачі, які демонстрували високий рівень професійних досягнень: у 2019 р. (<http://e.surl.li/dkfgjc>), у 2020 р. (<http://e.surl.li/glanuh>), у 2021 і 2022 рр. (<http://e.surl.li/egmaky>), у 2023 році (<https://surl.li/mrvpca>), у 2024 році. Після отримання морального заохочення адміністрація за поданням профільного проректора ЗВО проводить фінансове преміювання відзначених працівників.

У ПДМУ запроваджено рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників і кафедр, структурних підрозділів з метою стимулювання підвищення кваліфікації, професіоналізму, поліпшення результатів навчально-методичної, наукової, організаційної і виховної роботи, міжнародної діяльності виконання ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (<https://surl.li/gxjevz>).

За наукову діяльність, високі рейтингові показники наукової роботи, високий рівень публікаційної активності в наукових журналах бази даних Scopus НПП Університету регулярно отримують матеріальне заохочення. Так, протягом 2023-2024 рр. 149 осіб отримали премії за успіхи в науковій роботі. ПДМУ постійно відзначає науково-педагогічних працівників за активну публікаційну активність та високі показники наукової роботи почесними грамотами, подяками, відзнаками різного гатунку як моральне заохочення. На сайті ПДМУ наявна рубрика «Бібліометричні профілі науковців» (<https://surl.li/inerdc>), яка містить інформацію стосовно h-індексу кожного науковця та надає можливість переглянути профіль науковця у наукометричних базах Scopus, Web of Science.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином навчально-методичне забезпечення, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) ОП забезпечують досягнення визначених ОП мети та програмних результатів навчання

Матеріально-технічна база ПДМУ та навчально-методичне забезпечення ОНП повністю адаптовані для підготовки здобувачів вищої освіти. Освітній процес організовано в навчальних корпусах, які відповідають вимогам доступності для маломобільних груп населення, зумовлених станом здоров'я та віковими обмеженнями. Аудиторії оснащені необхідною кількістю комп'ютерної та мультимедійної техніки. Wi-Fi мережі в усіх корпусах Університету, включаючи функціонування та доступу до Інтернету.

Освітній процес забезпечено в повному обсязі навчальною, методичною та науковою літературою через фонди бібліотеки, діяльність університетських вебресурсів. На вебсторінці бібліотеки (<https://lib.pdmu.edu.ua/>) забезпечено вільний доступ до її ресурсів, як-от: електронний каталог, електронна бібліотека, корисна інформація для науковців, включаючи наукометричні дані, університетський репозитарій, наукометричні бази даних, Scopus та WoS зокрема.

Для організації самостійної роботи здобувачів освіти та створення умов для здійснення освітнього процесу створено дистанційний доступ до інформації. Інформацію про забезпечення ОНП літературою можна знайти на вебресурсах бібліотеки (<https://lib.pdmu.edu.ua/services/udk>). Бібліотекарі виконують індексування друкованих праць за допомогою Універсальної десяткової класифікації (УДК). Викладачі та здобувачі освіти Університету можуть отримати УДК чи авторський знак, написавши свої дані на електронну адресу бібліотеки library@pdmu.edu.ua.

Ця послуга надається безоплатно для працівників та здобувачів ступеня доктора філософії та студентів. З метою кращого забезпечення наукової та освітньої діяльності бібліотекарі надають користувачам послугу «Електронна доставка документів» (ЕДД), через яку можна замовити й одержати фрагмент документа, наприклад, статтю з журналу, тези зі збірки конференції або частину книги (розділ, параграф тощо), з фондів інших бібліотек України на корпоративній основі відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права» (<https://lib.pdmu.edu.ua/services/mba>).

Викладачі, науковці, здобувачі освіти, співробітники ПДМУ мають змогу скористатися послугою «Замовлення книги онлайн!» (<https://lib.pdmu.edu.ua/services/zamovlennya-knig>).

У бібліотеці ПДМУ є послуга перевірки на плагіат (<https://lib.pdmu.edu.ua/services/perevirka-na-plagiat>), викладачі та здобувачі можуть скористатися цією послугою.

Також є посилання на таблиці з навчальної літератури (<https://surl.li/vhhdffj>) та періодики (<https://surl.li/kjxwky>), рекомендована література (<https://surl.li/lsum>).

В Університеті активно функціонує НДІ ГІОРПФ – структурний підрозділ ПДМУ (<https://surl.li/zyzmmk>), створений з метою виконання фундаментальних і прикладних наукових досліджень за актуальними науковими напрямками здобувачами ОНП. НДІ ГІОРПФ у своєму складі має сучасне і адекватне науковим дослідженням здобувачів обладнання.

З початку реалізації ОНП Університетом придбано: проточний цитофлуориметр «DxFLEX», BeckmanCoulter, США; станцію автоматичного виділення нуклеїнових кислот «QIACubeConnect», Qiagen, Німеччина; систему капілярного гель-електрофорезу «QIAXcelAdvanced», Qiagen, Німеччина; ламінарну шафу біологічної безпеки «BIO-PAAdvancePlus 4», Telstar, Іспанія; гомогенізатор «TissueLyserLT», Qiagen, Німеччина; швидкісну центрифугу з охолодженням «Eppendorf 5427R», Німеччина; роторний мікротом «HM 325» із системою переносу зрізів, TermoFisher, США; мікропланшетний фотометр для імуноферментного аналізу «LabLine-026», Австрія.

У рамках Програми партнерства для лікарень «Надзвичайні заходи в галузі діагностики інфекційних захворювань», за підтримки Німецького товариства міжнародного співробітництва (GIZ) придбано обладнання: автоматичну систему AltonaAltoStarAM16, Німеччина; систему для вертикального електрофорезу та блотингу «Mini-PROTEANTetraCell», Bio-Rad, США; гель-документуючу систему «GelDocGoGelImagingSystem», Bio-Rad, США; цифровий мікроскоп із кріпленням для планшета «KERNTypOBE134T241», Німеччина; нанофотометр NP80 (NanoPhotometerNP80) Implen™, Німеччина; систему для ПЛР у реальному часі «CFX-96», Bio-Rad, США. У рамках науково-дослідних робіт згідно з договорами про наукове співробітництво за останні 5 років виконано.

Продуктивно функціонує Міжкафедральна науково-дослідно-навчальна морфологічна лабораторія (науковий керівник – професор Єрошенко Г.А.),

яка забезпечує сумісне використання наукового обладнання співробітниками кафедр здобувачі яких мають дотичність до морфологічних досліджень з метою забезпечення ефективного виконання дисертаційних і науково-дослідних робіт аспірантами, магістрантами, іншими здобувачами, удосконалення науково-дослідної роботи та впровадження результатів наукових досліджень в навчальний та лікувальний процеси. Виконуються методики макро-мікроскопічного, гістологічного та цитологічного дослідження: для матеріалу, ущільненого в суміш епоксидних смол – ущільнення, забарвлення метиленовим синім, толуїдиновим синім, поліхромним барвником, імпрегнації сріблом; для матеріалу, ущільненого в парафін – ущільнення, забарвлення гематоксиліном-еозином, за Ван Гізоном, за Хартон, за Грімеліусом, за Малорі; для вивчення твердих тканин – метод безкислотної декальцинації, пластинації та виготовлення шліфів; для вивчення цитогам слизової оболонки порожнини рота – метод фіксації-забарвлення за Май-Грюнвальдом і Романовським-Гімзою; метод пластинації. У рамках науково-дослідних робіт згідно з договорами про наукове співробітництво за останні 5 років виконано 44 (захищено 2 докторські дисертації) морфологічні фрагменти дисертаційних робіт, виконується 9 (3 докторських).

Університетом придбано сучасне обладнання – сучасний автоматичний мікроскоп і водяна баня для розправлення зрізів. Для проведення методик морфологічних досліджень закуплені реактиви для фіксації, ущільнення матеріалу в парафін та епон 812, безкислотної декальцинації і забарвлення зрізів. Здобувачі мають доступ і виконують фрагменти своїх наукових кваліфікаційних праць на базі Міжкафедральної науково-дослідної біохімічної лабораторії (науковий керівник – професор Костенко В.О.). Упродовж останніх 5 років придбано і поставлено до Університету за рахунок міжнародної співпраці: автоматичну станцію для виділення нуклеїнових кислот і білків QIAcubeConnect (QIAGEN, Німеччина), прилад для капілярного електрофорезу QIAxcelAdvancedSystem, спектрофотометри, фотоелектроколориметри, світлові мікроскопи, люмінесцентні мікроскопи, високоефективний рідинний хроматограф, обладнання для електрофоретичної візуалізації ДНК, проточний цитофлуориметр «BeckmanCoulter»Epix LX100 (2002 р.), термостати програмовані «Терцик», ампліфікаторидетектувальні для проведення ПЛР у режимі реального часу, мікроспектрофотометр для визначення концентрації ДНК та РНК, CO₂-інкубатор, біохімічний аналізатор «StatFax 1904 Plus», імуноферментний аналізатор «StatFaxPlus», термостат твердотільний «Термит», обладнання для культивування клітин, низькотемпературне обладнання, дозатори змінного об'єму, спектрометр електронного парамагнітного резонансу, автоматичну систему ПЛР в реальному часі «AltoStarAM16», нанофотометр NP80 (NanoPhotometerNP80) Implen™, центрифугу Eppendorf 5427 R, центрифугу Eppendorf «Minispin», термошейкер «CellMedia», інкубатор MemmertIN75plus (температурний режим +20 до +80 °C), універсальну піч MemmertUn75 (температурний режим +20 до +300°C), УФ-бокс для проведення ПЛР:

UVC/T-AR, DNA/RNAUV-CleanerBox, гГель-документуючу систему «GelDoc», настільна центрифуга тип ROTOFIX32АНЕТТИСН 1206, систему для вертикального електрофорезу та блотингу «MiniProteanKit», центрифуги, термостати, сушильні шафи, комп'ютери, принтери.

Отже, матеріально-технічна база Університету повністю задовольняє і стимулює здобувачів ОНП для виконання мети і ПРН ОНП та виконання її освітньої та наукової складових.

Продемонструйте яким чином заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Університет забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та WoS, ScienceDirect. Працівники бібліотеки консультують здобувачів ОНП щодо користування цими ресурсами та правил оформлення списків літератури. Відкритий безоплатний доступ до платформи **Research4Life**, через яку доступні універсальні бази даних, а саме:

Dimensions – наукометрична платформа від компанії «DigitalScience», яка містить інформацію про наукові статті, клінічні дослідження, патенти, гранти, показники цитованості та альтернативні метрики впливовості наукових публікацій. Платформа збирає метадані про мільйони публікацій із різних джерел, зокрема таких баз даних як «PubMed», «PubMedCentral», «ArXiv», «CrossRef» тощо.

Embase – комплексна база даних біомедичних досліджень від компанії Elsevier. Завдяки їй можна проводити систематичні огляди, контролювати безпечність лікарських засобів, дотримуватися правил щодо медичних виробів. База даних охоплює 41 млн записів (понад 10 млн записів, які відсутні в MEDLINE), 2900 унікальних журналів, 3,6 млн тез конференцій тощо.

Scopus – реферативна база даних наукових цитувань від компанії Elsevier.

CINAHL – база даних від компанії EBSCO, розрахована на медичних працівників, зокрема з біомедицини, бібліотечної справи в галузі охорони здоров'я, альтернативної медицини, здоров'я споживачів та іншими суміжними дисциплінами охорони здоров'я. Охоплює англійськомовні журнали для медсестер, публікації Національної ліги медсестер та Американської асоціації медсестер. База даних забезпечує індексацію 2 928 журналів, містить понад 1 млн записів, починаючи з 1981 року.

Global Health – міждисциплінарна база даних у галузі охорони здоров'я від компанії CAB International. Global Health містить 54 % журналів, які не

входять до PubMed та 70 %, які не входять до Medline або Embase. Вона містить 4,3 млн записів, понад 135 тис. повнотекстових статей, понад 400 розділів книг від CAB International тощо.

Joanna Briggs Institute EBP Database – база даних від міжнародної дослідницької організації Інституту Джоанни Бріггс. Ресурс для медичних працівників для доступу до кращих наявних доказів із широкого кола клінічних тем із надання догляду, зокрема з резюме доказів Joanna Briggs Institute, рекомендовані практики та інформаційні листи кращих практик.

Environmental Index – бібліографічна база даних від компанії EBSCO. Її контент складається з 2 734 журналів, які висвітлюють дослідження навколишнього середовища та суміжні дисципліни, зокрема з енергетики, екологічної політики та екологічного права.

FSTA – Food Science and Technology Abstracts – база даних від компанії EBSCO, яка охоплює науково-технічну літературу з питань продовольства, напоїв та харчових технологій. База даних містить понад 1,5 млн записів (починаючи з 1969 р.), щорічно додається понад 90 тис. записів. Індустрію журналі, патенти, стандарти тощо про продовольчі товари, зокрема з біотехнології, мікробіології, безпеки харчових продуктів, інформацію про добавки, пакування та ветеринарію.

Environmental Science Collection – база даних зі сільськогосподарських та екологічних наук і суміжних дисциплін від компанії ProQuest (у 2021 р. ProQuest році була придбана компанією Clarivate). Складається з двох баз даних Environmental Science Database та Environmental Science Index. Environmental Science Database – повнотекстова наукова база даних про навколишнє середовище (інженерія, біотехнологія, бактеріологія, науки про атмосферу, екологія та біологія). Environmental Science Index – база даних цитувань про навколишнє середовище.

ProQuest Dissertations & Theses Global (PQDT) – найбільша у світі повнотекстова база даних дисертацій та дипломних робіт (компанія ProQuest). Офіційний цифровий архів дисертацій Бібліотеки Конгресу США та найбільша колекція для аспірантів та докторантів. Надає доступ до понад 1 млн повнотекстових дисертацій, які можна завантажити у форматі PDF. Щороку до бази додають понад 70 тис. дисертацій та дипломних робіт у межах партнерства з 700 провідними академічними установами по всьому світу.

Також у межах доступу до Research4Life відкриті різні колекції, зокрема Hinari (для медиків).

Через портал є можливість скористатися базами даних, електронними колекціями книг і журналів міжнародних видавництв [Elsevier](#), [Springer Nature](#), [John Wiley & Sons](#), [Taylor & Francis](#), [Emerald](#), [Sage Publications](#), [Oxford University Press](#), [Cambridge University Press](#), [IOP Publishing](#) та [ін.](#)

З метою підтримки науковців в Україні компанія Clarivate надала українським бібліотекам, зокрема і бібліотеці ПДМУ доступ до колекцій світової спільноти, яка налічує понад 650 бібліотек. Бібліотекарі ПДМУ консультують з користування RAPIDILL – міжнародного міжбібліотечного

абонементу та замовляють потрібну здобувачу та викладачу літературу через цю базу (<https://surl.li/xjvncz>).

Протягом 2021-23рр. здобувачі мали безоплатний доступ до **Bentham Science** - видавництва наукової літератури в галузях фармакології, медицини, технічних та суспільних наук «Bentham Science Publishers». Також здобувачі і викладачі ОНП мають безоплатні доступи до **Thieme** - видавництва, що спеціалізується на журналах, наукових і навчальних виданнях із медицини (доступ був наданий у 2023 р.). **Physiopedia Plus** – освітня онлайн-платформа, що містить близько 577 онлайн-курсів для фахівців із реабілітації після черепно-мозкової травми, травми спинного мозку, після ампутації, інсульту тощо (доступ був наданий у 2023 р.) **UpToDate** – провідний глобальний клінічний ресурс доказової медицини (доступ був наданий у 2023 р.). **Taylor & Francis Group** – повністю відкрито доступ до понад двох тисяч книг у сфері медицини, стоматології, медсестринства, охорона здоров'я та соціального захисту, психології, суспільних наук (доступ у 2022-23 р.). **Future Learn** – безоплатний доступ до колекції коротких онлайн-курсів (доступ був наданий у 2023 р.). **Cochrane library** – Кокрейнівська бібліотека – бази даних із медицини та охорони здоров'я. В основі – збірник Cochrane Reviews, бази даних систематичних оглядів і метааналізу, в яких узагальнюються та інтерпретуються результати медичних досліджень. Кокрейнівська бібліотека прагне забезпечити доступність результатів проведених контрольованих досліджень і є ключовим ресурсом у доказовій медицині. Був наданий тестовий доступ у 2021 р. **Wiley Online Library - JohnWiley&Sons** – одне з найдавніших академічних видавництв у світі. У тестовому доступі – найбільша колекція журналів Wiley, понад 1500 назв (тестовий доступ був наданий у 2020 р.).

Освітнє середовище, створене в Університеті, сприяє розвитку наукового та творчого потенціалу аспірантів і забезпеченню захисту їх інтересів. Реалізація вимог аспірантської спільноти відбувається через діяльність ТМВ ПДМУ, яке об'єднує наукових співробітників, викладачів, лікарів-інтернів, аспірантів і докторантів (<https://www.pdmu.edu.ua/sections/naukovyi-viddil/tmv>), зокрема, через безпосередньо обрану представницю ОНП М. Цебенко та за допомогою уповноваженої особи з питань здобувачів вищої освіти - Служби Омбудсмена (<https://surl.li/eadqzl>, <https://sp.pdmu.edu.ua/ombudsman/>).

За результатами анкетування у 2024-2025 н.р., 92,3% науково-педагогічних працівників зазначили, що університет забезпечує повністю безоплатний доступ до відповідної інфраструктури, потрібної для викладання та/або наукової діяльності в межах ОНП (<https://surl.li/sfbfyz>). 100% опитаних здобувачів вважають достатнім матеріально-технічне забезпечення університету, необхідне для навчання і виконання дисертації (лабораторії, комп'ютерні класи, бібліотечні ресурси, матеріали й обладнання тощо) (<https://surl.li/cczebr>).

Аспіранти активно залучені до реалізації наукових проєктів Університету, до проєктів за державним замовленням, до фундаментальних

досліджень у співпраці з НДІ ГІОРПФ, а також науково-дослідних робіт кафедр. Вони співпрацюють із науковими установами, як-от: Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини» Київського Національного університету ім. Т. Шевченка, Навчально-науковий інститут морфології Тернопільського національного медичного університету ім. І. Я. Горбачевського, Полтавський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України, Вінницьким національним медичним університетом ім. М.І.Пирогова, ТОВ «Науково-виробниче об'єднання «Біополімер», Інститут електрозварювання ім. Є. О. Патона НАН України та інші, що засвідчується відповідними договорами про співпрацю.

Молоді науковці мають доступ до ресурсів наукової бібліотеки та репозитарію (<https://repository.pdmu.edu.ua/home>), зокрема через мережу Інтернет. Під час виконання дисертаційних досліджень здобувачі ступеня доктора філософії за спеціальністю 221 «Стоматологія» використовують сучасну матеріально-технічну базу НДІ ГІОРПФ (<https://surl.li/lbhjpp>).

ПДМУ всебічно підтримує аспірантів у публікаційній активності сприяє першочерговому оприлюдненню результатів їх наукових досліджень у фахових виданнях університету (<https://science.pdmu.edu.ua/periodically-seen>) та бере на себе фінансові зобов'язання щодо публікації здобувачів у наукометричній базі Scopus та придбання реактивів для виконання наукової складової ОНП.

Опишіть яким чином освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Університетські структурні підрозділи реалізують комплекс заходів, спрямованих на формування безпечного середовища для здобувачів наукового ступеня доктора філософії за ОНП. До таких заходів належить розроблення та затвердження інструкцій і актів з охорони праці. Важливу роль у забезпеченні безпеки виконує відділ охорони праці (<https://www.pdmu.edu.ua/sections/viddil-ohoroni-praci>), співробітники якого постійно проводять інструктажі з пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності, контролюють безпечні умови в навчальних лабораторіях, забезпечують їх захисним обладнанням і засобами, а також контролюють безпеку середовища для життя і здоров'я аспірантів. Адміністрація Університету неупинно дбає про безпечність освітнього процесу: під час пандемії COVID-19 оперативно організовано онлайн-навчання, встановлено систему комунікацій в умовах карантину та забезпечено безкоштовну вакцинацію для співробітників і здобувачів, а також адміністрація Університету безоплатно забезпечила засобами індивідуального захисту викладачів та здобувачів ОП. У період воєнного часу на базі симуляційного центру ПДМУ (<https://www.pdmu.edu.ua/simulyaciyiniy-centr>) регулярно проводяться додаткові тренінги з надання медичної допомоги в умовах

надзвичайних ситуацій (<https://surl.li/yowyxj>, <https://surl.li/gfdcwg>, <https://surl.li/rtiokl>).

Для реалізації безпекових потреб учасників освітнього процесу введений у експлуатацію «Пункт незламності», забезпечений: площею - 106,2 м²; запасом питної води - 300 л; засобами автономної генерації електроенергії, автономного опалення потужністю 5 КВт; обладнанням для доступу до Інтернету- wi-fi роутером; розетками кількістю 50 шт. для зарядки мобільних телефонів та іншого обладнання стаціонарним засобом зв'язку; засобами пожежогасіння, що відповідають пожежним нормам і правилам із пожежної безпеки; Пунктом охорони – силами Національної поліції, добровільними формуваннями територіальних громад, службою охорони ПДМУ «АНТАРЕС-3000»; засобами надання домедичної допомоги – укомплектовані аптечки в достатній кількості; стаціонарним туалетом.

В Університеті функціонують 5 найпростіших укриттів, в яких одночасно можуть розміститись 2660 осіб. З питань безпеки ми не розголошуємо адреси, обладнання та забезпечення укриттів.

ПДМУ гарантує безпечність життя і здоров'я шляхом створення освітнього середовища, в якому: наявні безпечні умови навчання та праці, комфортна міжособистісна взаємодія, відсутні будь-які прояви насильства, дотримано права й норми психологічної, інформаційної, фізичної і соціальної безпеки (<https://surl.li/mulfji>).

Психологічне забезпечення освітнього процесу здійснює психологічна служба університету. Для формування благополучного, сприятливого, комфортного клімату, для збереження психічного здоров'я в студентських колективах та в колективах науково-педагогічних, педагогічних працівників, психологічна служба відділу управління освітньо-виховною та гуманітарною роботою з молоддю здійснює: профілактичну, просвітницьку, консультативну роботу шляхом індивідуальних та групових консультацій, семінарів, лекцій, тренінгів, висвітлення актуальних питань сучасної психології у соціальних мережах: <https://surl.li/bjygba>.

Завдяки психологічній підтримці зберігається психічне здоров'я учасників освітнього процесу, відбувається формування професійних компетентностей здобувачів освіти з урахуванням індивідуальних, вікових особливостей кожної молодої людини, її здібностей, уподобань, оточення та ситуації розвитку (<https://surl.li/bjygba>).

Кабінет практичного психолога №112 знаходиться в адміністративному корпусі ПДМУ. Графік роботи: з 8-00 до 17-00 кожного дня. Електронна адреса для звернень: pidtrymka_pdmy@ukr.net, klimach75@gmail.com.

З метою підвищення психологічної культури, своєчасного запобігання відхиленням у міжособистісних стосунках і конфліктним ситуаціям в освітньому процесі практичними психологами постійно здійснюється профілактична та просвітницька робота: індивідуальні консультування, семінари, тренінги, круглі столи, лекції за актуальними темами сьогодення.

Сектор психологічної служби популяризує здоровий спосіб життя проводячи виховні бесіди на теми: «Психологічна підтримка під час війни.

Навички життєстійкості»; «Резистентність. Техніки самопомоги»; «Небезпека в соціальних мережах»; «Торгівля людьми. Як себе захистити»; «Толерантність і я»; «Профілактика виникнення та подолання проявів булінгу», «Спілкуємось без конфліктів»; «Стрес та етапи виходу»; «Життєві кризи: профілактика та нові можливості», «Я обираю життя», «ВІЛ, СНІД, наркоманія, алкоголізм як ворог кожної особистості», «Феномен суїциду у філософському аспекті»: <https://surl.li/lvoohb>.

Для збереження психічного здоров'я викладачів та співробітників Університету, запобігання професійному вигоранню практичним психологом проводяться тренінгові заняття: «Ментальне здоров'я, як його зберегти» (<https://surl.li/krwdrb>) «Як уникнути професійного вигорання», «Як подолати негативний емоційний стан», «Довіра в колективі», «Soft skills - навички успіху», «Дискримінація. Сексуальні домагання. Сексуальне насильство».

У рамках реалізації Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?», що впроваджена за ініціативою першої леді О. Зеленської, практичний психолог Климач Т. провела зустріч зі здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти молодих науковців – аспірантів та викладачів університету, які здобувають ступінь доктора філософії зі спеціальності 221 – Стоматологія (<https://surl.li/reizzs>).

Слід зазначити, що в рамках Еразмус + КА2: розбудова потенціалу у вищій освіті Університет є співвиконавцем міжнародного проекту «Тренінг та поширення навичок з надання невідкладної допомоги для закладів вищої освіти та представників громад, які проживають у зонах ризику бойових дій в Україні та Грузії (LIFESTRAND)» (<https://surl.li/quhfui>).

Опишіть яким чином заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ОНП містить у своєму складі ОК, які формують компетентності щодо впливу суцільних стресових факторів на ментальне здоров'я людини шляхом оцінки можливих клінічних проявів і порушення психо-соціального функціонування при різних стрес-асоційованих розладах та профілактики, особливостей саногенезу, методів терапевтичного впливу це безпосередньо стосується ВК7 «Основи профілактики і терапії впливу гострого та хронічного стресу на ментальне здоров'я».

До підготовки здобувачів ОНП у ПДМУ залучені структурні підрозділи, що здійснюють організацію освітнього процесу. Серед них: науковий відділ (<https://surl.li/bogbvr>) відділ науково-медичної інформації та патентно-ліцензійної роботи (<https://surl.li/nrnyza>), відділ контрольно-вимірювальних приладів (<https://surl.li/urqvkj>), експериментально-біологічна клініка (<https://surl.li/lsywzv>) і НДІ ГІОРПФ (<https://surl.li/ofthjk>), комісія з етичних питань та біоетики (<https://surl.li/mpnndh>), служба головного метролога (<https://surl.li/nrfqca>).

Координацію освітньої, організаційної та інформаційної підтримки здобувачів наукового ступеня доктора філософії забезпечують Координаційна рада науково-дослідного центру та відділ аспірантури. Освітні потреби здобувачів задовольняються через тісну взаємодію викладацького складу під час лекцій, практичних занять, консультацій тощо. Організаційні питання вирішуються на основі взаємодії здобувачів із представниками адміністрації Університету, структурними підрозділами та ТМВ ПДМУ. На базах структурних підрозділів стоматологічного профілю здобувачі ОНП мають можливість проводити наукові дослідження та користуватися інформаційними ресурсами Університету (WoS, Scopus, EBSCOhost, Bentham Science, Кокрейнівська бібліотека, SAGE Journals, Science Direct та ін.). Інформаційна підтримка надається через вебсайт ПДМУ, де розміщено інформацію про освітню та позаосвітню діяльність.

Рада молодих вчених ПДМУ та Служба омбудсмена ПДМУ надає здобувачам інформаційну, соціальну та організаційну підтримку, забезпечує захист їх прав і можливість долучатися до соціальних та наукових заходів, а також надає консультативні послуги через психологічну службу університету. Щорічно організовується Всеукраїнська наукова конференція молодих учених (<https://surl.li/zkcrgp>) та Конкурс наукових праць молодих вчених (<https://surl.li/papqyu>).

У 2023 році здобувачка ОНП 221 Стоматологія Анна Мосієнко здобула перемогу у Всеукраїнській науково-практичній конференції “Медична наука - 2023” (<https://surl.li/gzianf>), опублікувала три статті, що сприяє популяризації наукових досягнень, інтеграції у міжнародний науковий простір та підвищенню публікаційної активності <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57225221502>.

Здобувачка ОНП 221 "Стоматологія" у 2023 та 2024 роках з 2023 року є членом Ради Товариства молодих вчених ПДМУ та виконує обов'язки секретаря секції "Стоматологія" на Всеукраїнській науково-практичній конференції “Медична наука – 2023, 2024”, є членом оргкомітету науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасні аспекти діагностики, лікування і профілактики стоматологічних хвороб у дітей та підлітків», 2025 р., що сприяє її залученню до організаційної роботи, підвищенню наукової активності та вдосконаленню професійних компетентностей.

(https://science.pdmu.edu.ua/storage/young_scientists_conference/files/G0XQxVAwbdYtkoaoaoAUcJxOL0Pnv921UgrrbQfD.pdf)

Відбувається заохочення молодих науковців до висвітлення своїх результатів та підвищення публікаційної активності. Разом з цим до проєктів Ради ТМВ залучаються здобувачі освіти усіх ОНП. Так, здобувач ОНП 221 - Стоматологія Георгій Левицький виступив В.о. голови Ради ТМВ під час Всеукраїнської науково-практичної конференції “Медична наука - 2023” (<https://surl.li/cbdknm>, <https://surl.li/gzianf>).

Молоді вчені постійно залучаються до оновлення ОНП. Періодично відбуваються розширені засідання проєктних, авторських груп із

розроблення і впровадження ОНП підготовки докторів філософії та груп забезпечення освітнього процесу (<https://surl.li/cyvoil>). Зокрема на засіданні було не просто презентовано запропоновані зміни, а проведено широке обговорення під час якого свою думку висловили здобувачі освіти. Окрім цього усі охочі можуть долучатися до надання пропозицій через форму для прийому рекомендацій, рецензій, відгуків щодо ОНП, наприклад по 221 - Стоматологія (<https://surl.li/kkxona>). Уся інформація, необхідна для здобувача, розміщується на офіційному сайті наукового відділу (<https://science.pdmu.edu.ua/>) та в соціальній мережі "Фейсбук" (<https://www.facebook.com/groups/354925556574092>).

Разом із тим відбувається пряме інформування аспірантів через комунікацію між співробітниками наукового відділу та здобувачами особисто та в закритих чатах у соціальних мережах Telegram, Viber. У кожній кафедрі також є сторінка у соціальній мережі "Фейсбук", а також окрема сторінка на сайті Університету, що містить всі необхідні матеріали. Також ТМВ ПДМУ тісно співпрацює з Радою СНТ задля обміну досвідом та залучення науково активної молоді до подальшого навчання в аспірантурі. Так, у 2023 році Д. Бойко та А. Шкодін брали участь у якості спікерів Школи молодого науковця (<https://surl.li/yrzltv>, <https://surl.li/efxeas>). У 2024 році молоді вчені ПДМУ були долучені до участі як члени журі Міжнародної студентської наукової конференції IMEDSCOP 2024 PhD Торопов О. А. (<https://surl.li/zvldnn>), асистент кафедри дитячої стоматології (здобувачка ОНП 221 Стоматологія) Мосієнко А.С. (<https://surl.li/zvldnn>).

З метою стимулювання молоді до наукових досліджень, організовуються відкриті лекції провідних науковців ПДМУ. Так наприклад був прочитаний курс лекцій для здобувачів PhD, їх викладачів, керівників дисертаційних робіт та студентів ПДМУ головою асоціації імунологів України, видатним вченим, проректором з наукової роботи, д.мед.н., проф., Кайдашевим І.П. курс лекцій з реставраційної техніки відновлення тканин зуба, біоміметичних показників для здобувачів PhD, їх викладачів, керівників дисертаційних робіт та студентів к.мед.н., власником і засновником клініки «Апполонія» Радлінським С.В.

Також університет розвиває академічну мобільність у рамках програми Еразмус+ через співпрацю з іншими медичними університетами, що сприяє обміну здобувачами III рівня та науково-педагогічними працівниками. Університет активно співпрацює з науковими установами, такими як Університет Арістотеля, Університет Поля Сабатьє, Люблінське відділення Польської Академії Наук, Дунайський приватний університет тощо для проведення спільних наукових досліджень.

Варто наголосити, що рішенням адміністрації здобувачі всіх ОНП, які реалізуються в ПДМУ, мають право на поселення в гуртожитки Університету.

Здобувачка ОНП 221 "Стоматологія" Мосієнко А.С. є членом Асоціації стоматологів України Полтавського обласного осередку та членом Асоціації профілактичної та дитячої стоматології, що сприяє професійному зростанню,

обміну досвідом із колегами та впровадженню сучасних підходів до діагностики, лікування та профілактики стоматологічних захворювань у дітей.

Здобувачка ОНП 221 "Стоматологія" Мосієнко А.С. на постійній основі проводить просвітницький захід «Стоматологічне здоров'я вагітної», що сприяє підвищенню обізнаності майбутніх матерів про важливість догляду за ротовою порожниною під час вагітності. Особливу увагу приділяє профілактиці стоматологічних захворювань в умовах воєнного стану, коли доступ до планової медичної допомоги обмежений. <https://www.facebook.com/share/p/15MTxbuBET/?mibextid=wwXIfr>

Під час навчання за ОНП 221 "Стоматологія" колективом аспірантів Шкодіна А.Д., Білько В.В., Климко Д.О., Курило В.О., Мамай О.В., Мосієнко А.С. під керівництвом Мороховець Г.Ю. взято участь у I Міжнародному науково-практичному форумі «Основні цілі стратегії сталого розвитку: Проблеми та перспективи», що відбувся 26 вересня 2024 року.

У межах форуму виконано спільну наукову роботу на тему: «Обмеження життєдіяльності через біль у шиї у студентів очної форми навчання», яка спрямована на вивчення впливу больового синдрому на якість життя студентської молоді та пошук ефективних шляхів профілактики та корекції цих станів.

У грудні 2023 року аспірантом другого року навчання Володимиром Курило була опублікована стаття «Патріотизм Ігоря Сердюка як взірць формування національно-патріотичних світоглядних позицій майбутнього лікаря України» у збірнику: Національна пам'ять (на вшанування жертв тоталітаризму)», м. Львів. У листопаді 2024 року Володимир Курило став стипендіатом щорічної премії Героя Небесної Сотні Ігоря Сердюка.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

ПДМУ в повному обсязі створив необхідні умови для осіб з особливими освітніми потребами всіх категорій. (<https://www.youtube.com/watch?v=LlOdp-OmRoM>). Створення додаткових умов для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами відбувається шляхом постійної комунікації з академічною спільнотою, здобувачами освіти, роботодавцями та усіма стейкхолдерами. Так, в процесі робіт вищих колегіальних органів таких як Вчена рада Університету (<https://surl.li/lzkgfx>), вчені ради факультетів, конференція трудового колективу, до яких згідно з нормативами та квотами чинного законодавства залучені всі учасники освітнього процесу, представники здобувачів вищої освіти третього рівня можуть вносити та голосувати за пропозиції щодо поліпшення умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами і шляхом безпосереднього моніторингу ЗВО рівня задоволеності всіх учасників освітнього процесу станом академічного середовища. Так, для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами,

пов'язаними із зором, в Університеті, зокрема, на всіх сходах для позначення початку та кінця сходів створені спеціальні дублюючі таблички-наліпки, надруковані шрифтом Брайля. У корпусах Університету на входах встановлені пандуси для забезпечення вільного доступу до корпусів.

На території закладу відведено місця для паркування авто осіб з інвалідністю та маломобільних здобувачів. Прилегла до будівлі територія обладнана для комфортного пересування. Клінічні кафедри, розташовані в закладах охорони здоров'я, мають усі необхідні умови для забезпечення доступу маломобільних груп населення. ЗВО значно розширив категорію осіб з особливими освітніми потребами – підтримку отримують сироти, внутрішньо переміщені особи, вагітні, годувальниці. Більшість приміщень, якими користуються аспіранти, обладнані санвузлами для осіб з інвалідністю, де також встановлено столики для сповивання (<https://surl.li/phzhzp>).

Для здобувачів освіти, що є батьками дітей дошкільного та шкільного віку створені умови для догляду за дитиною під час навчання та роботи. Так, в ПДМУ розпочато співпрацю із початковою школою №41 Полтавської міської ради з метою забезпечення супроводу вихованців та дітей молодшого шкільного віку до здорового способу життя, виховання культури безпечної життєдіяльності, профілактики травматизму, отримання вмінь і практичних навичок, а також співпраці зі співробітниками та здобувачами вищої освіти Університету, зокрема, і для забезпечення доступності послуг навчання та виховання в разі виробничої необхідності. Проводяться роботи з модернізації сайту ПДМУ для адаптації під потреби здобувачів з вадами зору (<https://www.pdmu.edu.ua>).

Продемонструйте наявність унормованих антикорупційних політик, процедур реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ПДМУ у своїй діяльності дотримується чинного законодавства України, спрямованого на забезпечення гендерної рівності та протидію дискримінації, зокрема, Конституції України, ЗУ «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» та ЗУ «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні». У ПДМУ прийнято Політику запобігання та управління конфліктами в освітньому процесі (<https://surl.li/uoceve>) і Політику попередження і боротьби із дискримінацією та сексуальними домаганнями (<https://surl.li/efulkm>). Значну роль у вирішенні конфліктів відіграє служба омбудсменів, яка забезпечує захист прав здобувачів освіти (<https://surl.li/jpnocj>).

Додатково в ПДМУ діє Комітет з попередження і боротьби із дискримінацією та сексуальними домаганнями (<https://surl.li/ilowmo>), який відповідає за профілактику таких випадків. Адміністрація Університету керується положеннями ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)»

(<https://www.pdmu.edu.ua/normativna-baza>), проводячи інформаційні та просвітницькі кампанії для підвищення обізнаності щодо боротьби з дискримінацією та сексуальними домаганнями серед співробітників та здобувачів. За політикою запобігання та управління конфліктами в освітньому процесі ПДМУ створена дорожня карта звернень у разі виникнення конфліктних ситуацій (<https://surl.li/bschbi>).

Постійно проводяться заходи для запобігання корупції (<https://www.pdmu.edu.ua/antikorupciyni-zahodi>, у тому числі за участі уповноваженої особи з питань запобігання корупції (<https://surl.li/idbcuy>). Університетські органи, такі як РМВ та профспілкова організація студентів і аспірантів, у співпраці з юридичною службою надають консультативну допомогу здобувачам освіти у вирішенні конфліктних ситуацій, пов'язаних з дискримінацією, сексуальними домаганнями та корупцією.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі на своєму вебсайті

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюються локальними нормативними документами:

Положенням про освітньо-наукові програми підготовки докторів філософії в Полтавському державному медичному університеті (<https://cutt.ly/9rqgeFYv>);

Положенням про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в ПДМУ (<https://surl.li/kzsxiw>);

Положенням про моніторинг і оцінювання якості вищої освіти й освітньої діяльності в ПДМУ (<https://surl.li/cvxghq>);

Положенням про опитування стейкхолдерів ПДМУ (<https://surl.li/vixdvd>);

Положенням про Раду із забезпечення якості вищої освіти й освітньої діяльності в Полтавському державному медичному університеті (<https://surl.li/pohnkb>).

Яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

У Положенні «Про освітньо-наукові програми підготовки докторів філософії в Полтавському державному медичному університеті» висвітлені процедури перегляду освітньо-наукових програм.

Загалом, перегляд і введення в дію чергової редакції ОНП забезпечуються наступним алгоритмом:

- доцільність змін до програм і можливі варіанти майбутніх змін обговорюються на засіданнях проектних груп, що ініціюються проректором з наукової роботи та гарантами програм, на засіданнях робочих та авторських груп, у які залучається широке коло учасників освітнього процесу; у 2024 році введено практику проведення щонайменше одного розширеного засідання згаданих груп для врахування досвіду реалізації магістерських та аспірантських програм та забезпечення взаємозв'язку програм у межах біомедичного напрямку науки (<https://poltava.to/project/8426/>), на розширене засідання традиційно запрошуються представники груп забезпечення освітнього процесу за всіма програмами, здобувачі та випускники, працівники суміжних підрозділів, задіяних у підготовці здобувачів;

- надсилаються рекомендації, рецензії, відгуки щодо ОНП від внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів через електронну форму зворотного зв'язку (<https://surl.li/kyhruw>);

- отримуються рекомендації від Ради роботодавців Полтавського державного медичного університету (<https://surl.li/caavih>);

- отримуються рекомендації від Ради випускників Полтавського державного медичного університету (<https://surl.li/pixyih>);

- отримуються рекомендації від здобувачів, випускників, які надходять до наукового відділу чи гаранта;

- отримані рекомендації та відгуки аналізуються гарантими та проектними групами й формується проект програми;

- перелік пропонованих змін до ОНП розглядають на засіданні Ради із забезпечення якості вищої освіти й освітньої діяльності в ПДМУ (<https://www.pdmu.edu.ua/n-process/viddil-monitoryngu-osvity/rada-iz-zabezpechennya-yakosti-vishchoyi-osviti-y-osvitnoyi-diyalnosti-v-pdmu>).

- проект програми заслуховують на засіданнях Вченої ради університету і розміщують на офіційному сайті університету, протягом місяця проект доступний широкому колу зацікавлених осіб, які можуть ще внести свої пропозиції щодо нього;

- проєкт програми заслуховують на засіданнях Вченої ради університету та рекомендують до затвердження відкритим голосуванням;

- наказом ректора ПДМУ чергова редакція програми вводить у дію до початку вступної кампанії в університеті, ОНП публікується на офіційному сайті закладу (<https://surl.li/bqbhek>);

- про хід реалізації програми, підготовку внутрішньої експертизи програми гаранту доповідають проректору з наукової роботи;

- за поданням проректора з наукової роботи про хід реалізації програми, підготовку внутрішньої експертизи програми гарант ОНП доповідають на засіданнях ректорату ПДМУ.

Оновлення програми у 2024 році передбачало ряд змін:

- диференціації освітніх компонентів (ОК) у навчальному плані і самій програмі на нормативні – НК та вибіркові – ВК;

- збільшення загального обсягу ОК до 3 кредитів ЄКТС, що було запропоновано на розширеному засіданні ОПП і ОНП 11.04.2024 начальником навчального відділу професором Старченком І. І.;

- завідувачка кафедри іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією доцент Олена Беляєва виступила ініціатором диференціації курсу англійської мови на корективний і прогресивний, перенесення викладання цих компонентів перед Англійською мовою наукового спілкування, що сумарно складе 9 кредитів ЄКТС: 3 кредити на один з двох освітніх компонентів «Корективний курс англійської мови» та «Англійська мова (прогресивний рівень)», 6 кредитів для ОК «Англійська мова наукового спілкування»;

- гарант ОНП за спеціальністю 222 – Медицина професор Кайдашев І. П. запропонував виокремити у один нормативний компонент модулі «Психологія і педагогіка вищої освіти» та «Психологія спілкування», що складе НК «Педагогіка та психологія вищої освіти та психологія спілкування», а також модулів «Методологія наукового і патентного пошуку» і «Біоетика» що складе НК «Методологія наукового і патентного пошуку та біоетика».

- завідувач аспірантурою Мороховець Г. Ю. запропонувала доповнити модуль «Основи академічної доброчесності» змістовим модулем «Антикорупція», що складе НК «Основи академічної доброчесності та антикорупція» у циклі оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями;

- гарант ОНП професор Ткаченко І. М. запропонувала розширити НК «Інтегративна стоматологія» темами «Захворювання слизових оболонок порожнини рота. Особливості встановлення діагнозу у пацієнтів з обтяженим соматичним станом. Сучасні методи лабораторної діагностики та лікування. Поняття циркадіадних ритмів, вплив на різні види стоматологічних патологій слизових оболонок», «Мультидисциплінарний підхід до дитячого зубного протезування. Часткові знімні протези у дітей. Повні знімні протези у дітей. Особливості ортодонтичного лікування дітей при ускладнених дефектах зубних рядів»;

- доцент кафедри психіатрії, наркології та медичної психології Борисенко В.В. запропонував включити до програм підготовки в аспірантурі за всіма спеціальностями освітній компонент «Основи профілактики і терапії гострого та хронічного стресу на ментальне здоров'я»;

- гарант ОНП «Педіатрія» професор Похилько В.І. на основі акредитаційної експертизи ОНП «Педіатрія» запропонував увести до всіх програм аспірантури нормативний освітній компонент «Українська мова професійного спрямування», виокремити освітній компонент «Практика викладання фахових дисциплін» із вибіркового компонента циклу професійної і практичної підготовки й виділити для нього 3 кредити ЄКТС.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП

та інших процедур забезпечення її якості, а їх пропозиції беруться до уваги під час перегляду ОП

Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості через членство у складі:

- Вченої ради Полтавського державного медичного університету (<https://surl.li/uqcxdd>, <https://www.pdmu.edu.ua/vchena-rada>);
- Ради товариства молодих вчених Полтавського державного медичного університету (<https://surl.li/uwjrl0>, <https://surl.li/zwxiqe>).

Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії, а також випускники програм і здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня залучаються до участі до роботи по удосконаленню ОНП через участь у розширених засіданнях проектних, авторських, робочих груп та груп забезпечення.

Здобувачі ступеня доктора філософії надають свої рекомендації та відгуки про ОНП через офіційний сайт Полтавського державного медичного університету (<https://surl.li/kbujxf>) та особисто проректору закладу вищої освіти з наукової роботи, гаранту або до наукового відділу.

Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в ПДМУ та Положення про опитування стейкхолдерів ПДМУ, здобувачі залучені до процедур забезпечення якості ОНП, зокрема шляхом анкетування (<https://surl.li/balale>).

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП?

Участь студентського самоврядування в процедурах внутрішнього забезпечення якості ОНП регламентовано Статутом Університету, «Положенням про студентське самоврядування ПДМУ», «Положенням про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в ПДМУ». Органи студентського самоврядування на всіх рівнях включені в 5-рівневу модель внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти: користувачів освітніх послуг; упровадження й адміністрування освітніх програм і їх систематичного моніторингу; моніторингу політики Університету; прийняття загальноуніверситетських рішень. Студентський парламент делегує своїх представників до робочих, дорадчих органів, бере участь в обговоренні питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій тощо. Представники студентського самоврядування залучаються навчально-методичним відділом забезпечення якості освіти до щорічного складання плану-графіку моніторингу якості ОНП та організації освітнього процесу.

Представники органів студентського самоврядування, зокрема, первинної профспілкової організації студентів, студентського парламенту та інших, беруть активну участь у процедурах моніторингу та періодичного перегляду ОНП.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Роботодавці залучені до розробки ОНП, її перегляду та оновлення, реалізації освітнього процесу, у працевлаштуванні випускників та інших процедурах, передбачених Положенням про Раду роботодавців ПДМУ (<https://surl.li/mgrlmp>), Положенням про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти ПДМУ (<https://surl.li/kzsxiw>) та ін.

Партнерство з роботодавцями в контексті процедур забезпечення якості ОНП реалізується у формах: рецензування – зовнішня експертиза ОНП на етапах її розробки, затвердження та модернізації; опитування (<https://surl.li/wdmdds>); введення до складу проектної та авторської груп, дорадчих органів – до Ради роботодавців ПДМУ, яку очолює Олександр Оглобля, Вченої ради університету, Ради з якості вищої освіти й освітньої діяльності ПДМУ, Рад з якості вищої освіти й освітньої діяльності факультетів.

До обговорення ОНП за час її реалізації було залучено таких роботодавців:

- д.мед.н., професора, головного лікаря комунальної установи «Полтавський обласний центр стоматології – стоматологічна клінічна поліклініка» Полтавської обласної ради (представник роботодавців) П. М. Скрипникова;

- директора комунального підприємства 4-а міська клінічна лікарня Полтавської міської ради Л. О. Погребняк;

- д.мед.н., професора, завідувача кафедри стоматології Сумського державного університету Лахтіна Ю. В.;

- д.мед.н., професора, завідувачки кафедри терапевтичної стоматології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця Коленко Ю.Г.;

- д.мед.н., професора, професора кафедри інтернатури лікарів-стоматологів факультету інтернатури та післядипломної освіти Донецького національного медичного університету Ярової С. П.

Опишіть практику збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП (зазначте, якщо проходження акредитації відбувається вперше)

Для збирання інформації про працевлаштування випускників освітньо-наукових програм в Полтавському державному медичному університеті у 2020 році при першому випуску PhD-здобувачів запроваджено практику ведення інформаційної бази випускників. Відразу після відрахування (у термін до початку нового навчального року) випускникам пропонують пройти онлайн-опитування щодо їх професійного статусу та контактні дані

для подальшого зв'язку. Далі – дані опрацьовуються та ведеться реєстр випускників.

Створено Раду випускників ПДМУ, яка провадить свою діяльність відповідно до положення (<https://surl.li/bkgahn>). Основною метою Ради випускників є об'єднання зусиль випускників різних років задля розвитку, збереження та примноження надбань і традицій Університету; сприяння гармонійному розвитку особи, оптимізації процесу її соціально-професійного становлення, забезпечення комплексного підходу до роботи у сфері професійної орієнтації, посилення її соціально-економічної спрямованості; стимулювання розвитку соціальної активності особи та її інтелектуального потенціалу; сприяння обміну інформацією між членами Ради випускників, студентами та викладачами; консультування випускників щодо захисту їх законних, соціальних та професійних інтересів.

Продемонструйте, що система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Відповідно до локальних нормативних документів: Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті, Положення про моніторинг і оцінювання якості вищої освіти й освітньої діяльності в Полтавському державному медичному університеті, Положення про опитування стейкхолдерів Полтавського державного медичного університету (<https://surl.li/xdbnbs>) здійснюється вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми.

Навчально-методичний відділ забезпечення якості освіти розробляє план-графік моніторингу освітніх програм і організації освітнього процесу в Університеті на кожний навчальний рік (<https://surl.li/ddjwfc>). Зацікавлені сторони залучаються до опитувань з метою моніторингу якості ОНП та її реалізації, формування пропозицій щодо її удосконалення (<https://surl.li/fhnzud>). Отримані дані аналізують та розглядають на засіданнях на засіданнях авторських і проектних груп, дорадчих, робочих, консультативних і консультативно-дорадчих органів ПДМУ. За результатами опитувань здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, випускників, роботодавців, виявлено достатньо високий рівень їхньої задоволеності якістю ОНП.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та рекомендації з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

У ході реалізації ОНП з 2019 по даний час було проведено ряд заходів для усунення недоліків, виявлених акредитаційною комісією у 2019 році, зокрема:

- програмні результати навчання деталізовані у ОНП, а у 2024 році – впорядковано відповідно до Стандарту вищої освіти;
- переглянуто питання анкети опитування та їх конкретизовано;
- конкретизовано повноваження та обов'язки всіх структурних підрозділів, залучених до процесу внутрішнього моніторингу якості освіти та узгоджено із концепцією зовнішнього аудиту, що відображено в Положенні про організацію освітнього процесу в ПДМУ на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти (<https://cutt.ly/OrqfKCVR>); за ініціативи гаранта ОНП «Медицина» запроваджено процедуру внутрішнього аудиту програм аспірантури.

За результатами акредитації ОНП «Педіатрія» було проведено ряд вдосконалень ОНП «Стоматологія»:

- покращено навігацію сторінкою офіційного сайту, що містить інформацію про ОНП;
- проводяться роботи із адаптації сайту для потреб людей із особливими потребами;
- уніфіковано загальний обсяг навчального навантаження на кожен освітній компонент, у обсязі не менше 3 кредитів ЄКТС;
- уведено нові компоненти – Українська мова професійного спрямування, Основи профілактики і терапії гострого та хронічного стресу на ментальне здоров'я, Історія української державності;
- інтегровано та виокремлено освітні компоненти «Основи академічної доброчесності та антикорупція», «Педагогіка та психологія вищої освіти та психологія спілкування», «Практика викладання фахових дисциплін».

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП

Згідно з Положенням про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в ПДМУ (<https://surl.li/bxdzws>), НПП змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОНП.

В ПДМУ функціонує 5-рівнева модель внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти: 1) рівень користувачів освітніх послуг; 2) рівень реалізації освітніх програм; 3) рівень упровадження й адміністрування, систематичного моніторингу освітніх програм і потреб галузевого ринку праці; 4) рівень розробки документів, процедур, проведення експертизи, моніторингу політики ЗВО; 5) рівень прийняття загальноуніверситетських рішень.

Зокрема, участь НПП передбачено на таких рівнях: 2) гарант ОНП, члени проектної та авторської групи; НПП, які забезпечують реалізацію ОНП, беруть участь у створенні силабусів, обговоренні й покращенні

методик викладання, оптимізації структури та змісту навчальних дисциплін, інформаційного й матеріально-технічного забезпечення навчальних дисциплін; 3) НПП входять до складу вчених рад факультетів, рад із забезпечення якості вищої освіти й освітньої діяльності факультетів; 4) НПП беруть участь у засіданнях дорадчих і робочих органів ПДМУ (Ради із забезпечення якості вищої освіти й освітньої діяльності ПДМУ, Центральної методичної комісії); 5) входять до складу Вченої ради Університету.

Академічна спільнота впливає на процеси внутрішнього забезпечення якості вищої освіти шляхом участі в анкетуванні.

Продемонструйте, що в академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти

В ПДМУ важливим у формуванні культури якості освіти є сукупність цінностей, принципів, норм, правил й освітніх технологій, що підтримуються університетською спільнотою, формуються на різних рівнях із урахуванням інтересів всіх учасників освітнього процесу.

Формування культури якості в ПДМУ провадиться структурними підрозділами і відбувається шляхом усвідомлення її важливості працівниками, яка проявляється у взаємодії структурних підрозділів, колегіальних і дорадчих органів управління й самоврядування, розподіл їх повноважень обґрунтовано в Положенні про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в ПДМУ. На базі ПДМУ щорічно проводяться конференції з актуальних питань якості медичної освіти (<https://surl.li/cyagqn>).

Університетом пропагується культура академічної доброчесності, формується нульова толерантність до проявів плагіату та інших порушень. Першим кроком до втілення цих принципів було створення нормативної бази дотримання академічної доброчесності:

- Кодексу академічної доброчесності (<https://cutt.ly/7rqgtYTD>);
- Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету (<https://cutt.ly/urqgrAZj>);
- Положення про порядок перевірки у ПДМУ текстових документів – дисертаційних робіт, звітів за науково-дослідними роботами, наукових публікацій, навчальної літератури, навчально-методичних видань, засобів навчання, кваліфікаційних робіт, письмових робіт здобувачів освіти всіх рівнів на наявність плагіату (<https://cutt.ly/Mrqf402U>).

Створена і діє комісія з академічної доброчесності (<https://surl.li/mmwfzv>), яка на своїх засіданнях розглядає звернення учасників освітнього процесу та надає рекомендації адміністрації університету з впровадження заходів дотримання академічної доброчесності (<https://surl.li/vrfkts>).

Науковим відділом публікуються корисні матеріали учасникам освітнього процесу (<https://surl.li/knlsqx>).

Питання дотримання академічної доброчесності розглядаються і на науково-практичних заходах для здобувачів вищої освіти і з питань вищої освіти, організованих університетом (<https://surl.li/cvfgyg>), у всеукраїнських та міжнародних заходах.

Дотримання академічної доброчесності є невід'ємною складовою проведення університетом наукових заходів та заходів безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами ступеня доктора філософії забезпечуються процедурами метрологічного контролю (<https://surl.li/coagit>), дотримання біотичних принципів (<https://surl.li/dzrtvr>), перевірки первинної документації статей та дисертацій (<https://surl.lu/vhnudz>, <https://surl.li/rocyen>), експертизою друкованої продукції (<https://surl.li/qjsbtp>).

З 2018 року здобувачам ступеня доктора філософії викладається освітній компонент «Основи академічної доброчесності», у 2024 році компонент доповнено змістовим модулем «Антикорупція».

Критерій 9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюються права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу ПДМУ конкретно визначені, перебувають у вільному доступі. Зрозумілими є правила і процедури, що їх регулюють. Вони неухильно дотримуються під час реалізації ОНП. Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу на третьому освітньо-науковому рівні, зокрема, здобувачів ступеня доктора філософії, їхніх керівників, регламентовані наступними нормативними документами:

- Статутом Полтавського державного медичного університету (<https://cutt.ly/prqf8d0P>);
- Колективним договором ПДМУ (<https://surl.li/wuovqy>);
- Правилами внутрішнього розпорядку для учасників освітнього процесу Полтавського державного медичного університету;
- Положенням про організацію освітнього процесу в ПДМУ (<https://surl.li/visedz>);
- Положенням про організацію освітнього процесу в ПДМУ на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти (<https://cutt.ly/OrqfKCVR>);
- Положенням про освітньо-наукові програми підготовки докторів філософії в ПДМУ (<https://surl.li/udyrwo>);
- Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету (<https://cutt.ly/urqgrAZj>);
- Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня

доктора філософії із змінами, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України з питань підготовки та атестації науково-педагогічних і наукових кадрів від 3 травня 2024 р. № 507 (<https://surl.li/mkebik>).

- Положенням по підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Полтавському державному медичному університеті (<https://surl.li/czdtth>).

Усі учасники освітнього процесу ПДМУ ознайомлені з своїми правами та обов'язками, чітко дотримуються їх у межах даної ОНП, що свідчить про високий рівень інформативного забезпечення. У той же час у розділі «Обговорення ОНП» на сайті ПДМУ розміщено електронну форму для зворотного зв'язку зацікавлених учасників освітньо-наукового процесу (<https://surl.li/ztcruz>).

Наведіть посилання на вебсторінку, яка містить інформацію про оприлюднення ЗВО відповідного проєкту освітньої програми для отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Щорічно не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднюється на офіційному веб-сайті ПДМУ відповідний проєкт з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (<https://surl.li/pvbwkp>).

Результати обговорення ОНП та форма для прийому рекомендацій, рецензій, відгуків щодо освітньо-наукової програми стейкхолдерів представлені за зазначеним посиланням (<https://surl.li/oidkvl>).

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі на своєму вебсайті інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На сторінці наукового відділу офіційного вебсайті ПДМУ оприлюднена у відкритому доступі чинна ОНП підготовки докторів філософії зі спеціальності 221 – Стоматологія (<https://surl.li/pncbvp>), а саме:

- ОНП у повному обсязі (<https://surl.li/fyxzor>);
- навчальні плани до освітньо-наукової програми (<https://surl.li/doyvfs>);
- робочі програми навчальних дисциплін (нормативних та вибіркових) (<https://surl.li/zeyrrw>, <https://surl.li/gekjds>);
- алгоритм вибору вибіркових дисциплін (<https://surl.li/mwhsdm>).

Ознайомлення здобувачів із змістом силабусів вибіркових дисциплін дозволяє здобувачам вищої освіти на третьому освітньому рівні сформуванню індивідуальну освітню траєкторію (<https://cutt.ly/Grqgy5fz>).

Критерій 10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

Зміст ОНП забезпечує повноцінну підготовку аспірантів до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної й дослідницько-інноваційної діяльності у галузі стоматології. Причому, випускники програми є висококваліфікованими і у професійній лікарській діяльності, і у науковій, науково-інноваційній. Програма гармонійно поєднує компоненти, спрямовані на формування у здобувачів і загальнонаукових компетентностей, і мовних компетенцій, і професійних знань та умінь. На поєднання дослідницьких компетенцій з професійними знаннями направлені ряд ОК, серед яких варто виокремити Методологію наукового і патентного пошуку та біоетику, у ході вивчення якої майбутні доктори філософії створюють дизайн свого клінічного дослідження; вчать застосовувати загальнонаукові методи дослідження, писати огляди літератури, готувати публікації до наукових журналів, оформляти заявки на отримання патентів, свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір, нововведень, оформляти і медичні технології та здійснювати їх трансфер на до практики охорони здоров'я; виконувати своє досліджень із дотриманням біотичних норм.

Формуванню професійних викладацьких компетенції забезпечують НК «Педагогіка та психологія вищої освіти та психологія спілкування», «Практика викладання фахових дисциплін», де здобувачі вчать комунікативним вмінням, необхідним у роботі з колективами студентів, колег, підлеглих, молодшого медичного персоналу, науково-педагогічною спільнотою.

Для всебічної підготовки здобувачів до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної стоматологічної діяльності до ОНП включено цикл професійної та практичної підготовки. У якості НК викладається «Інтегративна стоматологія» - розроблена гарантом ОНП, керівником НДР, що виконуються на замовлення Міністерства охорони здоров'я України. Даний НК розкриває сучасні проблеми у стоматології, зокрема поглиблено – захворювання слизових оболонок порожнини рота, особливості встановлення діагнозу у пацієнтів з обтяженим соматичним станом, сучасні методи лабораторної діагностики, поняття циркадіанних ритмів і їх вплив на різні види стоматологічних патологій (<https://surl.li/snjshj>). Цей цикл представлений рядом ВК, які супроводжують проведення наукового клінічного дослідження здобувачем: терапевтична стоматологія, ортопедична стоматологія, дитяча стоматологія, хірургічна стоматологія (у т.ч. дитяча), ортодонція (<https://surl.li/cfhvcz>). Ці компоненти на поглибленому (прогресивному) рівні розкривають головні проблеми обраного аспірантом фаху, спрямовані на розкриття методології дослідження за обраним напрямом, виконання клінічних та інструментально-лабораторних досліджень.

Здобувачі програми задіяні у виконанні Держбюджетної наукової тематики, публікують статті у високореєтингових наукових виданнях (<https://surl.li/uybffw>), випускники продовжують науково-педагогічну діяльність у закладі на посадах асистентів, доцентів (Дворник А.В, Садовські М.О., Торопов О.А. Личман В. О., Буханченко О.П., Яценко П.І., Силенко Б.Ю, Водоріз Я.Ю., Тончева К.Д., Бауман С.С., Хілініч Є.С., Тарашевська Ю. Є., Сокологорська-Нікіна Ю.К., Коваль Ю.П. та ін..) (<https://dtstom.pdmu.edu.ua/team>, <https://ortstom.pdmu.edu.ua/team>, <https://prop-ortstom.pdmu.edu.ua/team>, <https://hirstom.pdmu.edu.ua/team>, <https://prop-terstom.pdmu.edu.ua/team>, <https://child-stom.pdmu.edu.ua/>, <https://polo.pdmu.edu.ua/team>, <https://polso.pdmu.edu.ua/team>).

Продемонструйте, що наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямку досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

У Полтавському державному медичному університеті сформувалися і діють наукові школи (<https://surl.li/nynsm1>). До виконання досліджень імунно-генетичних механізмів розвитку соматичних хвороб професора І.П. Кайдашева залучаються здобувачі ступеня доктора філософії, які виконують дослідження у галузі терапевтичної стоматології, хірургічної стоматології, дитячої стоматології, що висвітлюється рядом публікацій у українських та міжнародних наукових виданнях:

Lazarieva, K., Skrypnykov, P., Shneider, S., Udaltsova, K., Shynkevych, V., & Kaidashev, I. (2023). DETECTION OF miRNA IN CHRONIC PERIODONTITIS CLINICAL STUDIES: A SYSTEMATIC REVIEW . The Medical and Ecological Problems, 27(5-6), 5-12. <https://doi.org/10.31718/mep.2023.27.5-6.01>;

Lokes, K., Lychman, V., Izmailova, O., (...), Avetikov, D., Kaidashev, I. Expression of periferal core molecular clock genes in oral mucosa depends on the chronotype in patients with maxillofacial cellulitis. *Journal of Oral Biology and Craniofacial Research*. 2023; 13(5), с. 517-521 (Q2);\$

Lokes K, Lychman V, Izmailova O, Shlykova O, Avetikov D, Kaidashev I. Expression of periferal core molecular clock genes in oral mucosa depends on the chronotype in patients with maxillofacial cellulitis. *J Oral Biol Craniofac Res*. 2023 Sep-Oct;13(5):517-521. doi: 10.1016/j.jobcr.2023.06.001. Epub 2023 Jun 16. (Q2);

Maryna Y. Vasko, Iryna Y. Marchenko, Maryna A. Shundyryk, Oksana A. Shlykova, Iryna M. Tkachenko, Igor P. Kaidashev. Influence of age, gender characteristics, working time chronotype on the expression of clock-controlled genes *Per1*, *Clock*, *Bmal1* and *Cry1* in buccal epithelium. *Acta Biochimica Polonica* 2022 Oct 17. https://ojs.ptbioch.edu.pl/index.php/abp/article/view/6408/5472DOI:10.18388/abp/2020_6408 (Q 2);

Лазарева К., Скрипников П., Шнайдер С., Удальцова К., Шинкевич В., Кайдашев І. (2023). Виявлення мікроРНК при хронічному пародонтиті клінічні дослідження: систематичний огляд. *Проблеми екології та медицини*, 2023; 27 (5-6): 5-12. <https://doi.org/10.31718/mep.2023.27.5-6.01>;

Vasko MY, Tkachenko IM, Vodoriz YY, Dvornyk AV, Pysarenko OA. Index assessment of periodontal status in patients on the background of administering a drug with circadian activity. *Wiad Lek*. 2024;77(7):1325-1330. doi: 10.36740/WLek202407104 (Q4).

Загалом, здобувачі та випускники програми регулярно публікують результати своїх наукових досліджень у виданнях науково метричної бази Scopus (<https://surl.li/skvagy>, ці роботи є фрагментами комплексних науково-дослідних робіт кафедр (<https://surl.li/uckglw>, <https://surl.li/mdqdyf>, <https://surl.li/juvior>) і логічним продовженням наукового пошуку своїх керівників (<https://surl.li/rjgjmr>).

Продемонструйте здатність закладу освіти сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

Відповідно до вимог щодо членів одноразової спеціалізованої вченої ради, що регулюється Постановою КМУ від 12 січня 2022 р. № 44 “Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії” (<https://surl.li/gvokjh>) протягом реалізації ОНП було створено 22 разові спеціалізовані вчені ради (<https://surl.li/lrpwsv>), серед яких 3 – для здобувачів ОНП інших закладів України, які не мали на момент завершення навчання відповідного кадрового забезпечення діяльності рад з окремих напрямків стоматологічної науки (<https://surl.li/hwzeme>, <https://surl.li/qgkzni>, <https://surl.li/btbvbj>).

При вступі на програму наукові керівники разом зі здобувачами прогнозують кандидатури членів разової ради для захисту, обговорюють це на виробничих зборах на чолі з проректором з наукової роботи професором Кайдашевим І.П. Тему майбутнього дослідження і алгоритм його виконання обговорюють на ступному випробуванні «Презентація дослідницьких пропозицій і досягнень» членами предметної комісії (<https://surl.li/yvahvt>), на засіданнях проблемної комісії зі стоматологічного профілю та вченої ради. Таким чином, забезпечується якісне рецензування наукових робіт здобувачів ступеня.

Опишіть як заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

Для оприлюднення результатів своїх досліджень аспіранти має можливість скористатися ресурсами закладу – науковими виданнями категорії «Б» (<https://science.pdmu.edu.ua/periodically-seen>). За фінансової підтримки університету здобувачі публікують результати досліджень у міжнародних виданнях, здобувають необхідні навички у закладах-партнерах, беруть участь у міжнародних наукових заходах (<https://surl.li/bocjlg>).

Для апробації результатів досліджень здобувачі мають змогу брати участь у наукових форумах та заходах БІР у самому університеті (<https://science.pdmu.edu.ua/scientific-activities>). Однією з форм атестації наукової складової програми є щорічна конференція молодих вчених (<https://surl.li/htcfan>), також регулярно проводиться конкурс наукових робіт молодих вчених (<https://surl.li/dltsqi>).

Аспіранти отримують можливість проводити власні наукові дослідження та користуватися інформаційними й online ресурсами Університету, такими як WoS, Scopus, EBSCOhost, Bentham Science, Кокрейнівська бібліотека, SAGE Journals, SAGE Knowledge, Science Direct та Access Medicine. Публікації наукових праць аспірантів, включаючи ті, що входять до наукометричних баз даних Scopus та WoS (<https://surl.li/gtzdny>), а також готувати до публікації патенти і нововведення, що здійснюються за фінансової підтримки ПДМУ, що забезпечує їх безоплатне оприлюднення.

Університет також виділяє бюджетні кошти для закупівлі реагентів та реактивів, необхідних для виконання дисертаційних досліджень. Аспіранти в рамках своїх експериментальних мають можливість співпрацювати з НДІ ГІОРПФ ПДМУ, морфологічною міжкафедральною лабораторією.

Опишіть як заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні

виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проектах тощо

ПДМУ, керуючись Положенням щодо врегулювання питань академічної мобільності учасників освітнього процесу Полтавського державного медичного університету (<https://surl.li/xeqvsvr>), забезпечує можливості для залучення аспірантів ОНП «Стоматологія» до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю шляхом співпраці з іноземними ЗВО та науковими установами, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах. Науковий відділ і координатор міжнародної академічної мобільності доц. Ю.В. Лисанець постійно проводять моніторинг міжнародних дослідницьких проєктів, грантів і інформують здобувачів ОНП про можливості академічної мобільності (<https://www.pdmu.edu.ua/erasmus-plus>), заохочуючи таким чином здобувачів ОП Університету до співпраці з міжнародною академічною спільнотою, публікації у високо рейтингових наукових виданнях.

Здобувачі активно беруть участь у різних заходах для презентації результатів своїх досліджень на міжнародних наукових форумах, зокрема в межах проєкту Erasmus+.

Інформація про міжнародну академічну мобільність та участь у міжнародних наукових заходах здобувачів, випускників та викладачів ОНП за спеціальністю 221 – Стоматологія в Університеті деталізована на сайті ПДМУ (<https://surl.li/aczphj>).

Залучення здобувачів ОНП до міжнародної академічної спільноти також відбувається через їх публікації у високо рейтингових наукових виданнях (<https://surl.li/vwwtze>, <https://surl.li/dortsv>).

Опишіть наявну практику участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

Наукові керівники є активними виконавцями та ініціаторами науково-дослідних робіт кафедр та дисертаційних досліджень здобувачів ОНП, що охоплюють експериментальні дослідження, написання наукових статей, підготовку виступів та оформлення винаходів. Аспіранти долучаються до виконання певних розділів науково-дослідних робіт кафедри відповідно до тематики своєї дисертаційної роботи. Посилання на участь конкретних науково-дослідних тематиках та безпосередню участь у їх виконанні аспіранти обов'язково зазначають при оформленні рукопису дисертаційних робіт, які заздалегідь перед захистом оприлюднюються на сайт ПДМУ (<https://surl.li/jaoyjl>, <https://surl.li/iholfz>, <https://surl.li/ifkqte>, <https://surl.li/fiiivm>, <https://surl.li/loflnq>).

Наукові праці аспірантів проходять ретельну перевірку їх керівниками та подаються до друку лише після отримання позитивної рецензії наукового керівника. Аспіранти та їхні наукові керівники є виконавцями або відповідальними виконавцями науково-дослідних робіт, що виконуються

спільно з науково-дослідними установами України («Розробка засобів корекції патологічних змін у органах системи травлення за умов хвороб цивілізації, № державної реєстрації 0124U001922»).

Результати наукових досліджень, виконаних керівниками спільно з аспірантами оприлюднені в міжнародних базах даних Scopus (<https://surl.li/jmvcdf>, <https://surl.li/hjyycq>, <https://surl.li/fjwyci>) і WoS (<https://surl.li/xyfzdx>, <https://surl.li/cwggqab>) та підтверджені щорічними звітами про наукову роботу. Високий рівень наукової активності керівників відображається у їхньому рейтинговому оцінюванні НПП ПДМУ (<https://surl.li/jlkksv>).

Опишіть як заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів)

Наукова продукція аспірантів і їхніх наукових керівників готується до публікації відповідно до внутрішніх нормативних вимог, таких як Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти та співробітників ПДМУ (<https://cutt.ly/urqgrAZj>), Кодекс академічної доброчесності ПДМУ (<https://cutt.ly/7rqgtYTD>), а також Положення про порядок перевірки у ПДМУ текстових документів – дисертаційних робіт, звітів за науково-дослідними роботами, наукових публікацій, навчальної літератури, навчально-методичних видань, засобів навчання, кваліфікаційних робіт, письмових робіт здобувачів освіти всіх рівнів на наявність плагіату (<https://cutt.ly/Mrqf402U>).

На завершальному етапі навчання для кожного аспіранта індивідуально створюється комісія для перевірки первинної документації наукового дослідження. Усі наукові тексти підлягають обов'язковій програмній перевірці для ідентифікації можливих текстових запозичень. Якщо технічними засобами виявлено запозичення або за індивідуальним зверненням, дисертаційні тексти додатково розглядаються спеціальною комісією ПДМУ для виявлення можливих інших форм академічної недоброчесності.

Опишіть як заклад вищої освіти вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Наукові керівники і здобувачі ознайомлені з тим, що виявлення порушення академічної доброчесності в дисертації та в наукових публікаціях, вважається підставою для припинення процедури захисту й відмови у присудженні ступеня доктора філософії. Випадків здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності у ПДМУ, зафіксовано не було. Але в Університеті функціонує дієва система боротьби з проявами академічної недоброчесності (<https://surl.li/csjfec>, <https://surl.li/swdggg>, <https://cutt.ly/7rqgtYTD>). Враховуючи, що лави здобувачів ОНП поповнюються зі студентських наукових груп кафедр,

зафіксовано випадок відсторонення керівника наукової групи доцента Мамонтової Т.В. від керівництва гуртком.

Критерій 11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Які загалом є сильні та слабкі сторони ОНП?

ОНП Стоматологія, яка розроблена, упроваджена і успішно реалізується в ПДМУ має свої переваги і унікальність як в освітній, так і у науковій складових, де враховано перш за все **Стандарт підготовки докторів філософії з фаху «Стоматологія»**, державний, галузевий та регіональний контексти, тенденції розвитку ринку праці, сучасні тренди розвитку вітчизняних і зарубіжних наукових досліджень та освітнього середовища, міжнародну наукову співпрацю, упровадження і подальшу розбудову внутрішньої сертифікованої системи якості надання освітніх послуг, урахування рекомендацій стейкхолдерів, що повною мірою дозволяє реалізувати мету і ПРН ОНП.

ОНП Стоматологія, яка діє в ПДМУ має свої **сильні сторони**. Основні з них:

1. Високий рівень наукової підготовки здобувачів, що пов'язано з отриманням і поглибленням знань з базових дисциплін, з усіх напрямків стоматології, що забезпечує наукову базу для розуміння взаємозв'язку та взаємовпливу процесів, що відбуваються в організмі і мають вплив на зубо-щелепну систему.
2. Незважаючи на відсутність стандартів надання медичної стоматологічної допомоги з різних напрямків стоматології здобувачі освіти впроваджують зарубіжні клінічні настанови та класифікації нозологічних патологій при виконанні наукових робіт, написанні статей та комунікації на наукових заходах для тісного спілкування і взаємодії з колегами країн Європи та Сполучених Штатів Америки щодо взаєморозуміння в класифікаціях, принципах та етапах лікування
3. Практична підготовка, яка забезпечена потужною матеріальною базою для клінічного та теоретичного навчання та проведення клінічних спостережень для виконання дисертаційної роботи. В результаті набувається реальний досвід роботи з пацієнтами та засвоюються методи та новітні техніки лікування з набуттям практичних навичок зі забору дослідного матеріалу в залежності від напрямків дослідження, оцінювання результатів комп'ютерних томографічних досліджень, міограм і т.ін.
3. Потенціал для розвитку кар'єри: Після завершення програми ОНП «Стоматологія» є можливість для подальшого розвитку, спеціалізації та кар'єрного росту на кафедрах, де планувалася та виконувалася дисертаційна робота, в інших учбових закладах України, приватних лікувальних структурах, так і за кордоном.
4. Можливість безкоштовного навчання: В Україні навчання за ОНП «Стоматологія» може бути надано в різних формах, але одним із ключових моментів є безкоштовний доступ на навчання при активній зацікавленості здобувачів до освітньо-наукової програми, участі у наукових конференціях і відповідності виконання умов до вступу на ОНП. Це достатнім чином зменшує фінансове навантаження на здобувачів та їхні родини.
5. Щорічне оновлення ОНП з урахуванням практичної і наукової складової розвитку стоматологічної науки, зважаючи на пропозиції здобувачів освіти, потенційних роботодавців та безпосередньо тенденцій розвитку ПДМУ.

Слабкі сторони:

1. Обмежена кількість проектів, що фінансуються НФД України, відсутність приватних фондів спрямованих на фінансування наукових досліджень стоматологічного напрямку.

Висновок:

ОНП «Стоматологія» в ПДМУ має сильну науково-теоретичну базу здобувачі підготовлені до високої конкуренції та можливих складнощів, пов'язаних з відсутністю загальних Стандартів щодо лікування окремих нозологічних форм патологій зубо-щелепної системи, що може призвести до непорозуміння в класифікаціях, що використовуються, та підходах до лікування. Для тих здобувачів освіти хто готовий до викликів і має бажання розвиватися в напрямку здобуття ступеню доктора філософії за спеціальністю 221 Стоматологія, навчання може стати чудовою основою для успішної кар'єри та подальшого розвитку.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Перспективи розвитку ОНП «Стоматологія» в ПДМУ тісно пов'язані з глобальними та внутрішніми викликами, зокрема з наслідками війни, економічними труднощами, потребами ринку праці та вимогами щодо академічної доброчесності та інноваційності в науці та освіті. Завдяки стратегічному підходу та впровадженню інновацій ПДМУ зможе адаптувати програму для забезпечення конкурентоспроможності випускників на ринку праці та розвитку науково-освітнього середовища.

Перспективи розвитку ОНП на найближчі 3 роки:

1. Інтернаціоналізація освітніх програм:
 - Оскільки міжнародна мобільність здобувачів і викладачів постраждала від війни, одним з основних напрямків є розвиток онлайн-програм, дистанційних курсів та міжнародних партнерств для забезпечення академічної мобільності віртуально.
 - Співпраця з міжнародними університетами: Включення нових партнерств з університетами, які мають схожі ОНП, для спільних наукових програм, обміну досвідом та підвищення рівня науки.
2. Інтеграція сучасних технологій в освітньо-науковий процес:
 - Цифрові платформи: Активне використання платформ, таких як Moodle, для моніторингу навчального процесу та зниження можливості академічних правопорушень.
3. Адаптація ОНП до потреб ринку праці:
 - Поглиблена взаємодія з роботодавцями, фахівцями-практиками та іншими стейкхолдерами для адаптації ОНП до реальних вимог та потреб ринку праці, зокрема в медичній галузі. Розширення можливостей для стажувань, практик на базі медичних установ та науково-дослідних центрів.
4. Підвищення академічної доброчесності:
 - Впровадження нових механізмів для попередження академічної недоброчесності з використанням ШІ.
5. Забезпечення сталого розвитку та якості навчання:
 - Поліпшення системи моніторингу якості навчання та проведення регулярних оцінок ОНП для її модернізації та удосконалення.

- Розширення ОНП за рахунок нових дисциплін, які відповідають сучасним трендам у медичній, стоматологічній і технологічній сферах.

2. Конкретні заходи ЗВО для реалізації цих перспектив:

1. Інтернаціоналізація та міжнародна співпраця:

- Встановлення нових міжнародних партнерств, залучення нових університетів і наукових установ для розширення можливостей академічних обмінів, створення спільних програм навчання та досліджень.

- Віртуальні програми мобільності: Розвиток дистанційних курсів, онлайн-конференцій і спільних наукових проєктів з іноземними університетами для збереження міжнародної співпраці.

- Залучення іноземних фахівців: Організація міжнародних вебінарів, лекцій, конференцій, а також залучення іноземних науковців до освітнього процесу за допомогою сучасних технологій.

2. Впровадження інноваційних технологій у навчальний процес:

- Модернізація матеріально-технічної бази: Інвестування в новітнє обладнання, програмне забезпечення та технології для лабораторій, що дозволить здобувачам працювати використовуючи сучасні методи дослідження.

- Впровадження технологій віртуальної реальності: Створення віртуальних навчальних середовищ для медичних симуляцій дозволить здобувачам отримати досвід без реального контакту з пацієнтами на ранніх етапах навчання.

- Використання платформ для навчання (Moodle, інші LMS): Активне застосування електронних освітніх платформ для управління навчальним процесом.

3. Залучення роботодавців і стейкхолдерів до процесу модернізації ОНП:

- Партнерства з медичними установами для практичної підготовки здобувачів: Розширення можливостей для практик та стажувань у провідних медичних і біологічних установах, що дозволить набути практичних навичок в реальних умовах.

4. Розвиток внутрішніх систем моніторингу та контролю:

- Покращення системи якості освітніх послуг: Впровадження механізмів оцінки якості ОНП за допомогою зовнішніх аудитів, опитувань здобувачів та викладачів, а також аналізу успішності випускників на ринку праці.

5. Активізація заходів для збереження стабільності навчального процесу:

- Психологічна підтримка для здобувачів і викладачів: Розробка та реалізація програм підтримки для забезпечення здоров'я та благополуччя персоналу університету.

- Гнучкий графік навчання: Впровадження гнучких форм навчання для здобувачів, включаючи можливості для часткового дистанційного навчання.

6. Стратегічне планування та розвиток ОП:

- Довгострокове стратегічне планування: Розробка перспективного плану розвитку ОНП, орієнтуючи її на актуальні тренди та запити ринку праці в галузі стоматології та медицини.
- Залучення інвестицій: Залучення інвестицій у розвиток науково-освітніх проектів через участь у міжнародних грантах, державних програмах та інших фінансових інструментів для підтримки інновацій в освіті.

Висновок:

Перспективи розвитку ОНП на найближчі 3 роки для ПДМУ зосереджені на інтеграції сучасних технологій у навчально-науковий процес, інтернаціоналізації освіти, адаптації ОНП до потреб ринку праці та постійному удосконаленні якості освітніх послуг. Реалізація цих заходів допоможе університету не лише зберегти конкурентоспроможність, але й розвивати нові напрямки та підтримувати високі стандарти освіти в умовах поточних викликів.

Перспективи розвитку ОНП:

Активізація участі аспірантів і наукових керівників в українських та міжнародних конкурсах для отримання фінансування освітніх і наукових проектів є важливим стратегічним кроком для розвитку наукової та освітньої складових ПДМУ. Така активізація дозволить покращити матеріально-технічну базу, модернізувати лабораторії та забезпечити необхідними ресурсами для проведення дослідницької діяльності здобувачів.

Основні напрямки для реалізації цієї стратегії:

1. Організація та підтримка участі у конкурсах:

- Підготовка та подання проектних заявок: ПДМУ активно готуватиме здобувачів і наукових керівників до участі в українських та міжнародних конкурсах, таких як гранти від ЄС (Horizon Europe), національні конкурси, а також інші наукові програми, які фінансуються державою чи міжнародними організаціями.

- Навчання та консультування: Проведення тренінгів та семінарів для здобувачів і наукових керівників щодо написання грантових заявок, розуміння механізмів фінансування та подачі проектів на конкурси, а також роз'яснення умов отримання фінансування.

- Інформаційна підтримка: Забезпечення доступу до актуальної інформації про наукові конкурси та гранти через офіційні сайти університету, спеціалізовані платформи та онлайн-курси.

2. Залучення міжнародних партнерів і співпраця з іноземними університетами:

- Міжнародна співпраця в рамках наукових проектів: Спільні міжнародні дослідницькі проекти з університетами та науково-дослідними інститутами з різних країн для залучення додаткового фінансування.

- Участь в програмах міжнародного співробітництва: ПДМУ планує стратегію залучення науковців і здобувачів до участі в міжнародних програмах академічної мобільності та спільних наукових дослідженнях, що

дозволить здобути фінансування для лабораторних досліджень та наукової діяльності.

3. Розвиток наукової бази університету:

- Оновлення лабораторного обладнання: Використання отриманих грантів для модернізації науково-дослідницької бази університету, включаючи закупівлю новітнього лабораторного обладнання та реактивів для досліджень.

- Підтримка наукових напрямків: Визначення пріоритетних напрямів наукових досліджень університету, які можуть отримати підтримку через міжнародні гранти та державне фінансування, зокрема в галузях медицини та стоматології.

4. Підвищення дослідницької компетентності здобувачів:

- Створення умов для дослідницької діяльності: Розширення можливостей для наукових досліджень здобувачів через залучення їх до наукових проєктів, наукових конференцій, семінарів і конкурсів, де вони можуть презентувати свої дослідження та отримати фінансування.

- Спільні наукові роботи: Мотивування здобувачів до активної участі в наукових дослідженнях разом з науковими керівниками через створення можливостей для публікацій у наукових журналах, участі в конференціях та конкурсах на наукові гранти.

5. Інтеграція фінансування наукових проєктів в освітній процес:

- Фінансування освітніх і наукових проєктів через університетські ініціативи: Участь здобувачів у фінансованих освітніх проєктах, які дають можливість поєднувати навчання та дослідження, що також сприяє розвитку їхніх дослідницьких навичок і підвищенню якості освіти.

- Залучення викладачів до подання заявок на конкурси: Підтримка викладачів і науковців університету в участі в грантових конкурсах для реалізації освітніх програм та дослідницьких проєктів.

Очікувані результати:

- Модернізація матеріально-технічної бази: Завдяки активній участі в конкурсах та отриманню фінансування буде здійснено значне оновлення лабораторного обладнання та інфраструктури для наукових досліджень.

- Розширення наукової діяльності: Університет отримає можливість реалізувати нові наукові проєкти, що сприятиме підвищенню рівня наукових досліджень і підготовки здобувачів.

- Покращення академічної репутації: Участь у міжнародних та національних конкурсах дозволить підвищити статус університету на міжнародній арені та створить умови для залучення нових партнерів і інвесторів.

- Посилення співпраці з роботодавцями та науковими установами: Університет зміцнить свої зв'язки з провідними науковими і медичними установами, що забезпечить випускникам кращі можливості для працевлаштування та кар'єрного зростання.

Висновок:

Активізація участі здобувачів і наукових керівників в українських та міжнародних конкурсах для отримання фінансування освітніх і наукових проектів є важливим кроком для розвитку ПДМУ. Це сприятиме не лише покращенню матеріально-технічної бази, але й розширенню наукової діяльності університету, а також підвищенню рівня підготовки здобувачів і їхньої конкурентоспроможності на ринку праці.

д.мед.н., професор, проректор ЗВО
з наукової роботи ПДМУ

І.П. Кайдашев

д.мед.н, професор, гарант ОНП
Стоматологія

І.М. Ткаченко